OCTAVIAN SĂRBĂTOARE

VIAȚA LUI ZAMOLXE

BIOGRAFIA MITICĂ ȘI LEGENDARĂ A LUI ZAMOLXE ARIANUL FIUL LUI DUMNEZEU

First published in Australia in May 2010 by
Sarbatoare Publications, Sydney, NSW
For other publications SEARCH 'Octavian Sarbatoare' at
National Library of Australia: http://www.nla.gov.au/
sarbatoare@hotmail.com

Copyright © 2010 and subsequent years by Octavian Sărbătoare (Australia). Această lucrare şi traducerile ei sunt copyright (au drept de autor). Ea poate fi liber folosită ca fişier electronic pentru folosinţă personală. Utilizarea ei în scopuri comerciale, de către persoane şi organizaţii care vor să tipărească ediţii proprii, sau punerea în scenă, ecranizarea, sau folosirea informaţiilor din carte sub orice alte forme de expresie artistică sau culturală (excepţie făcând citatele) se fac numai cu acordul scris al autorului sau al persoanelor care moştenesc proprietatea sa intelectuală (literară).

Australian National Library Cataloguing-in-Publication entry:

Sarbatoare, Octavian.
Viața Lui Zamolxe

Includes bibliographical references and index.
Edition: 1st ed.
ISBN 978 0 9807337 4 7.
I. Title.

859.335

Typeset by Sarbatoare Publications
Corectare text: Ileana Speranța Baciu

Pe prima copertă: Înfățișare a unui chip legendar al Zeului Zamolxe.
Pe coperta a patra: Fotografie a stâncii Marele Lup Alb, formațiune ce se găsește pe Valea Doamnelor din Munții Bucegi - România.

OCTAVIAN SĂRBĂTOARE

VIAȚA LUI ZAMOLXE

BIOGRAFIA MITICĂ ȘI LEGENDARĂ A LUI ZAMOLXE ARIANUL FIUL LUI DUMNEZEU

Colecția Deceneu

Sarbatoare Publications
Sydney

DEDICAȚIE

LUI
ANDREI VARTIC
(1948-2009)
SCRIITOR BASARABEAN
DESCHIZĂTOR DE DRUMURI
ÎN
SPIRITUALITATEA STRĂMOȘEASCĂ ZAMOLXIANĂ

PREFAȚĂ

Cartea *Viața Lui Zamolxe* este prima încercare din literatura română de a prezenta cititorilor o biografie coerentă a Lui Zamolxe Arianul, portretizat ca zeu mesianic şi erou civilizator al geto-dacilor şi prin ei al neamului românesc, urmaş al lor printr-un îndelung proces de etnogeneză. Mi-a fost călăuză informația culeasă din resursele istorice (*vide infra*, precum şi bibliografia) şi din tot ce înseamnă ethosul popular românesc, ca fiind de origine preponderent geto-dacică, pusă în evidență de către etnologi, antropologi şi istorici (*vide* bibliografia – Ion Ghinoiu şi Romulus Vulcănescu).

Proiectul cărții a devenit viabil abia în ultimii ani, prin abundența informațiilor despre civilizația tracilor şi a ramurii ei celei mai viguroase, cultura geto-dacilor, locuitorii de la nord de fluviul Dunărea (vechiul Istru). A contribuit la aceasta mai cu seamă curentul istoric modern românesc numit dacism, relansat de către intelectualul român basarabean Andrei Vartic. Pleiada de cercetători şi scriitori animați de aceeaşi dorință contribuie în prezent la susținerea şi menținerea unei identități distincte a neamului românesc, printre ei remarcându-se cu preponderență Pavel Coruț, Aurora Pețan, Napoleon Săvescu, Geo Stroe (în ordine alfabetică). *Viața Lui Zamolxe* cuprinde o paletă panoramică de valori spirituale oferind o biografie care, prin marea distanță în timp şi resursele istorice cunoscute deocamdată, face ca în esență portretul literar al Lui Zamolxe să fie de factură mitică şi legendară. Biografia prezentă reprezintă redescoperirea unei identități considerată de mult timp pierdută, **Zamolxe Arianul Fiul Lui Dumnezeu**, personaj uman devenit pentru geto-daci zeu al luminii, al vieții şi al învierii.

Folosind actualul calendar se pot identifica anii cheie ca puncte de referință în viața protagoniştilor. Zamolxe se naşte în ziua de Crăciun a anului 560 î.e.n., cu circa 20 de ani după venirea pe lume a lui Pythagoras/ Pitagora. Filosoful Pythagoras merge în Egipt în anul 535 î.e.n., apoi în Babilon în anul 525 î.e.n., iar în anul 520 î.e.n. revine în Ionia, în insula Samos, locul lui de baştină. În anul 520 î.e.n. Zamolxe se întâlneşte cu Pythagoras în Samos unde rămâne să învețe alături de înțelept timp de 2 ani. În anul 518 î.e.n. Zamolxe pleacă în Babilon unde stă 3 ani, apoi în drum către Egipt se opreşte la Ierusalim în anul 515 î.e.n. În acelaşi an ajunge în Egipt unde rămâne alți 3 ani, după

care revine în Dacia în anul 512 î.e.n. Călătoria inițiatică prin lume a Lui Zamolxe Arianul a durat 8 ani. Evenimentele cunoscute ale acelor timpuri, precum sunt cucerirea Babilonului de către Cirus cel Mare în anul 535 î.e.n., ocuparea Egiptului de către perşi în anul 525 î.e.n. şi sfințirea celui de-al doilea templu în Ierusalim în anul 515 î.e.n., sunt ani istorici cheie.

Scopul major al acestui volum este în egală măsură de a crea biografia mitică şi legendară a omului-zeu Zamolxe şi totodată de a oferi spre înțelegere componentele spirituale zamolxiene existente **în prezent** printre români. Asamblarea acestor idei ca spiritualitate contribuie la înfiriparea neozamolxianismului, noul imaginar religios în curs de constituire printre români. Zamolxianismul modern nu este o simplă religie, ci o spiritualitate vizionară. Lucrarea de față ajută structurării şi dezvoltării fundamentului spiritual al acestui crez cu rol identitar pentru neamul românesc.

Pentru o mai bună veridicitate a tablourilor descrise, maniera de exprimare a narațiunii se adaptează fiecărui cadru în care se desfăşoară acțiunea. Graiul părinților Lui Zamolxe este popular, dar Zamolxe ştie să se adapteze limbajului interlocutorului. Textele care redau scrisori conțin nume proprii şi anumite cuvinte cu caracter religios şi filosofic care apar adesea chiar în limba lor originară. Apelația cuiva se poate schimba în funcție de mediul social în care este prezentă persoana respectivă. Astfel geții folosesc numele Zamolxe, grecii pe cel de Zamolxis (Pythagoras îi spunea adesea Zamolxion inferând o legătură cu zeul solar Apollon), iar persanii, iudeii şi egiptenii acelor timpuri Îl numesc Zamolxes. Zarathushtra, fondatorul religiei zoroastre, era la acea vreme un nume propriu foarte important pentru persanii antici. Zoroastru este numit de către greci Zoroaster, persanii Îi spun Zarathushtra. Fluviului Dunărea, numit de grecii antici Istros, geții îi spun Istru sau Dunara. Cadrul narativ are loc mai cu seamă în sfera influenței culturii greceşti antice, unde dacilor li se spun geți sau traci. Dar geții între ei îşi zic mai ales români şi daci (*id est* oameni lupi), numindu-şi țara Dacia sau Dachia (Țara Lupilor). O listă cu echivalențe româneşti ale numelor proprii, un mic dicționar de termeni şi sumare în limbile română şi engleză se află la sfârşitul cărții.

Prezentarea de față elaborează sistematic etapele vieții personajului principal. Aflăm mai întâi despre împrejurările naşterii Lui Zamolxe

Arianul şi anii petrecuţi de El în Dacia. Urmează plecarea Sa în pelerinajul spiritual în lume, primul popas fiind Ionia, în insula Samos, unde Zamolxe învaţă cu înţeleptul Pythagoras. De acolo, la îndemnul lui Pythagoras, Zamolxe merge în Babilon, Iudeea şi Egipt, refăcând în linii mari călătoria spirituală a maestrului Său şi aprofundând la surse cele învăţate cu Pythagoras în Samos. Plecarea Lui Zamolxe pe urmele lui Pythagoras este scenariul cel mai probabil să fi avut loc la acea vreme. După revenirea Sa în Dacia, Zamolxe deschide o şcoală sacerdotală, devine Mare Preot, vicerege şi apoi rege, iniţiind reforme sociale şi religioase de esenţă, jalonând astfel o direcţie de evoluţie poporului dac şi implicit neamului românesc.

Sursele informative vechi şi noi atestă natura complexă a personalităţii Lui Zamolxe faptul că El a fost: DAIMON GETIC (Herodot), INIŢIAT (Strabon, Iordanes, Herodot), LEGISLATOR (Diodor din Sicilia), MARE PREOT ŞI REFORMATOR RELIGIOS (Herodot, Iordanes, Strabon), MEDIC PSIHOTERAPEUT (Platon), PROFET (Strabon), REGE (Herodot, Platon, Iordanes), ZEU (Herodot, Platon), ZEU TOTEMIC URS (Porphyr, R. Vulcănescu), ZEUL CARPATIC AL NEMURIRII (Al. Busuioceanu) ZEUL-MOŞ (N. Densuşianu). (Notă: Cele mai multe dintre aceste caracteristici de profil au fost identificate şi de Andrei M. Ludoşan). Aceste însuşiri ale Lui Zamolxe sunt tratate în capitolele ce urmează. Profeţiile despre întoarcerea Spiritului Lui Zamolxe printre oamenii din epoca modernă se referă la perioada anilor 2002-2032 e.n.

Reconstituirea literară a vieţii Lui Zamolxe Arianul foloseşte repere istorice cheie interpretate de mine creativ. Astfel, după Herodot (1962, p. 345-346), Zamolxe (Salmoxis, Σαλμόξις în original) a trăit un timp în Samos ca sclav al lui Pitagora, a dobândit avere şi s-a întors bogat printre ai săi şi a practicat ascetismul stând un timp într-o locuinţă subterană. Tot Herodot ne spune că tracii se credeau nemuritori şi practicau sacrificii umane.

Susţin ideea că relatările lui Herodot nu pot fi luate *ad literam* ci trebuie trecute prin filtrul logicii. Transpar astfel anumite concluzii. Nu există dovezi istorice care să certifice faptul că un înţelept precum Pitagora ar fi avut sclavi. Zamolxe nu putea să fi fost sclavul lui Pitagora, ci învăţăcel/ elev al lui (opinie împărtăşită şi de Gebhardi, Huszti, Oltean – *vide* bibliografia). Este de asemenea puţin probabil că Zamolxe ar fi dobândit avere în Samos, ci altundeva în lume (*vide*

infra Ubicini, 1886, p. 36). Doctrina nemuririi dacice (Eliade interpretează cuvântul *áthanatizein* ca însemnând „a se face nemuritor" în loc de „a se crede nemuritor"), precum şi felurite practici de ascetism, Zamolxe le-a aprofundat iniţial cu Pitagora. Considerăm astfel că nemurirea dacică are semnificaţia de conştiinţă a nemuririi sufletului.

Din evaluarea mărturiilor istorice este probabil că dacii au practicat sacrificii umane înainte de reforma Lui Zamolxe care, în urma înţelepciunii pe care o dobândise de la Pythagoras şi în cursul periplului Său spiritual, nu putea promova o astfel de practică violentă. Informaţia lui Herodot despre sacrificiile pe care geţii le făceau, trimiţând soli în cer la Zamolxe, nu are nicio bază logică şi este complet eronată. De remarcat că Mommsen (1856, p. 277 – citat din Muşat, 1980, p. 90) afirmă că „Urmarea [apariţiei lui Zamolxe şi a ideologiei sale] a fost cea mai surprinzătoare reformă politico-militară a naţiunii, înfăptuită în acel timp de către regele geţilor, Burebista". Să observăm atent că aceasta s-a întâmplat cu câteva sute de ani după moartea Lui Zamolxe. Rezultă că reforma a fost făcută după un cod de legi, Legile Lui Zamolxe, păstrate de către daci cu străşnicie, atât sub formă scrisă cât şi sub formă orală.

Strabon în *Geografia*, VII, 3, 5, menţionează că Zamolxe a obţinut cunoştinţe astronomice şi de la egipteni. Se confirmă deci şederea Lui Zamolxe în Egipt. Tot Strabon scrie că Zamolxe a fost Mare Preot, vicerege şi apoi zeificat.

Scriitori mai recenţi fac remarci pertinente referindu-se la Zamolxe. Astfel Gebhardi (1778, p. 48 – citate din Muşat, 1980, p. 91) Îl prezintă pe Zamolxis ca „unul dintre cei mai vechi filosofi greci" şi „care probabil a fost elevul lui Pythagoras" şi „a dat geţilor legi cetăţeneşti şi o noţiune despre mântuire şi despre nemurirea sufletului". Abdolonyme Ubicini descrie drumurile Lui Zamolxe prin lume şi preocupările Sale de excepţie:

> Zalmoxis a călătorit mult şi de foarte timpuriu. El a vizitat rând pe rând pământurile clasice ale Orientului, a stat un timp în Egipt, la iudei, în Caldeea, instruindu-se pe lângă înţelepţii acestor ţinuturi, consultând magii şi preoţii lor, iniţiindu-se în misterele pe care avea să le introducă mai târziu la geţi. (Ubicini, 1886, p. 36 – citat din Muşat, 1980, p. 92).

Stabilind cadrul arian al personajului zeificat Zamolxe, Ion Iosif Russu remarcă faptul că „după concepția specifică ario-europeană, străvechea zeitate a luat în curând trăsături şi contururi antropomorfe, devenind un personaj divin-uman" (Russu, 2009 [1944-1948], p. 52).

Cartea *Viața Lui Zamolxe* este centrată în jurul a trei apelații: a) **Zamolxe Arianul**, b) **Dacii, poporul Lui Dumnezeu**, c) **Zamolxe, Fiul Lui Dumnezeu**.

Apelația **Zamolxe Arianul** se justifică prin apartenența poporului dac la grupul popoarelor indo-europene şi ariene. Dacii erau arieni şi indo-europeni, ario-europeni aşa cum afirmă Ion Iosif Russu, (2009 [1944-1948], *passim*) alături de alte popoare ale lumii antice precum sunt persanii, grecii, latinii, vedicii, hitiții, etc. Paradigma **Zamolxe Arianul**, lansată de scriitorul Pavel Coruț, în cartea sa cu acelaşi nume, este îndreptățită.

Apelația **Dacii, poporul Lui Dumnezeu** este de asemenea un pilon important pe care se construieşte structura cărții. Dovezile care susțin apartenența divină a poporului dac se sprijină pe câteva elemente fundamentale. În primul rând pe Biblia în limba română care traduce greşit textul masoretic din limba ebraică, limba originară a Vechiului Testament unde, ca nume ale divinității supreme a evreilor antici se folosesc teonime: Iehova (Iahve), Shabaot, Eli, Elohim, Adonai, etc. Numele Dumnezeu nu apare nicăieri în Vechiul Testament originar. Prin deducție se poate spune că teonimul Dumnezeu a aparținut dacilor trăitori în aria carpato-dunăreano-pontică şi tracilor din Balcani. Faptul că teonimul Dumnezeu este prezent în Biblia în limba română, atât în Vechiul cât şi în Noul Testament, justifică existența sa înainte de creştinarea populației trăitoare în Dacia istorică. Cazul Noului Testament este similar, niciunde în textul originar în limba greacă, numită *koine* (comună) la vremea scrierii Noului Testament, nu apare teonimul Dumnezeu, ci atribute proprii precum sunt Theos (θεὸς – apelație dată la acea vreme Lui Zeus) sau Kurios (Κύριος). Prin urmare prezența numelui Dumnezeu în Noul Testament, tradus în limba română, nu se justifică ci mai degrabă ne arată faptul că teonimul este mai vechi decât momentele în timp ale creştinării dacilor.

Este un fapt cunoscut că unele popoare îşi atribuie apelative ca fii şi fiice ale divinităților în care cred. Poporul evreu este numit poporul Lui Iehova. Tot astfel putem considera pe hinduşi ca poporul Lui

Vişnu, pe zoroastrieni ca poporul Lui Ahura Mazdah, pe musulmani ca poporul Lui Alah şi pe daci ca poporul Lui Dumnezeu.

Apelația **Zamolxe, Fiul Lui Dumnezeu** are de asemenea câteva idei care îi folosesc drept suport. În antichitate exista obiceiul ca anumiți oameni deosebiți să fie considerați fii sau fiice ale unor divinități sau reîncarnări ale lor. Pitagora era numit fiul Lui Apollon. Despre Zeus se scrie că a avut fii şi fiice semidivine precum Hercule, Perseu, Elena din Troia, Pelasgus, Alexandru Macedon şi mulți alții. Cleopatra a VII-a (binecunoscutul personaj istoric din dinastia ptolemeică, regina Egiptului susținută de către Iulius Cezar) pretindea că era reîncarnarea zeiței Isis. Există o listă lungă de oameni în istorie cărora li se atribuie filiație sau origine divină.

Iisus este numit în Biblia din limba română Fiul Lui Dumnezeu. Apelația este improprie pentru că nicăieri în textul originar din limba greacă al Noului Testament, reprezentând una din cele două cărți fundamentale ale iudeo-creştinismului, nu există calificarea - Iisus Fiul Lui Dumnezeu - ci denumirea Fiul Lui Theos (Iios toi Theoi - Υίὸς τού θεού) (*vide* Ioan, 10, 36 în greaca *koine*). Deşi Iisus (Ιησούς) îşi spunea „fiul omului" (iios toi anthropoi - υίὸς τού άνθρώπου, *vide* Marcu, 8, 38), El considera pe tatăl Lui ceresc ca fiind Eli. În Matei, 27, 46, se descrie momentul când Iisus a strigat de pe cruce în limba aramaică „Eli, Eli, lama sabahtani" care este tradus greşit în greceşte folosind numele Theos – (θεὸς). În româneşte este de asemenea tradus greşit, înlocuind numele Eli cu Dumnezeu: „Dumnezeul Meu, Dumnezeul Meu, de ce M-ai părăsit?". Asistăm deci la o „fabricație" de texte „sacre" care înlocuiesc teonimele originare cu cele folosite de populațiile printre care iudeo-creştinismul dorea să pătrundă: zeul Eli se transformă în Theos, ca mai apoi în limba română să apară teonimul Dumnezeu. Eroarea este şi mai grosieră atunci când se ia în considerație faptul că nici în Vechiul Testament originar nu există numele Dumnezeu. Marea greşeală a traducerilor Vechiului şi Noului Testament în limba română este echivalarea numelor proprii precum sunt Iehova (Iahve), Shabaot, Eli, Elohim, Theos, Kurios cu un singur nume, Dumnezeu, creând astfel o falsă autenticitate. În realitate **Dumnezeu, este teonimul dat de către daci divinității supreme în care credeau doar ei**.

Prin deducție am considerat că după obiceiul vremii Zamolxe a fost privit de către dacii din antichitate, precum şi după acea perioadă

istorică, până la timpul creştinării ca **Zamolxe, Fiul Lui Dumnezeu**. Nu am încă dovezi istorice ale folosirii acestei apelații pe care am construit-o ca o inferență de idei. În sprijinul acestei ipoteze există cercetările asupra vechimii limbii dace, din care se trage direct limba română (*vide* Cueşdean, 2006; Vinereanu, 2008). În limba dacă trebuie să fi existat un teonim asemănător dat divinității supreme Dumnezeu, nume propriu considerat în prezent ca fiind originar din limba latină (Dumnezeu = *Domine Deus* = Stăpâne Zeu). Teonimul Dumnezeu este fără îndoială precreştin.

Țin de asemenea să menționez că *Viața Lui Zamolxe* nu răspunde la multe întrebări pe care cititorii le pot avea cu privire la personajul uman-divin mitic şi legendar Zamolxe, şi la contribuția sa spirituală. De exemplu Legile Lui Zamolxe nu le-am putut elabora, lăsând astfel generațiilor viitoare această sarcină importantă.

Considerăm că reconstituirea creativă, legendară şi mitică, a vieții Lui Zamolxe Arianul, pe baza resurselor documentare cunoscute până în prezent, precum şi a deducțiilor şi izvoadelor din religia populară a românilor prezentă în ethosul neamului românesc, este viabilă.

Octavian Sărbătoare, 2010, Sydney, Australia

Cap. 1

ZAMOLXE, FIUL LUI DUMNEZEU

Pe pantele şi terasele dealurilor Sarmisegetuzei se găsesc o mulțime de locuințe din piatră şi lemn. Dacii au prispe spoite cu humă sau lut roşu şi acoperişuri din şindrilă şi paie.

Printre casele aflate la liziera pădurii este şi cea a lui Crăciun şi a nevestei lui, Vetra. Construcția înaltă, făcută din trunchiuri de brad, are o prispă largă din lemn tare de fag. Pare crescută din pământ aidoma copacilor măreți dimprejur.

Crăciun şi Vetra sunt un cuplu de tineri păstori de oi şi au două fete, pe Mierla şi pe Mia.

- Când o să-mi faci şi mie un băiet? o întreabă Crăciun pe nevasta lui într-o bună dimineață. Că aici la munce am nevoie de el.

- Când o da Dumniezău, rumâne. Că muncelul nostru poate aştepta. Ar trebui să-i zâcem Zodei, preoteasa vestală, să se grijească şi de noi. Grăieşte tu cu ea.

Zoda locuieşte pe partea cealaltă a dealului, într-o casă mai mică cu o curte largă şi un altar în spatele grădinii. O stivă mare de lemne străjuieşte zona altarului. Vatra de foc, cu un diametru total de circa un metru, este formată din pietre netede şi arse. Este locul unde preoteasa vestală, în prezența focului sacru dacic, cheamă în ajutor zeii prin ritualuri, pentru sătenii care cer ceva Lui Dumnezeu.

Zoda slujeşte la un altar al Zânei Zânelor. Urmează o tradiție dacică religioasă foarte veche, face parte din grupul sacerdotal al vestalelor, preotesele fecioare care nu slujesc neapărat la o vatră a Zânei Vesta. Conform obiceiurilor străbune fetele care vor să devină preotese primesc alături de titlul de preoteasă, numită *presbitera*, şi pe cel de *vestala*, un grad sacerdotal pe care-l pot menține întreaga viață în cazul în care rămân virgine. Dar atunci când o vestală se căsătoreşte ea pierde titlul *vestala*, dar îl menține pe cel de *presbitera*, preoteasă, continuând să slujească la acelaşi altar. Zoda este încă necăsătorită şi prin urmare este preoteasă vestală la un altar al Zânei Zânelor la Sarmisegetuza.

*

Într-o bună zi Crăciun merge la casa Zodei. O găseşte trebăluind în curte.

- Vrem să-l rogi pe Dumniezău, la focul tău, să ne dea şi nouă un băiet, îi spune el. Îţi plătim pentru serviciul la focul sacru.
- Bine, bade Crăciun. Când doriţi să „vorbim" cu Dumniezău?
- Păi... mâine dimineaţă la răsărit de soare.
- Mă voi pregăti. Să vii cu Vetra, nevasta dumitale.
- Aşa voi face.

Dis-de-dimineaţă Crăciun şi Vetra se pregătesc pentru ceremonia focului sacru dacic. Curat îmbrăcaţi, amândoi sosesc la casa Zodei pentru evenimentul deosebit, întâlnirea cu zeii. În straiţă au pentru foc câteva lemne curate de la ei din gospodărie.

Preoteasa îi aşteaptă în curte şi curând ritualul începe. Cu gesturi solemne ea aprinde focul sacru. Cei doi se ţin de mână, fiind tot timpul atenţi la invocaţii. În final Zoda recită chemarea către Zâna Fertilităţii:

Zână bună, zână bună,
fii aici la noi stăpână,
'cestor tineri cu noroc
dă-le un băiet de foc!

Ceremonia se încheie. Crăciun o ia pe Vetra în braţe şi o sărută în prezenţa focului sacru.

- O să avem un fişior ivit din foc, îi spune el la ureche.

*

A trecut mai mult de un an de la ritualul focului sacru făcut de preoteasa Zoda. Este o noapte de iarnă. Vetra se află în casa proaspăt văruită însoţită de o moaşă şi de două vecine, căci i-a sosit sorocul naşterii.

Afară în curte Crăciun se încălzeşte la foc şi aşteaptă. Din când în când priveşte bolta înstelată. Luna este luminoasă mai mult de jumătate. „Băietul meu se naşte când luna este în creştere cu lumina ei. Peste cinci zâle e lună plină" îşi spune Crăciun în gând.

Miezul nopții trece cu greu. Se apropie dimineața. Vetra stă pe pământul din casă, este acum în durerile nașterii. Curând se aud scâncete de copil. Crăciun se trezește din amorțire. Privește atent spre cer. Orolii fac în zbor cercuri mari pe deasupra Sarmisegetuzei. Vede apărând primele raze de soare, victorioasa lumină. În acel moment o cometă apare pe bolta cerului și va rămâne așa timp de multe ore.

„Sânt sămne bune", își spune el mulțumit. „Dumniezău Fărtatul îi arată băietului meu slava cerului și lumina. El va ajunge om mare în neamul nostru nobil al arienilor."

Moașa spală imediat copilul care este pus apoi la pieptul mamei să sugă. Tot moașa binecuvântează apa dintr-un vas și-i stropește pe băiețel și pe mamă cu busuioc muiat în apa închinată zeilor.

După un timp Crăciun este chemat să intre să-l vadă. Bărbatul se apleacă cu mare grijă asupra lui. Învelește nou-născutul cu o piele de urs, îl ia în brațe și merge cu el afară să-l arate focului, soarelui și cometei strălucitoare.

- Te-ai născut pe pământul casei, să ai puterea marelui pământ, zice el. În viață să-ți sporească mereu puterea cu puterea lui. Să te vadă acum și focul și soarele și cerul. Ești copil al focului, te numesc Zamolxe și te închin Lui Dumniezău. Cu trupul ești fiul meu, dar **cu sufletul să fii Fiul Lui Dumniezău**. Tu să aduci înțălepciune neamului nost'. Zău!

Dimineața Crăciun pornește prin sat purtând în spate un sac plin cu daruri pentru copii. Se pregătise din vreme pentru marele eveniment din viața lui când Dumnezeu îi va da un fecior. Cumpărase de la negustorii greci hăinuțe și încălțări pentru copii. Îi cam știe pe copii după vârstă și înălțime și le oferă tuturor pe măsura fiecăruia. Întors acasă toți ai casei se ospătează la prânz în cinstea evenimentului venirii pe lume a lui Zamolxe.

Vremea a trecut și în fiecare an, la aniversarea zilei nașterii lui Zamolxe, copiii satului primesc cadouri. S-a dus vestea și prin alte locuri despre generozitatea lui Crăciun, tatăl lui Zamolxe. Obiceiul să ofere copiilor, ba chiar și adulților, câte o atenție, câte un obiect, s-a răspândit și printre oamenii cu dare de mână. „A venit Crăciun cu daruri" obișnuiau ei să spună când cadourile erau descoperite puse sub perină sau în cioarecii groși de lână pentru ca surpriza să fie cât mai mare.

*

Zamolxe are acum 7 ani şi este un copil vioi şi sănătos. Adesea merge cu tatăl-său să aibe grijă de oi.

Într-o zi Crăciun îl duce pe Zamolxe la Zoda, preoteasa vestală. Vrea să-l dea la învățătură.

- L-am adus pe băiet aici la tine. Îl înveți să scrie, să citească şi să slujească la altar, îi spune Crăciun, Zodei. Nu-l dau preotului Dordas că el face sacrificii de animale. Eu cred că jertfele sunt rele. Dumniezău Fărtatul nu poate să ceară vărsare de sânge, luare de viață în numele Lui, nici de om nici de animal. El vrea să iubim tot ce El Domnul a creat.

- Bine rumâne. Dacă băietul este sârguincios la învățătură va ajunge *presbiterum*, preot.

- Aşa să fie, se bucură Crăciun. Tu nu faci jertfe de animale la altar. Eu cred că cine oferă sânge, primeşte tot sânge în schimb. Neamul ăsta al nostru trebuie să învețe să nu mai verse sânge. Asta nu-i bine, că Dumniezău Fărtatul vrea pace în tot ce facem.

- Aşa este, îi spune Zoda la plecare. Mergi cu bine bade Crăciun. Voi avea eu grijă de băiet cât va fi cu mine.

Timp de câțiva ani Zamolxe şi alți copii au învățat carte cu preoteasa Zoda. Fiecare, după puteri, a deprins şi practici de cult.

Lui Zamolxe îi place învățătura. Totodată îl ajută pe tatăl-său în treburile gospodăreşti, merge cu el la târguri unde vin şi negustorii greci. Este curios să ştie cât mai multe despre credințele grecilor şi mereu îi întreabă despre zeii lor. Se împrieteneşte cu Nestor, băiatul lui Eteocles, un negustor de loc din insula Samos, Ionia. Eteocles face comerț cu dacii oferindu-le ulei de măsline, vase de metal, ceramică pictată, podoabe şi oglinzi. Ia în schimb miere, grâne şi aur.

Nestor este cam de aceeaşi vârstă cu Zamolxe şi cei doi băieți stau mult timp împreună. Aşa deprinde Zamolxe să vorbească greceşte, iar Nestor învață limba dacă.

Au mai trecut anii. Zamolxe este acum un adolescent înalt, bine legat şi chipeş. Îşi ajută tatăl la treburile stânei şi în pădure. Vetra le pregătește dimineața mâncarea şi ulciorul pentru apă. În drum îl vor umple de la un izvoraş. Pornesc devreme luând cu ei uneltele de lucru şi funiile, fiecare având toporul propriu.

Au mai trecut aşa câțiva ani şi Zamolxe Arianul a atins maturitatea. Într-o ceremonie sacerdotală aparte este numit preot dac, *presbiterum*. Poartă acum la gât talismanul preoțesc, floarea vieții gravată pe o piatră subțire şi netedă.

În tot ceea ce a întreprins până acum pe linie sacerdotală nu a făcut niciodată jertfe de animale. I se dusese vestea că este preot al Zeului Dumnezeu, Marele Zeu al dacilor care primea ca ofrande numai fructe şi flori care, după ce-i erau închinate, se dădeau ca pomană celor prezenți.

La ritualurile făcute de Zamolxe era mare bucurie, oamenii participau cu râvnă şi cântau. Ca preot al Lui Dumnezeu, Zamolxe putea să invoce la focul sacru oricare zeu sau zână.

*

Timpul a trecut şi Zamolxe Arianul are acum aproape 20 de ani. Este apreciat ca bun preot dac şi gospodar fără cusur. Toți îl ştiu că nu bea nici vin nici tării.

- Fătul meu, îi spune tatăl-său într-o zi. Uite că surorile tale s-au măritat. Acum eşti şi tu bărbat în toată hirea şi-ți trebe o fată cu care să te însoțeşti. Ştiu că nu se pot găsi lesne fete cu învățătură ca a ta, dar o nevastă e musai în primul rând să aibe inimă iubitoare. Apoi tăte cele bune vor veni la voi. Eu şi mumă-ta nu putem să o găsâm, dar tu ştii bine ce să faci. Ai minte multă de la Dumniezău Fărtatul.

- Bine tată, aşa voi face.

A doua zi Zamolxe pregăteşte altarul focului Zânei Vesta, pe vârful de deal, de unde vrea să fie auzit bine de zeii din cer, dar şi de oamenii de pe pământ. Se duce vestea printre tineri că seara la asfințit el va conduce un ritual de chemare a iubitelor pentru flăcăii satului.

La timpul potrivit sosesc băieții. Zamolxe le explică rânduiala, îi învață cum să procedeze ca să-şi găsească perechea sortită. Astfel toți sunt pregătiți pentru ceremonial. Ei înțeleg iubirea ca fiind dată de zei, căci bărbatul care iubeşte este ca Dumnezeu, iar femeia precum Domnazâna, perechea Lui.

Mai întâi Zamolxe cheamă prezența tuturor zeilor. Apoi când focul se întețeşte el face invocații specifice scopului urmărit, către Zâna Ila, care aduce bucuria. Cei prezenți îl acompaniază cântând refrenul:

Ila Ila Ila, să-mi trimiți tu zâna.
Ce se potriveşte, care mă iubeşte.
Vină făr-alai, p-un picior de plai.
Să trăim no' hai, p-o gură de rai.
Ila, Ila, Ila, Ila.
Ila, Ila, Ila, Ila.
Ila, Ilai, la.

Mie îmi vei fi, din zori la chindii.
Zâna Florilor, Zâna Zânelor.
Şi când o fi noapte, ne-om iubi în şoapte.
Una noi vom fi, până-n zori de zi.
Ila, Ila, Ila, Ila.
Ila, Ila, Ila, Ila.
Ila, Ilai, la

- Chipul fetei hărăzite fiecăruia dintre noi ne va apare în vis, le spune Zamolxe la sfârşitul primei seri. Să țineți minte visele. Le vom discuta apoi în serile ce urmează.

Seară de seară tinerii aprind focul sacru la altarul Zânei Vesta. Toți ştiu acum versurile prin care să invoce personal chemarea iubitei proprii. După ceremonii ei îşi povestesc visele pe care Zamolxe le tălmăceşte.

Trec câteva nopți şi dorința lui Zamolxe începe să se înfiripe în imagini de vis. La început a întrezărit o tânără aflată departe şi nu i-a văzut chipul. Apoi în visele din nopțile următoare fata reapare şi o vede din ce în ce mai aproape. Zamolxe ştie că visele se înnădesc până când mesajul primit este descifrat.

„Vino la târg! Vino la târg!" îi spune tânăra zâmbind în visul unei nopți.

Dimineața Zamolxe vorbeşte cu tatăl-său.

- Tată, când este târg la şes?

- Poimâine. Şi vom merge şi noi.

- Eu voi fi cu flăcăii satului. Vom face un foc sacru acolo la târg, aşa că nu conta pe mine ca să te ajut cumva.

- Bine. Îl iau pe frate-meu Vercu. Voi tinerii mergeți în pace.

A doua zi seara Zamolxe şi flăcăii urmează ca de obicei ceremonia focului dacic la care îşi cheamă iubitele. La sfârşit îşi împărtăşesc impresiile între ei.

- Am visat o mare adunare de oameni unde noi făceam focul sacru, le spune Cându, unul dintre băieți.

- Mâine e sărbătoare la câmpie, zice şi Andru. Să mergem şi noi.

Zamolxe ştie că cele spuse de feciori formează un mesaj de la Dumnezeu. Înțelege ceea ce trebuie să facă.

- Ne întâlnim de dimineață în zori la casa lui Andru, le spune el tuturor la plecare. Mergem la târg şi acolo facem un foc mare.

La faptul zilei tinerii pornesc călări către şes. Îmbrăcat cu totul în alb, Zamolxe poartă la gât talismanul preotului dac cu floarea vieții gravată pe piatră.

Sosiți la sărbătoarea câmpenească, Zamolxe alege, împreună cu fârtații lui, un loc numai bun şi aprind focul sacru dacic, cinstind cu invocațiile lor pe Zâna Ila.

Oamenii se strâng în jurul tinerilor. Mai cu seamă fetele privesc atente la băieții falnici coborâți de la munte. Unele sunt tot de prin partea locului şi-i cunosc bine pe flăcăi.

După un timp ritualul se sfârşeşte. Unele fete se apropie acum de câte un băiat, care li se pare cel mai atrăgător şi cumva cunoscut, şi intră în vorbă cu el.

Încet, cu paşi timizi, se îndreaptă către Zamolxe o tânără pe care el o recunoaşte imediat – este fata din vis.

- Iată-mă, îi spune ea. Mă cheamă Bendisa. Ia-mă cu tine bădiță şi-ți dau năframă cusută în Noaptea de Sânziene.

„E Zâna Zânelor, are două cosițe blonde lăsate pe spate" gândeşte Zamolxe. „Iată fata pe care o iubesc pentru sufletul ei, iată mama ideală pentru urmaşii pe care mi-i doresc."

Ar dori să o strângă în brațe, dar se stăpâneşte.

- Zâna mea, îi zice el. Te voi duce la părinții mei să te cunoască.

Fârtații lui Zamolxe şi-au aflat toți alesele inimilor lor şi ar dori să le ducă cât mai repede acasă.

- Pe cai! îi îndeamnă Andru pe toți. Să pornim spre munce!

Tinerii chiuiesc de bucurie, aşază fetele pe şei şi pornesc cu caii la trap.

- Iar au furăt fătucile băieţâ ăia dân deal, spune un târgoveţ către altul. Şi ele s-au dus cu ei ca fărmăcate. Acum părinţâ să le cate. Îi ştim cine sânt, ăi dân satu' lu' Crăciun.

Ajunşi pe culmea dealului cai şi călăreţi, perechile de îndrăgostiţi poposesc la casele băieţilor. Fiecare fecior se prezintă în faţa părinţilor cu aleasa inimii. Este obiceiul ca fetele să doarmă separat până la căsătorie şi să se obişnuiască cu casa unde vor locui.

De a doua zi încep pregătirile pentru căsătoria sacră a tinerilor care va avea loc în câteva zile. Între timp cei care vor să renunţe o pot face nestingherit, iar părinţii îşi pot lua fetele înapoi. Astfel de cazuri sunt foarte rare.

A doua zi sosesc părinţii fetelor. Sunt mulţumiţi de alegerile făcute de fetele lor. Cuscrii se cunosc şi pun la cale nunţile, după care socrii mici se întorc acasă pentru a pregăti şi ei cele necesare.

Căsătoriile vor fi consacrate de către Zamolxe la altarul Zânei Vesta. Tânărul preot al satului va rândui o ceremonie de grup. Aici se va însura el însuşi cu Bendisa, Andru cu Dachiana, Cându cu Tana, Iscru cu Mara, Anaton cu Sibila, Rodu cu Anuşa, Firu cu Ana şi Dragoş cu Felicia.

*

Ziua marii nunţi soseşte. La altarul din deal s-a strâns multă lume să vadă ceremonialul comun al căsătoriei celor opt perechi. La focul cel mare tinerii vor face Jurământul Iubirii Sacre. Sunt îmbrăcaţi după datină, mirii cu cămeşi cusute cu flori, pieptare şi cuşme cu pene multicolore de fazani, iar miresele au veşminte şi năframe cusute cu fir de aur. Tuturor perechilor le vor fi naşi părinţii lui Zamolxe, Crăciun şi Vetra.

Zamolxe şi Bendisa se apropie de vatra focului sacru. Cheamă apoi şi celelalte perechi, fetele stau toate în stânga aleşilor lor.

Ritualul se deschide cu invocaţii către Zeul Dumnezeu. Apoi sunt pomeniţi rând pe rând mulţi alţi zei şi zâne strămoşeşti ca ei şi ele să aducă perechilor sănătate, belşug în case, armonie şi urmaşi. Tihna îi cuprinde pe toţi.

A sosit momentul Jurământului Iubirii Sacre. Zamolxe îi îndrumă pe mirii şi miresele din jurul lui:

- Toate perechile să repete după mine cuvânt cu cuvânt:

De astăzi eu fac legământ,
pe tot ce-mi e mai drag şi sfânt,
să onorez mereu iubirea
ce-aduce-n viață împlinirea.

- Întindeți-vă acum brațele cu palmele deschise către focul sacru şi repetați în continuare după mine:

M-oi închina Zânei Iubirii
să primesc cheia nemuririi
şi astfel voi simți iubirea
şi-oi şti ce e nemărginirea.

- Fiecare pereche, băiat şi fată, uniți-vă mâinile între voi. Acum întindeți-le împreunate spre foc şi ziceți după mine:

Din foc cu mâinile-mpreună
pornim să facem casă bună
şi-n viață o inimă vom fi
tot timpul cât ne vom iubi.

Tinerele cupluri au urmat întocmai ce le-a spus Zamolxe.

- Dumnezeu şi Domnazâna, tatăl şi mama vieții, nu au chipuri precum ne imaginăm noi. Ei sunt spirite care pot descinde în oameni. Dumnezeu în bărbat, şi Domnazâna în femeie care dacă primeşte deplin această influență a spiritului ea este ca Zâna Zânelor. E timpul ca băieții să țuce fetele, zice acum Zamolxe dând el însuşi exemplu, luând-o pe Bendisa în brațe şi sărutând-o tandru pe gură.

Actul magic al căsătoriilor se încheie şi participanții izbucnesc toți în urale. Când entuziasmul se mai potoleşte Zamolxe anunță:

- E timpul petrecerii. Veniți toți la vatra satului.

Nuntaşii chiuiesc. Instrumentiştii pornesc muzica. Alaiul cântând se îndreaptă în paşi de joc către locul ales. Cele opt perechi iau loc în capul meselor şi bucatele încep să sosească. Marele ospăț durează până după miezul nopții când ultimii rămaşi se retrag pe la casele lor.

A doua zi soseşte lada de zestre a Bendisei, straiele ţesute din borangic, bumbac, lână, cusute cu fir de aur şi mătase peste care sunt presărate flori de busuioc, flori de câmp şi tămâie de brad.

După un an de zile Bendisa îi naşte lui Zamolxe un băiat. Îi dă numele Călin. Vor să-l pregătească să fie şi el preot dac. După încă opt ani Zamolxe şi Bendisa au o fată, pe Mari. Toţi îi spun Măruca.

Treptat Bendisa învăţă de la Zamolxe ritualurile şi devine preoteasă a Zânei Zânelor.

Sătenii care îl roagă pe Zamolxe să facă ritualuri pentru ei sunt prosperi, au inimile alături de Dumnezeu. În fiecare an oamenii petrec Crăciunul cu mare bucurie. Toţi împart daruri celor apropiaţi, noaptea le trece în preajma unui butuc mare de lemn arzând la vatra satului.

*

Timpul a trecut, Măruca are acum 11 ani şi Călin a împlinit de curând 19 ani. Familia se pregăteşte să-l căsătorească pe băiatul care este acum preot dac, slujitor al zeului Dumnezeu ca şi tatăl său. Pentru însurătoare şi-a găsit două surori pe Gema şi Iza, fiicele unui preot dac de la şes. Nunta celor trei are loc tot la Sarmisegetuza fiind consacrată de Bendisa şi Zamolxe la altarul Zânei Zânelor.

Totul merge bine în familia lui Zamolxe, doar el este gânditor. Ar vrea să plece undeva să înveţe înţelepciunea altor popoare, să facă mai mult pentru neamul său. Are acum 40 de ani şi setea de cunoaştere a zeilor îi este mai vie ca niciodată.

De-a lungul anilor Zamolxe a avut ocazia să călătorească cu prietenul său Nestor în Tracia, în Grecia continentală şi în insula Samos. A întâlnit oameni înţelepţi în cunoaşterea zeilor, dar parcă ceva îl reţinea să înceapă învăţătura cu ei. Până într-o bună zi când îi fu dată împlinirea gândurilor.

Crăciun, Zamolxe şi Călin coboară la câmpie la sărbătoarea populară, nedeea închinată Zânei Florilor. Duc încărcate pe măgari câteva vase cu miere de albine; în săculeţi au plante medicinale şi aromate. Vor să facă troc cu negustorii greci şi să ia la schimb, măsline, ulei de măsline şi alte bunătăţi trebuitoare. Crăciun are cu el grăunţi de aur cu care ar putea plăti dacă este necesar.

La locul târgului mulțimea este în mare forfotă. Unii vânzători au produsele expuse direct pe pământ, alții le-au aşezat pe mese din lemn, mai sunt şi cei care vând ambulant.

- Ce mai face prietenul Zamolxis? aude el în spate vocea cunoscută a grecului Nestor.

- Oohooo, Nestor! îşi exprimă Zamolxe bucuria. Bine ai venit la nedeea noastră! Iacă am ieşit şi eu cu tata şi feciorul meu Călin să facem negoț.

- Da' poftiți la noi grecii. Avem tot ce vă doreşte inima.

Nestor, pe care Zamolxe îl cunoaşte din copilărie, este acum negustor bine înstărit. Călătoreşte aproape anual în Dacia şi vorbeşte ca un nativ graiul localnicilor. De data asta a venit cu o caravană mare de negustori, pornind din Samos şi luând cu ei şi pe alții întâlniți pe drum, precum şi slujitori din Thrake, Tracia.

Aflând locul unde prietenul lui îşi expune produsele, Zamolxe şi ai lui merg să le vadă şi să se tocmească la schimb. Negoțul odată încheiat în avantaj reciproc, cei doi au timp să vorbească pe îndelete.

- Ce mai fac ai tăi? îl întreabă Nestor pe Zamolxe.

- Pe tata şi pe băiatul meu Călin i-ai văzut. Sunt bine sănătoşi, slavă Domnului! Mama, nevasta mea Bendisa şi fata noastră Măruca sunt şi ele bine. Măruca s-a făcut mare.

- Mă bucură veştile tale prietene. Şi eu, slavă lui Zeus, sunt bine întru toate. Tot aşa ai mei acasă în Samos.

- Dar vino să mănânci cu noi, îl invită Zamolxe. Ne mai spui şi nouă ce mai e prin lumea voastră şi câte cele despre filosofii greci şi preoții voştri.

Zamolxe, Crăciun, Călin şi Nestor se depărtează de mulțime. Întind masa pe iarbă.

- Cum mai e viața pe la voi în Samos? se interesează Zamolxe.

- Ne merge bine. Suntem prosperi, slavă Lui Zeus. Avem o mare flotă şi facem comerț pe mări şi țări. Bunăstarea ne deschide dorința de învățare şi de a filosofa.

- Oricare grec este şi filosof, nu prietene?

- Aşa se zice.

- Dar este cineva mai de seamă acolo în Samos?

- Acum îl avem printre noi pe Pythagoras care s-a întors de curând acasă după mult timp de umblat prin lume. Este un om la o vârstă

matură, are 60 de ani. Eram un copilandru de vreo 15 ani când el a plecat din Samos, dar mi-l amintesc bine.

- Vorbeşte-mi despre filosoful Pythagoras, îl roagă Zamolxe cu mult interes.

- Stau aproape de casa lui Mnesarchos, tatăl lui. Bătrânul a murit acum câțiva ani. De la revenirea sa în Samos am vorbit mult şi pe îndelete cu Pythagoras. Mi-a istorisit ce a văzut şi trăit. Câte şi mai câte... lucruri uimitoare de care nu auzisem vreodată!

- Povesteşte-ne, îl roagă Zamolxe.

Nestor mai mănâncă ceva, îşi mai toarnă vin din ulcică şi continuă:

- Din tinerețe Pythagoras îl însoțea pe tatăl său care făcea negoț pe mări. Mergeau des la Tir în Fenicia, de unde era de loc Mnesarchos, dar mama lui Pythagoras, Pythais, este născută în Samos. Pythagoras a învățat cu preoții fenicieni, dar şi cu înțelepți ai altor popoare. Tatăl lui a cheltuit o avere ca să-i dea o bună educație. A studiat chiar şi cu marele filosof Thales din Miletos. Pythagoras vorbeşte cursiv limbile greacă, feniciană, caldeeană şi egipteană. În Fenicia a învățat aritmetica, în Babilonia, Caldeea cum i se mai spune, astronomie, astrologie şi medicină, cu preoții caldeeni. Avea 45 de ani când regele persan Cyrus, Koresh îi zic perşii, a cucerit Babilonul unde Pythagoras stătuse şapte ani. Când Cyrus i-a eliberat pe iudei din captivitate lăsându-i să plece spre Ierusalim, Pythagoras a părăsit şi el Babilonul alăturându-se caravanelor de iudei care se întorceau în Palestina. Se împrietenise cu Zerubabel, o căpetenie a lor.

Nestor mai mănâncă ceva. Îşi toarnă vin din ulcior în paharul sculptat în corn.

- Aşa, aşa, continuă povestea filosofului, insistă Zamolxe.

- Cum spuneam, ajungând cu iudeii în Ierusalim, Pythagoras i-a ajutat la construcția noului altar pe locul templului vechi, al lui Solomon, care fusese ars de către babilonieni. Apoi s-a întors la rudele tatălui său în Tir de unde a mai venit o dată pentru o şedere scurtă în Samos, dar apoi a plecat în Aigyptos, Egipt, la Luxor adică Theba sau Diospolis, cum îi spun grecii acelui oraş. A stat la Theba 10 ani, cel mai mult la templul zeiței Maat, slujind acolo ca preot egiptean. Dar atunci când perşii au invadat Egiptul, Pythagoras a fost luat captiv şi dus în Babilon împreună cu alți învățați. Acolo l-a luat în grijă preotul zoroastru Zarates cu care a şi rămas să-i slujească timp de 5 ani. De la Zarates şi de la preoții *magoi* ai lui Zoroastru, Pythagoras a deprins

principiile credinței sănătoase şi practici care fac viața omului frumoasă. Apoi el s-a întors în Samos. Are acum 60 de ani. Învățătura lui Pythagoras despre Zeus şi alți zei este neîntâlnită până acum. Ştie multe metode de a intra în legătură cu toți zeii.

- Ooo, ce viață deosebită are filosoful!? exclamă Zamolxe uimit. Şi ştie să intre în legătură cu zeii!? Extraordinar!

- Se zice despre Pythagoras că este încarnarea lui Apollon Likeios, Apollon Hiperboreeanul, Zeul Lupilor, venit la noi grecii de pe meleagurile voastre ale tracilor. Pythagoras este şi un mare vizionar şi vindecător, un iatromant cum spunem noi grecii, adică vindecător apollonian. Cântă minunat la câteva instrumente muzicale. Sunt mulți oameni în Samos care îl considerăm *theios aner*, adică om divin. Nicicând în insula noastră nu a trăit un om aşa de valoros.

Se înstăpâneşte tăcerea. Zamolxe este încântat de cele aflate în conversația lui cu grecul Nestor. Un gând îi încolțeşte în minte.

- Pythagoras este un mare filosof. Mă întreb dacă-i învață şi pe alții cele câte le ştie?

- Desigur. Vrea chiar să deschidă o şcoală filosofică în Samos şi să întemeieze o societate inițiatică secretă.

- Mă minunez drept să-ți spun! N-am mai auzit de un om cu atâta înțelepciune! Oare aş putea să învăț şi eu cu el? Poate că el primeşte la ucenicie numai tineri? Eu am acum 40 de ani.

- Sunt convins că te va accepta mai ales că eşti din neamul tracilor pe care Pythagoras îi prețuieşte ca fiind primii adoratori ai zeului Apollon Lykeios. Poți merge cu noi în Samos şi vom aranja totul acolo.

Propunerea lui Nestor îl ia prin surprindere. Zamolxe se gândeşte temeinic la cele spuse de amicul său.

- Când plecați voi grecii acasă? se interesează el.

- Mai stăm cel puțin zece zile. Ne-am făcut tabără aici. Tovarăşii mei de călătorie mai au treburi de rezolvat.

- Bine prietene. Îți dau răspuns în câteva zile.

Zamolxe se desparte de Nestor. Pe drum îi cere părerea tatălui său.

- Ce spui tată? Pythagoras este om cu mare învățătură. Aş vrea să merg să-l cunosc. Că şi grecii se roagă tot la Dumniezău, nu? Ei Îl numesc Zeus, dar trebuie să fie tot acelaşi ca şi al nostru.

- Fără îndoială! aprobă Crăciun. Pythagoras este un mare filosof de a putut el să adune în minte înțelepciunea lumii. Nu poate exista un învățător mai bun pentru tine, fiule.

Sosiți acasă cei trei își descarcă produsele aduse. Zamolxe vorbește cu soția lui Bendisa și-i spune toate câte s-au întâmplat în târg cu negoțul lor. Îi povestește și ceea ce a discutat cu prietenul lui, grecul Nestor.

- Aș merge la Samos să stau un timp cu înțeleptul Pythagoras, își face el cunoscută dorința.

- Cum vrei tu domnul meu, îi spune Bendisa. Eu te voi aștepta cât va fi lumea.

- Am încredere în Nestor că vom ajunge cu bine în Samos.

A doua zi Zamolxe coboară călare la șes în tabăra grecilor. Vrea să se sfătuiască cu Nestor, să stabilească amănuntele plecării lor și a șederii lui în Grecia.

- Prietene, vino peste 7 zile, îi spune Nestor. Noi vom ridica tabăra curând după aceea și vom pleca spre Athenai. De acolo ne îmbarcăm către Samos.

- Îți voi plăti în aur pentru toată cheltuiala ce-o vei face pe timpul șederii mele acolo. Cu sâmbria pentru filosoful Pythagoras, voi vedea ce-mi pretinde el.

- Bine. De acord. Te așteptăm.

Întors acasă Zamolxe le împărtășește tuturor înțelegerea dintre el și Nestor. În câteva zile va pleca împreună cu Nestor în Ionia.

De a doua zi toți din familie îl pregătesc de drum. Va lua cu el doi cai, unul pentru călărie și celălalt pentru a duce samarul. Bagajele mai grele le vor duce grecii cu căruțele.

A sosit și momentul despărțirii. Familia lui Zamolxe și vecinii s-au strâns toți să-l vadă pe preotul satului plecând la învățătură în lume. Vetra, mama lui, este în lacrimi. Este bătrână și se gândește că poate n-are să-l mai vadă la întoarcere.

Zamolxe este pregătit să urce pe cal. Vetra îi dă un talisman din piatră rotundă gravată cu simbolul capului de lup.

- Asta te va feri de rele, fiul meu, îi spune ea după care îi petrece în jurul gâtului șnurul din piele. O am de la străbuni. Fie ca să fii înțelept și viteaz. Zăul nostru Dumniezău să te țină în pază. Zău! Pentru tine băietul meu o să fac o grădină ca să-mi amintească mereu de tine până te întorci. Voi sădi pomi și voi pune în ea cele mai frumoase flori.

Tatăl îl îndeamnă şi-l îmbărbătează.

- Să-l găseşti pe Dumniezăul străbunilor noştri şi la acei oameni unde mergi. Şi să aduci de la ei pe toți zeii şi toată înțălepciunea pământului aici la neamul tău care nu are păreche în lume. Suntem cei mai bravi, dar avem nevoie la noi în Dachia de mai multă lumină a Lui Dumniezău pe care să o sporim cu cea pe care El a dat-o multor altor neamuri.

Zamolxe este emoționat de cuvintele tatălui său.

- Voi face precum mi-ai spus tată, îi spune el cu lacrimile şiroind pe obraji. Zău pe Dumniezău!

- Mergi cu Domnul, băiete.

Zamolxe coboară la şes. Grecii vor pleca peste două zile. Nestor îl face cunoscut tuturor neguțătorilor cu care vor călători. Unii dintre ei vor rămâne pe traseu în Grecia continentală, dar grupul lui restrâns revine în Samos.

- De la Athenai, eu cu alți cinci tovarăşi şi cu tine luăm un vas care ne va duce în Samos, îi spune Nestor lui Zamolxe. Dar mai întâi trecem fluviul cel mare Istros. Înspre Grecia ni se pot alătura şi alți oameni care merg din Thracia spre sud. Avem mereu o companie numeroasă, aşa că nu riscăm surprize neplăcute pe drumul de întoarcere.

Tabăra se ridică după două zile. Caravana ajunge la fluviul Istru pe care grupul îl traversează cu bacurile, apoi prin Thracia şi Macedonia ating Grecia continentală. În portul Athenai, negustorii îşi încarcă bagajele pe un vas comercial şi curând sosesc pe insula Samos.

* * *

Cap. 2

LA ŞCOALA LUI PYTHAGORAS

În cele din urmă Nestor şi Zamolxe ajung acasă la Nestor. În zilele următoare Zamolxe colindă prin împrejurimi să-şi revadă cunoştinţele şi prietenii pe care îi ştia din vizitele anterioare. Insula Samos i se pare aproape neschimbată, deşi trecuseră cinci ani de când n-o mai vizitase.

Cât priveşte scopul pentru care getul venise în insula Samos, Nestor întârzie voit să-l prezinte pe Zamolxe lui Pythagoras. Aşteaptă un moment favorabil doar de el ştiut. În sfârşit într-o bună dimineaţă cei doi merg împreună la casa lui Pythagoras.

Trecând de poarta largă a complexului de case cei doi sunt conduşi direct la Pythagoras. Maestrul este în grădină de unde îi observase pe musafiri de departe.

- Bineţe şi bucurie învăţătorule! îl salută respectuos Nestor.

Zamolxe se înclină cu adâncă reverenţă.

- Bun sosit oaspeţi dragi, îi întâmpină Pythagoras. Cu ce treburi vă aflaţi aici la mine, oameni buni?

- Iacă m-am întors de curând din negustoria din Thrake şi ţara geţilor, relatează Nestor. Sunt însoţit de un om care trăieşte în Geţia, mai sus de fluviul cel mare Istros. Este get, preot al Lui Dumnezeu, o zeitate de-a lor. Îl cheamă Zamolxis, îşi îndreaptă Nestor privirea către interlocutorul său. Ar vrea să înveţe filosofie cu domnia ta, înţeleptule Pythagoras. Zamolxis vine din acele ţinuturi ale lupilor unde a trăit pe vremuri marele nostru zeu, Apollon Lykeios.

Pythagoras îl priveşte pătrunzător pe Zamolxis. Ridică o spânceană semn că a descoperit ceva deosebit la el.

- Da, geţii sunt oamenii cei mai drepţi şi mai viteji dintre traci, arienii cei vechi, nobilii în suflet... Zamolxis, Zamolxion, câţi ani ai?

- 40, învăţătorule.

- Şi vrei să înveţi înţelepciunea cu mine?

- Să-l cunosc mai bine pe Dumnezeu. Voi afla apoi toate de la El.

Pythagoras îl observă şi mai cu luare aminte pe Zamolxis. „Este un om matur, are experienţă de viaţă, ştie ce vrea” îşi spune el.

- Ce vei face cu înţelepciunea dobândită, Zamolxion?

- O voi duce geţilor, neamul meu, afirmă el cu mândrie.

Filosoful apreciază calitățile bărbatului din fața sa. „Este deosebit, are rafinamentul unui grec, promite foarte mult şi este ferm în scopul ales” gândeşte el.

- Bine, aprobă bucuros Pythagoras. De mâine vei începe învățătura. Bănuiesc că locuieşti la Nestor. Vino dis-de-dimineață, la răsăritul soarelui.

Nestor este încântat că planul le-a reuşit şi Zamolxis va studia cu un filosof adevărat.

- Într-adevăr getul locuieşte în casa mea, îi precizează Nestor lui Pythagoras. Noi plecăm şi te lăsăm cu bine *didascalos*, învățătorule.

Cei doi ies din curtea maestrului. Pe drum Nestor precizează:

- Filosoful este în curs să-şi constituie o şcoală filosofică, aici la noi în Samos. El a dobândit mare înțelepciune de la zei, ca urmare a uceniciei prin lume. Pythagoras primeşte studenți în tot timpul anului, vrea să formeze cu ei o confrerie spirituală, un fel de ordin al înțelepților, bărbați şi femei.

Admiterea sa la şcoala lui Pythagoras reprezintă pentru Zamolxis o mare victorie.

- Astăzi este un moment deosebit de important din viața mea, îi mărturiseşte el lui Nestor. L-am cunoscut pe înțeleptul lumii şi el m-a acceptat să-i fiu învățăcel. Lui Dumniezău Îi mulțumesc din toată inima!

*

A doua zi, punctual, Zamolxis soseşte acasă la Pythagoras. Clasa din care face parte are puțini învățăcei. Va lua lecții în grădină împreună cu doi localnici, un bărbat, între două vârste, pe nume Alkibiades şi o tânără femeie, Olimpia. Cei doi studenți fac cunoştință cu Zamolxis, apoi maestrul îşi începe lecția teoretică, *akousmatos*. Mai întâi le explică metoda sa de predare:

- Pentru început rețineți că înțelepciunea trebuie să se dezvolte în minte, nu să fie scrisă, căci adevărul nu poate fi exprimat în întregime prin cuvinte. Dar, va trebui mai întâi să deprindeți metodele de purificare pentru corp, minte şi suflet. Numai prin *katharsis* percepția omului se rafinează şi poate atinge valori înalte. În acest fel mintea are acces uşor la cunoaşterea zeilor. Pe parcurs vom mai discuta şi despre ordine şi haos. Subiectele sunt inepuizabile. Rețineți de asemenea

faptul că noţiunile pe care vi le voi expune pot aparţine anumitor crezuri religioase sau filosofice. Eu vă înfăţişez o esenţă a ceea ce am învăţat până acum în cursul peregrinărilor mele prin lume.

Pythagoras le recomandă practici de purificare, *katharsis* şi atrage atenţia asupra rezultatelor lor.

- Nu vă faceţi din trupuri morminte sufletelor. Va trebui ca pe timpul cât învăţaţi cu mine să vă abţineţi de la mâncatul cărnii. În acest fel vi se elimină treptat toxinele din corp. În mod gradat veţi avea simţământul că trupul vi s-a uşurat şi veţi observa că mintea devine din ce în ce mai calmă şi capabilă de concentrare pe un timp mai îndelungat. Aceste aspecte sunt doar preliminarii. Sufletului trebuie să-i dăm cea mai mare importanţă şi să-i creăm posibilitatea ca treptat să se manifeste deplin. Prin urmare veţi parcurge o cale care permite trei optimizări în paralel: a sufletului, a minţii şi a trupului. Vă mai pot spune că medicina pe care o veţi învăţa de la mine acţionează concomitent asupra acestor trei domenii care în activitatea lor se întrepătrund. Veţi deveni iatromanţi, vindecători şi prezicători capabili să vă amintiţi vieţilor anterioare, să realizaţi călătorii extatice, translaţii în spaţiu, să faceţi minuni, să puteţi fi prezenţi în mai multe locuri în acelaşi timp, să vă puteţi controla impulsurile omeneşti sau să înfăptuiţi preziceri. Calităţile enumerate au explicaţii raţionale nu mistice. Toate acestea sunt puteri în folosul binelui. Ele necesită cunoaşterea de sine.

Învăţăceii sunt uimiţi de cele câte aud.

- Sunt învăţături pe care noi nu prea le înţelegem, mărturiseşte Alkibiades. Eu aş fi vrut să începem cu noţiuni mult mai simple.

- Ştim că predai şi muzică învăţătorule, intervine Olimpia ca să salveze situaţia.

- De mâine muzica ne va însoţi lecţiile, îi asigură Pythagoras. Melodiile vor permite minţii să fie relaxată şi în timp veţi învăţa să cântaţi la harpă. Muzica va fi folosită şi în scop terapeutic.

După circa două ore Pythagoras încheie prima predare de curs cu concluzia zilei şi precizarea câtorva reguli de organizare pentru viitor.

- Pentru astăzi am terminat lecţia introductivă. Aţi aflat în linii mari cum va decurge ucenicia voastră pe calea înţelepciunii. Mâine să veniţi la aceeaşi oră. Vom dezvolta sistematic şi alte subiecte.

Întâlnirea ia sfârşit. Pythagoras se desparte de învăţăceii care pleacă în grup. Zamolxis are ocazia să afle primele impresii ale colegului

Alkibiades. Bărbatul oftează, are ezitări, pare depăşit de vastitatea temelor:

- *Didascalos* cunoaşte foarte multe lucruri, afirmă el. Nu ştiu cum vom învăța toate câte ne spune.

- Pas cu pas aflăm toate secretele lumii, îl încredințează Zamolxis cu optimism la despărțire.

A doua zi dimineața studenții lui Pythagoras găsesc în sala de curs un harpist. Înțeleptul le vorbește însoțit de acompaniament muzical:

- Tema zilei, anunță profesorul, este Zeitatea Supremă. În religie, fiecare popor şi-o înfățişează şi o denumeşte în felul său propriu, regăsind în acea definire trăsături de caracter specifice predominante acelui popor. Noi însă vom porni de la ideea că la început, *ein arhe*, nu a fost nimic. Dar credem totuşi că o anumită zeitate a creat cosmosul care se afla inițial în starea de haos. Tot acea zeitate a creat şi legile de funcționare ale universului, permițând astfel o ordonare cosmică ca necesitate în relaționarea componentelor lui. Treptat neorânduiala s-a liniştit pe alocuri datorită în primul rând luminii. Chiar şi acum cosmosul continuă să se ordoneze pentru că există mereu materie nouă care apare şi această materie se află în forma ei inițială tot în starea de haos. Remarcați faptul că în cosmos asociem haosul cu întunericul, dezordinea şi distrugerea. Ca o juxtapunere, în lumea umană acest haos înseamnă răul precum sunt ignoranța, lipsa de cunoaştere, minciuna, hoția, laşitatea, violența, neorânduiala umană în multiplele ei aspecte. Scopul înțelepciunii pe care o căutăm este să ştim cum poate orânduiala să fie manifestată din plin şi în acest mod cazurile negative enumerate de mine să dispară. Astfel haosul va înceta acolo unde ordinea se manifestă. Remarcați de asemenea faptul că aceste idei vă oferă doar o perspectivă generală asupra temelor expuse pe care de acum le vom aborda pas cu pas.

Studenții lui Pythagoras sunt uimiți de panorama largă oferită de maestrul care, simțindu-i îndeaproape, continuă:

- Nu fiți copleşiți! Vă va lua ceva timp până să înțelegeți mai clar aceste noțiuni. Dar acum ne vom ocupa de altceva. Veți crea cu simplitate momente de armonie. Iată cum vom proceda.

Pythagoras îi cheamă pe toți să se apropie de harpă, apoi îi invită:

- Atingeți fiecare pe rând coardele harpei. Fiți în acelaşi timp atenți la vibrație ca sunet care vă pătrunde prin urechi. Şi totodată deveniți conştienți de sincronizarea sunetului cu inspirarea aerului pe nări.

Deci atunci când inspirați creați şi sunetul prin atingerea corzilor sau a unei singure coarde.

Fiecare student urmează întocmai acțiunea propusă de maestru. Zamolxis are parte de o experiență mentală aparte. I-o mărturiseşte lui Pythagoras:

- Domnul meu, aud nişte sunete ciudate în urechi. În mod sigur ele nu vin din exterior, nu sunt de harpă şi nu se aseamănă cu altele de la vreun alt instrument muzical cunoscut mie. Pur şi simplu sunetele îmi sunt generate în interiorul capului.

- Iată experiența personală pe care aşteptam să mi-o mărturisiți fiecare dintre voi, le spune Pythagoras. Aflați că această trăire este esențială. Ea reprezintă modul în care omul ştie că se află în prezența zeilor.

- Care sunt acei zei? întreabă dornică de a şti Olimpia.

- Sunetul subtil care pare că vine din interiorul capului este calea pe care se întâlnesc toți zeii, continuă Pythagoras. Dar dacă vreți să căutați un zeu sau o zeiță anume, îi puteți invoca individual existența şi ei vor fi găsiți pe o cale care vi se deschide odată cu noile sunete pe care le auziți. Toate aceste vibrații, redate de urechea noastră interioară, se numesc sunetele inimii sau sunetele sufletului.

Toți studenții închid ochii dorind să perceapă sunetele menționate de maestru. Se pare însă că Alkibiades şi Olimpia nu le aud.

- Va lua ceva timp până le puteți percepe distinct, îi încurajează Pythagoras înțelegând dilema celor doi.

Lecția se încheie şi astăzi cu rezultate foarte bune pentru Zamolxis.

*

În zilele ce urmează Pythagoras repetă diferitele noțiuni predate până acum pentru ca ele să poată fi mai bine memorate, căci nimeni nu ia notițe. Pe parcurs maestrul introduce elemente noi care lărgesc viziunea de ansamblu.

Studenții constată că nu au o programă şcolară stabilită, Pythagoras se orientează mai mult după progresul lor la învățătură.

Într-o zi le vorbeşte despre om şi lume:

- Omul şi lumea sunt într-o relație de interdependență, de corelație. Omul are conştiință individuală, lumea are conştiință colectivă. Cel mai important este să analizăm această codependență din perspectiva

omului, astfel putem face predicții, deci anticipa rațional desfășurarea evenimentelor. Umanitatea s-a preocupat din zorii ei să facă profeții. Oamenii erau interesați de felul în care le va evolua viața. Grecii, în particular, recurg la a o consulta pe Pythia, preoteasa care îi ajută să-şi afle destinul propriu. Dar eu cred că ei fac o eroare crezând că destinul le este imutabil. El pare într-adevăr de neschimbat dacă ar îndeplini o condiție, ca până la producerea acelor profeții, toate cele care s-au întâmplat, ca generând acel destin, ar evolua în aceeași direcție. Dar căile omului sunt mereu în schimbare. Cu adevărat noi ne creem realitatea lumii prin intermediul conștiinței. Omul poate să se redirecționeze şi să aibă parte de destinul pe care şi-l construieşte singur.

- Cum se face în mod practic acea redirecționare care înfirmă o profeție ce părea de neclintit, întreabă Zamolxis.

- Cel conştient de puterea gândurilor proprii le va reorienta într-o direcție nouă, astfel făgaşul care predestina profeția este părăsit. Noua direcționare predispune la un alt rezultat atâta timp cât este menținută constantă prin puterea gândurilor.

- Dar de câte ori putem face astfel de redirecționări ale vieții? întreabă Olimpia.

- Nu există un număr limită, lămureşte Pythagoras. Sunt oameni care o fac de foarte multe ori, ei fiind cunoscuți ca nonconformişti. Pe când cei care se mențin constant pe un drum anume sunt conservatorii.

- Şi care ar fi metoda cea mai bună de urmat, învățătorule? îl întreabă Zamolxis.

- Sunt împrejurări când optimul poate fi obținut când pe o cale când pe cealaltă. De exemplu atunci când am constatat că există un optim al felului cum dormim, îl vom urma. Dar în cazul în care constatăm că acel optim nu mai funcționează va trebui părăsit şi adoptată o nouă cale de armonizare. Noi oamenii ne găsim practic mereu în dilema dacă să menținem o anumită cale într-o împrejurare sau alta. Doar prin înțelepciune putem găsi soluțiile cele mai bune. Pentru aceasta avem nevoie de discernământ, capacitatea de evaluare corectă a lucrurilor.

Pythagoras îşi continuă argumentul.

- Discernământul este o calitate esențială necesară candidatului la dobândirea înțelepciunii. Pe parcursul uceniciei în ale filosofiei veți obține cu certitudine această calitate folositoare în orice împrejurare din viață.

*

Temele filosofice abordate de maestru sunt din ce în ce mai profunde şi mai diverse.

- Cum ar trebui urmată lumina zeităților? îl întreabă Zamolxis pe Pythagoras într-o zi.

- Armonia cu zeitățile înseamnă că păşim optim pe căile luminii lor unde trebuie să le înțelegem bine. Precum ştiți, zeitățile sunt principii, fenomene ale naturii, manifestări cărora noi oamenii le creem o personalitate, le dăm un chip asemănător cu omul, deci îi facem antropomorfi. Dându-le chipuri omeneşti zeităților, avem curaj să le abordăm şi să ne raportăm cumva la ele. Fireşte că zeitățile nu au chipuri cu adevărat, obârşia lor o constituie elementele primare care stau la baza conceptelor de zeitate. Doar calitățile lor le creem cu bună-ştiință în noi. Toate acestea se înțeleg prin prisma adevărului uman relativ, căci la cel absolut nu putem avea acces. Omul se armonizează cu lumina zeilor şi zeițelor numai atunci când se integrează în marele mecanism al cosmosului percepându-i intrinsec mişcările şi tendințele, încorporând natura în persoana sa. Aceasta îl face pe om parte din natură şi astfel un ecou al naturii şi prin urmare al zeităților. Şi atâta timp cât elementele primare constituind obârşia zeităților există putem spune că zeii sunt nemuritori. Un exemplu este principiul devenit zeitate. În acest caz putem spune cu certitudine că acea zeitate este eternă pentru că un principiu nu poate avea un sfârşit, fiind mereu şi mereu preluat şi promovat de oameni. Ca exemplu concret este zeul Kronos, timpul etern. Omul poate fi ecou al zeilor şi zeițelor cu rol creator, devenind la rândul său creator.

Noțiunile predate sunt foarte dense. Pythagoras ştie foarte bine că ideile în atenție solicită la maxim puterea de înțelegere a studenților.

- Mă gândesc la faptul că prin acțiunile noastre determinăm ca răspuns reacții fireşti din partea universului uman şi material în care trăim, remarcă Zamolxis. În felul acesta ne raportăm la zei, cred eu.

- Este cât se poate de adevărat ceea ce spui, îi replică Pythagoras. Atunci când urmărim armonia din perspectiva noastră, primim reacții de acelaşi fel din partea zeilor. În mod practic raportându-ne la aspectul dual bine-rău, se poate afirma fără tăgadă: să faci bine căci cândva el se va întoarce la tine.

Subiectele abordate de Pythagoras şi micul său grup sunt altfel decât cele tratate în şcolile de învățătură obişnuite. Astăzi maestrul le vorbeşte despre nemurire:

- Atunci când omul este îndeajuns de conştient de legătura sa cu Creatorul Lumii, el devine nemuritor prin cunoaşterea flăcării nemuririi din inima sa. Sufletul are o evoluție continuă până când atinge acel stadiu. Este nevoie de încarnări succesive ale aceluiaşi suflet pentru ca să poată evolua sistematic. Pe parcurs vom mai relua aceste noțiuni.

*

Au trecut astfel câteva săptămâni. Cei trei studenți ai lui Pythagoras – Zamolxis, Alkibiades şi Olimpia – au păreri diferite despre cele învățate.

- Noi grecii din Samos nu suntem obişnuiți cu ideile filosofice ale maestrului, îi spune Alkibiades lui Zamolxis pe când se întorceau acasă după o lecție avută cu Pythagoras. Până acum filosofia greacă a abordat alte teme. Eu cred că filosoful ne predă ceva ce nu ni se potriveşte nouă grecilor. Poate alții, din alte popoare, să accepte aceste învățături. N-aş mai dori să urmez şcoala. De mâine nu mai vin. Te rog să-i spui maestrului că nu mai am timp de învățătură căci voi pleca din Samos să fac negoț pe mări.

- Aşa voi face, îl asigură Zamolxis pe Alkibiades la despărțire.

A doua zi Pythagoras nu este surprins să afle că Alkibiades a renunțat la lecțiile filosofice. Se aştepta cumva să se întâmple aceasta.

- Învățătura mea nu este pentru oricine, se pronunță maestrul. Înțelegerea ei necesită, pe lângă capacitatea de a asimila idei noi, mult deosebite de filosofia greacă de până acum, şi o dorință sinceră a omului de a ieşi din tiparele mentale în care viețuieşte. El trebuie să se rupă cumva de cercul obişnuințelor care creează şi folosesc aceleaşi deprinderi şi atitudini conducând la închistare mentală şi la tendința de a judeca în acelaşi mod oameni, evenimente şi fapte total diferite. Omul este bine să încerce să-şi depăşească limitele pe care şi le-a creat singur. Şi cauza principală care îl frânează este ignoranța.

Treptat Pythagoras foloseşte pentru predat o serie de simboluri şi figuri geometrice. La rândul lui învățase de la egipteni cum pot simbolurile să producă un impact puternic asupra minții.

- Diverse popoare au un cult al simbolurilor şi numerelor magice care au anumite semnificaţii, le spune el. Ele ţin locul unei realităţi aproximative. Este un subiect pe care-l vom aborda temeinic altă dată.

- Domnul meu, te rog să-mi vorbeşti despre Egipt, îl roagă într-o zi Zamolxis.

- În Egipt din timpurile vechi erau venerate spiritele luminii. Preoţii erau conducătorii de mare valoare care absorbeau în propria lor fiinţă aceste spirite. Egiptenii aveau ca modele de conduită pe preoţii cei mai buni. Politica era inseparabilă de religie, faraonul însuşi era considerat ca întrupare a virtuţilor zeilor.

- Care ar fi zeii lor importanţi?

- În primul rând este cel reprezentat de soare căruia i se spune Ra, Amun sau Amen. Într-un fel sau altul religia egiptenilor este centrată de relaţia Soare-Lună reprezentată antropomorfic de mai multe zeităţi perechi. De exemplu în cazul Osiris şi Isis, Osiris este prezent în cer sub forma constelaţiei Orion, iar Isis ca steaua Sirius. Deşi zeităţile au o întruchipare undeva în cosmos, totuşi ele se manifestă cumva pe pământ. De pildă egiptenii spun că atunci când zeiţa Isis plânge se revarsă Nilul. În linii mari egiptenii îşi conduc viaţa după ciclicitatea desfăşurării elementelor naturii. Ele se află într-o ordine bine definită, care îi inspiră să o urmeze.

- Este interesant de constatat că şi noi geţii avem un cuvânt care se apropie de numele zeului solar Ra al egiptenilor. Noi spunem „raze" emanaţiilor luminoase din soare. Mai folosim silaba şi în numele dat marelui fluviu pe care voi îl numiţi Istros. Noi îi spunem Du-na-ra, adică „cel ce duce lumina" pentru că este strălucitor în bătaia soarelui.

- Ai deschis un subiect interesant Zamolxion. Există silabe magice descoperite în paralel de multe popoare, concluzionează Pythagoras. Şi una dintre ele este într-adevăr RA. Cei care practică meditaţia folosind această silabă obţin mari beneficii. Silabele magice sunt legate de memoriile spaţiale creând astfel predispoziţii în dezvoltarea spirituală ulterioară a celui care le pronunţă. Desigur că de aceasta beneficiază şi viaţa lui personală precum şi mediul în care trăieşte omul respectiv. Şi cum silaba RA este foarte veche în ea s-au acumulat mari puteri care conduc practicantul ei de la simpla conştiinţă la supraconştiinţă.

- Cum se raportează egiptenii la spirite? mai întreabă Zamolxis.

- Ei se orientează, în viața proprie şi socială, după spiritele naturii care uneori sunt reprezentate şi ca animale. Dar desigur că în animalul respectiv nu se venerează ființa inferioară biologic în comparație cu omul, ci ordinea pe care o manifestă viața acelor ființe. De exemplu noi oamenii avem multe de învățat de la modul de comportare al albinelor. Chiar se recomandă unei femei măritate să fie cumpătată ca albina.

- Şi sacrificiile făcute spiritelor zeilor?

- Mult timp preoții lor nu au sacrificat ființe vii în ritualuri, dar de un timp unii, sub influențe străine, au adoptat aceste practici violente. Religia egipteană a fost sănătoasă până când preoții lor au început să practice jertfirea animalelor. Aceasta a atras mânia spiritelor luminii şi astfel au început declinul şi suferințele egiptenilor. Țara lor a fost de curând cotropită de către perşi, un popor care nu are obiceiul de a sacrifica animale, aceste cruzimi fiind interzise de profetul lor Zoroaster. În Babilon am urmărit ani de zile, alături de preotul Zarates, focul sacru zoroastru, dătător de lumină sufletului.

*

De câteva luni, de când Zamolxis ia parte la lecțiile lui Pythagoras, nu s-a mai înscris la cursuri niciun student. Alkibiades plecase, iar Olimpia a renunțat şi ea pe parcurs să le urmeze. Singurul învățăcel este Zamolxis.

- Spune-mi te rog Zamolxion despre scrierea voastră a geților, îi spune Pythagoras într-o zi. Aş dori să văd alfabetul pe care îl folosiți.

- Avem alfabetul getic. Pot aduce mâine un pergament cu literele ce îl compun şi corespondența lor în alfabetul grecesc.

A doua zi Pythagoras priveşte cu atenție literele şi remarcă:

- Da, sunt asemănări clare, dar este evident că alfabetul getic este distinct. Nu ştim cine a împrumutat de la cine.

- Noi folosim această scriere de sute de ani. Din păcate sunt foarte puțini oameni în Geția care o cunosc. De obicei sunt preoții cei care o folosesc pentru a păstra mai bine invocațiile către zei. Comercianții noştri, sub influența negustorilor greci, utilizează limba şi scrierea greacă.

- Scopul este bun. Îmi mențin totuşi opinia că scrierea nu va putea niciodată să înlocuiască trăirea spirituală din sufletul omului. Dar în

şcoală tinerii pot învăța să scrie pentru că le poate folosi în viață. Realizez importanța pe care scrierea o poate avea în comerț și în comunicarea dintre oameni. Toate popoarele pe unde am umblat au scrierea lor. Voi păstra pergamentul cu alfabetul getic.

Pythagoras este din ce în ce mai apropiat sufleteşte de Zamolxis. Dându-şi seama de persoana spirituală de excepție care este Zamolxis, filosoful înțelege că şi el ar avea de învățat de la preotul get. Maestrul vrea să se împărtăşească din cunoştințele lui Zamolxis.

Într-o zi Zamolxis are prilejul să-i vorbească lui Pythagoras despre limbajul păsărilor.

- La noi omul apropiat de Dumnezeu invocă spiritele naturii şi de aceea înțelege graiul păsărilor. Se pot afla astfel multe informații atât de la păsări cât şi de la oameni. Aşa sunt mierla, pițigoiul, sticletele, măcăleandrul, vrabia, barza, bufnița. Modul lor de comportare şi felul particular de a ciripi dau un mesaj anume celui care vede sau ascultă pasărea respectivă. Cântecul păsării are o semnificație care trebuie descifrată în conjunctura în care are loc.

- O astfel de ideea am mai auzit-o până acum, dar se referea la graiul animalelor în general.

- Noi învățătorule credem că toate viețuitoarele, care sunt capabile să aibă un grai, fie el cât de rudimentar, anunță o desfăşurare a ceea ce va urma, deci au rol de predicție a evenimentelor.

- Da, asta este adevărat, admite Pythagoras. Universul este mereu în transformare şi este normal să existe semne care să indice direcții de evoluție. Noi grecii folosim şi profețiile Pythiei, dar aceasta este o activitate predictivă pur umană. În schimb, atunci când este vorba de animale şi păsări, mesajele pe care le trimit zeii sunt cu totul diferite. Ele trebuie descifrate pe când în cazul Pythiei ele au forma clară şi explicită a limbajului omenesc.

- Cum credeți că procedează Pythia? Cum îşi obține mesajele care vin de la zei, în timpul consultării lor, pentru persoana care doreşte să-şi afle viitorul?

- Este un subiect care mi-a luat mult timp de studiu. M-am tot gândit la modalitatea în sine şi am ajuns la concluzia că viitorul omului se află mai degrabă **din** mintea persoanei care o întreabă pe Pythia despre viitorul ei, decât de a-l obține cumva de undeva din exterior. Pare paradoxal că cineva merge la Pythia să-şi afle soarta care se găseşte deja în mintea sa. Pythia nu face decât să ia informații

chiar din mintea persoanei care întreabă, minte care are deja formați sâmburii acelei realități căci oamenii devin ceea ce cred ei în mintea lor că pot ajunge. Dar Pythia poate da greș uneori pentru că ea nu are tot timpul supraluciditatea mentală dată de gazele care ies din peștera unde prezice. Mintea ei se află într-o stare de recepție care firește că poate fluctua. Prezicătoarea folosește gazele intoxicante pentru a-și stimula creierul, dar aceasta o stoarce de vlagă. Drogul acelor gaze are efecte mentale distrugătoare, iar femeia respectivă, care este Pythia pentru un timp relativ, devine apoi un om ruinat.

- În schimb cazul aflării viitorului de la viețuitoare este diferit, remarcă Zamolxis. Informația vine din exterior și depinde **doar** de capacitatea naturală a omului de a o interpreta.

- Asta așa este. Mă întreb cum faceți voi geții ca să descifrați cele transmise de către viețuitoare?

- În primul rând trebuie înțeles decorul în care se întâmplă acțiunile și cunoscut comportamentul normal al acelei viețuitoare. Mesajul este un răspuns legat de cadrul respectiv dar poate fi și soluția unui gând pe care omul îl are tocmai atunci în minte. De exemplu, dacă cineva se gândește la o persoană iubită și observă semnele care vin din exterior, i se pot revela sentimentele acelei persoane sau chiar ceea ce face persoana în cauză în acel moment. Acestea se numesc premoniții și se pot aplica atât la persoane cât și la grupuri de oameni sau chiar la națiuni întregi.

- Îmi amintești de profeții poporului iudeu, remarcă Pythagoras. I-am cunoscut bine în Babilon. Aveau cunoștințe avansate în domeniul prevestirii viitorului unei națiuni. Numai așa a putut să supraviețuiască acest popor. Dar aș dori să continuăm subiectul nostru. Ce s-ar mai putea spune despre limbajul viețuitoarelor?

- Unii oameni înțeleg și limbajul lupilor, spune Zamolxis.

- Limbajul lupilor? repetă Pythagoras mirat. În ce fel îl pot pricepe?

- Află învățătorule că noi geții ne numim în limba noastră români, oameni de la râuri, dar și daci, ceea ce înseamnă fiii lupilor. Desigur că este vorba de spiritul lupului nicidecum de o filiație a nașterii.

- Mă interesează foarte mult ce înțelegeți voi geții prin spiritul lupului? Noi grecii legăm spiritul lupului de Apollon Lykeios, mai cu seamă raportat la solaritate. Dar Apollon Zeul Lupilor trebuie să fi existat ca spiritualitate originară.

- Lupul este un animal atât solar cât şi lunar. Este solar deoarece dinamica manifestării lui este legată de albul zăpezii. Şi este lunar pentru că lupul urlă la lună, aceasta însemnând că este influenţat de energia lunară. Lupul, reprezentat antropomorfic de Apollon Lykeios, Zeul Lupilor, integrează în armonie cele două energii. Nu este surprinzător că Apollon ca zeu este un model al curajului, virtuţilor şi vieţii armonioase.

- Da. Acum îmi este mai clară evoluţia spiritului lupului de la traci la noi grecii, afirmă Pythagoras. Eu leg acest spirit şi de viaţa sihăstrită. Noi grecii am învăţat ascetismul de la traci, ei erau aceia care puteau trăi singuratici şi dedicaţi căutării liniştii interioare şi a adevărurilor ultime. Îşi săpau în stânci caverne unde se izolau. În Egipt trăiesc anahoreţii cărora noi grecii le spunem isihaşti.

- Noi geţii păstrăm încă această tradiţie a pustnicilor. Preoţii noştri au astfel de obiceiuri, remarcă Zamolxis.

*

- Dar spune-mi şi despre zeii şi credinţele voastre ale geţilor, i se adresează o dată Pythagoras.

- Noi avem doi zei principali, Dumnezeu şi Domnazâna. Ei sunt vii undeva în cer şi sunt creatorii noştri. Nu Le ştim numele adevărate dar I-am numit Dumnezeu şi Domnazâna. Lui Dumnezeu îi mai spunem şi Moşul, iar perechii Lui Domnazâna îi spunem Moaşa. Tot moaşă noi spunem femeii care ajută o femeie gravidă să nască.

- Foarte interesant, remarcă Pythagoras. Deci aveţi un dualism masculin-feminin aşa cum este firesc să existe la un popor avansat spiritual. Cum priviţi voi geţii natura?

- Noi domnul meu trăim înfrăţiţi cu natura. Credem că Dumnezeu şi Domnazâna au coborât cumva din cer şi se află cu noi în multe chipuri. Şi precum este şi în filosofia pe care am învăţat-o aici, şi noi credem că sufletul omului este nemuritor. Atunci când moare omul, sufletul lui se duce undeva. Cei în viaţă sunt capabili să cheme sufletele moşilor noştri pe care noi îi credem că undeva ar fi vii. Ne amintim mereu de ei, avem un puternic cult pentru moşii şi strămoşii pe care îi credem nemuritori. Ei trăiesc nevăzuţi printre noi până când se întrupează ca şi noi, cei văzuţi cu ochiul. Aceia dintre noi, care pot

comunica cu strămoșii, înțeleg cel mai bine ce înseamnă nemurirea la geți.

- Cum se manifestă spiritele pe care le veneraţi?

- În multe feluri. Atât ziua cât şi noaptea.

- Noaptea!? În ce fel?

- Pe meleagurile Daciei se petrec nişte lucruri care nu ştiu dacă sunt şi prin alte părți în lume. Pe pajişti, sub clar de lună, apar făpturile văzduhului nopții. Sunt zânele care dansează desculțe şi cântă. Ele au veşminte albe diafane cusute cu fir de aur, cingători bătute în smaralde şi diademe împletite în părul lung până la pământ.

- Sunt menadele, însoțitoarele lui Dionysos, intervine Pythagoras. Şi noi avem această credință venită de la neamurile tracilor de la nordul Greciei.

- Şi mai credem că există anumite spirite care fac soarele şi luna să strălucească, florile să răsară, apele să curgă, pomii să crească, vântul să bată, şi multe alte manifestări în natură.

- Aceasta este geneza zeităților în care credem şi noi, afirmă Pythagoras. Din această revelație primordială sacră popoarele preiau ce le este folositor modului lor de a trăi. Cei care au mult soare venerează acest astru, ca de exemplu cei din Egipt. Oamenii mărilor respectă spiritul mării. Voi geții acordați importanță spiritului lupului şi muntelui.

- Este animalul de al cărui suflet ne apropiem prin curaj şi dârzenie replică Zamolxis. Sunt mulți oameni care detestă lupul fără a-i şti meritele. Noi cunoaştem multe poveşti în care este eroul principal. Există chiar un popor despre care se spune că se trage din lupi, căci o lupoaică a hrănit doi copii abandonați.

- Sunt romanii, latinii care trăiesc la nord de Magna Graecia în peninsula Italia. Aş dori ca într-o zi să merg prin acele locuri.

Pythagoras este foarte bucuros că are un interlocutor receptiv. Din conversațiile lor învață chiar şi el care de decenii s-a preocupat să asimileze înțelepciunea lumii.

Într-o zi îi face cunoscut lui Zamolxis cum trebuie împărtăşite cunoştințele spirituale:

- Învățătura mea este o taină şi doresc să o dau numai celor care au credință şi după o bună chibzuință. Prin purificarea sufletului său omul se apropie de Dumnezeu, cum Îl numiți voi geții pe Zeus, şi poate deveni parte din El care este Realitatea ultimă. Atunci

Dumnezeu se poate manifesta prin acel om şi de aceea spunem că Dumnezeu se poate întrupa. Nivelul de conştiinţă al omului în relaţionarea lui cu realitatea ultimă îi stabileşte poziţia evolutivă. Noi avem semizei şi zei.

- Ce numeşti tu domnul meu, un semizeu şi un zeu? îl întreabă Zamolxis. Cine poate fi semizeu şi cine zeu?

- Există popoare care au înţeles ideea că divinul se poate manifesta în om. Persoanele pătrunse de puterile zeilor au primit diferite nume, noi grecii îi numim semizei, iudeii le spun oameni-îngeri. Esenţa este că ei percep *logos*-ul şi viaţa le este sacralizată. În condiţiile în care un astfel un om se ridică spiritual foarte sus, printr-o sacralizare a vieţii proprii, acea persoană poate fi numită chiar zeu, fiind o întrupare a unui zeu. În acest domeniu popoarele au multe tradiţii. Unii cred că o zeitate majoră a creat spiritual un fiu sau o fiică care sunt apoi zeificaţi după ce au trăit printre oameni. Adevărul este că orice om poate deveni zeu întrupat dacă cei printre care trăieşte îl consideră ca atare datorită valorii sale personale. Zeul întrupat stăpâneşte o mai mare sau mai mică parte a cauzelor manifestărilor întocmai ca şi Dumnezeu care fireşte că le stăpâneşte pe toate.

- Deci este necesară cunoaşterea Lui Dumnezeu pentru a se putea ajunge la un aşa înalt nivel spiritual, remarcă Zamolxis.

- Fără dubiu, aceasta este condiţia esenţială. Cunoaşterea Lui Zeus, a Lui Dumnezeu, implică înţelegerea ordinii din natură, o desfăşurare a lucrurilor care poate fi ciclică şi astfel o putem exprima într-o esenţă simplificată prin simboluri şi în cele din urmă prin numere. În ultimă instanţă realitatea se reduce la manifestarea ordinii, *maat* cum spun egiptenii sau *logos* cum spunem noi grecii. Aceasta se face prin numere care, ca limbaj al realităţii, au încărcătură spirituală. Dezordinea, ca revers al ordinii, poate şi ea fi exprimată prin numere. Ordinea poate exista în manifestările din viaţa omului, în muzică, în fenomene ale naturii, etc.

- Cum oare numerele pot exprima realitatea, învăţătorule?

- Numerele nu pot niciodată substitui realitatea, dar pot reprezenta o realitate aproximativă. Pornind de la numărul 1 putem spune că este un punct, numărul doi o linie, numărul trei triunghiul, fiind cea mai simplă figură geometrică, numărul patru spaţiul cel mai simplu, tetraedrul, numărul cinci este piramida, numărul şase este spaţiul multidirecţional, adică cele patru puncte cardinale plus susul şi josul.

Cu cât numerele sunt mai mari cu atât ele pot reprezenta o realitate mai complexă, chiar şi abstractizată. Se pot face astfel multe legături. Dar desigur că există o dinamică a acestor corelații, a cărei înțelegere conduce la descoperirea ordinii, a *logos*-ului. Mai mult, numerele pot intra în combinații sau în formule, acestea din urmă fiind exprimări ale dinamicii numerelor şi prin urmare legi de mişcare. Reține ideea că numărul 216 este deosebit în ceea ce priveşte lumea în general şi ciclicitatea evenimentelor în special. Acest număr înseamnă 1 x 1 x 1 x 2 x 2 x 2 x 3 x 3 x 3, o combinație, de trei ori câte trei, a punctului, liniei şi triunghiului, deci a primelor trei elemente esențiale realității. Mai târziu vei avea ocazia să afli mai multe despre acest subiect.

*

Treptat Pythagoras îl introduce pe Zamolxis în tainele medicinei sacerdotale, medicina psihosomatică.

- Află că preoții pot fi cei mai buni medici, căci vindecarea bolilor oamenilor porneşte de la suflet. Deşi pot exista succese în vindecarea bolilor mintale sau trupeşti, totuşi sursa producerii lor trebuie căutată în lipsa de armonie din sufletul omului.

- Mă întreb cum o rană fizică poate avea drept cauză un dezechilibru al sufletului? îşi arată nedumerirea Zamolxis. Dacă de pildă cineva se loveşte la picior, cum poate sufletul fi vinovat de acest accident?

- Aparent s-ar crede că un accident este o întâmplare independentă de sufletul omului. Dar nu este chiar aşa. Pune-ți întrebarea: dacă sufletul celui accidentat era în starea de trezire, ar mai fi luat omul decizia să înfăptuiască acțiunea care l-a condus la acel accident?

- Probabil că accidentul ar fi fost evitat, admite Zamolxis.

- Aşa este. Un suflet treaz conduce la decizii înțelepte.

- Totuşi sufletul nu poate vindeca o rană deja existentă, dar este limpede că, dacă posedă un grad înalt de conştientizare, poate preveni multe rele să se producă.

- Sufletul poate chiar contribui şi la vindecarea unei răni existente prin acțiunea lui directă asupra mentalului care cheamă la intervenție mecanismele de apărare şi vindecare ale corpului. Dar uneori metoda aceasta nu este de ajuns. Egiptenii folosesc o ştiință a medicinei bazată şi pe intervenția exterioară. Doctorii întreprind ceva care să vindece

din exterior rana interioară. Ei pot recomanda medicamente, de cele mai multe ori sub formă de ceaiuri, sau aplica anumite metode ca să oprească hemoragiile sau inflamarea unui loc rănit de pe corp. Sunt multe plante care au felurite roluri în medicină. Uneori aceşti doctori aplică sucul unor plante pe răni intervenind direct în ajutorul trupului.

- Şi noi geții cunoaştem astfel de metode.

- Eu am deprins câteva tehnici medicale, mai ales în Egipt. Medicii greci, din păcate, nu au ajuns la rafinament în materie de medicină. Eu aş vrea să le fac cunoscute aceste metode, celor care practică medicina printre greci, dar nu prea sunt interesați. Sunt chiar surprins de lipsa lor de receptivitate. Oricum sper ca treptat medicina să ia o mai mare amploare în cultura greacă a acestor vremuri.

În următoarele zile Zamolxis învață de la Pythagoras să distingă plantele locale şi să ştie vremea recoltării lor pentru a fi folosite în medicină. Îi explică şi metodele de utilizare.

- Vei învăța mai multe pe măsură ce se vor ivi cazuri de intervenții medicale. Din păcate ducem lipsă de pacienți umani deoarece medicii greci ai insulei Samos au răspândit zvonuri. Ei spun că eu aş practica o medicină periculoasă, învățată de la popoarele barbare, de pe unde am umblat în lume. Dacă grecii nu vor să învețe aceste cunoştințe înalte de medicină sunt convins că tu Zamolxis le vei deprinde, afirmă cu încredere Pythagoras.

Maestrul îi predă treptat lui Zamolxis toate tainele învățate de el în medicină. În câteva luni Zamolxis este capabil să folosească plantele ca medicamente şi anestezice. Din când în când mai apare câte un bolnav cu a cărui vindecare îşi perfecționează practica.

„La întoarcere mea în Dacia, voi avea prilejul să vindec oamenii din neamul meu. Ei nu se vor opune noului aşa cum fac aici aşa-zişii „doctori" greci ai zilei" îşi spune Zamolxis.

Un alt subiect de care este interesat Zamolxis este cel legat de astre. Pythagoras îl instruieşte cu cunoştințele dobândite de el atât în Egipt cât şi în Babilon. Lecțiile au loc noaptea când întunericul este deplin.

- Iată cerul şi astrele lui, arată Pythagoras bolta înstelată. Stelele mențin focul universului, din ele iau ființă multe alte astre şi planete noi.

- Este adevărat oare învățătorule că soarta oamenilor este scrisă în planete, constelații şi stele?

- În Caldeea, Babilonia, unde eu am stat timp de cinci ani cu preotul Zarates, se credea în astfel de idei cuprinse în astrologie. Dar eu le consider speculații. Cum poate oare soarta unui om să atârne strict de evenimente cosmice? Da, putem spune că schimbări energetice petrecute în cosmos pot influența într-o oarecare măsură viața pe pământ. Dar de aici până la a face calcule când se îmbolnăveşte cineva sau când îi va fi ceasul morții este cale lungă. Eu cred că depinde de puterea energiei cosmice dacă ea va influența soarta unei persoane care oricum nu este bătută în cuie, ci este adaptată condițiilor în care trăieşte acel om. De pildă ființa care are o impregnare energetică cosmică favorabilă poate pierde şansa de a o folosi plenar în cazul în care nu este ajutată de mediul în care îşi duce viața.

- Am înțeles acum elementele de speculație interpretativă derulate în astrologie, îi spune Zamolxis lui Pythagoras. Cred că opinia domniei tale este cea mai logică. Mă întreb acum în ce măsură numele unei persoane are puterea de a-i determina destinul? Oare numele atribuite locurilor, popoarelor, țărilor, pot ele influența viața oamenilor şi viitorul în general?

- Ahaaa, te referi la onomanție. Da, noi grecii ne-am preocupat de aceste cunoştințe. Pe lângă exagerări şi speculații există totuşi o ştiință care tratează obiectiv această temă. Cuvintele au putere în măsura în care determină anumite reacții. De exemplu vorbele de ocară urmăresc să înjosească persoana căreia-i sunt adresate, dar vorbele frumoase fac bine. Numele atribuite unor persoane, unor locuri, unor popoare sau unor țări semnificau inițial o realitate, o caracteristică, iar cei care le cunoşteau ca atare reacționau în mod aproape similar. De exemplu în cazul unor persoane tindem să tratăm pe fiu ca şi pe tatăl şi în general pe cei care sunt urmaşi ai aceleiaşi persoane. Ne formăm tipare în gândire.

- Dar un fiu, deşi i se spune fiul lui cutare, poate fi foarte deosebit de tatăl său, remarcă Zamolxis.

- Aceasta este adevărat, numai că anturajul îl tratează inițial pe fiu ca şi pe tatăl său. Ulterior fiul dobândeşte o imagine proprie în mintea celor care-l cunosc atât pe el cât şi pe părintele lui. Dar timpul cât oamenii relaționează la fel cu cei doi are mare importanță asupra fiului care ca tânăr are caracterul în formare preluând, fără să vrea din credința anturajului, caracteristici ale tatălui. Cu alte cuvinte tânărului

i se jalonează un viitor similar tatălui. Se poate spune că destinul îi este oarecum determinat; dacă tatăl este comerciant va fi şi fiul, dacă este agricultor, fiul îl urmează în profesie, şi aşa mai departe. Treptat s-au format în societate nume care predestinează datorită tradiţiei şi semnificaţiei acelor nume în colectivitatea proprie. Părinţii care doresc ca fiii să aibe caractere eroice le dau copiilor lor nume glorioase din trecutul istoric. Exemple sunt eroii de la Troia. Tot la fel se întâmplă cu cei care doresc copiilor lor să fie oameni de cultură, filosofi, etc. Se poate spune fără tăgadă că numele atribuite persoanelor influenţează evoluţia lor în viaţă.

- Şi noi geţii suntem atenţi atunci când dăm nume copiilor, remarcă Zamolxis.

- Îmi închipuiam. Raţionamentul este similar şi atunci când ne referim la locuri, la popoare, la ţări. Numele diferite predispun la caracteristici diferite. De exemplu noi grecii vă numim geţi pe când voi vă spuneţi daci şi români. În mintea voastră numele vă dă anumite predispoziţii, pe când în a noastră altele, deşi este vorba de acelaşi popor care locuieşte la nord de fluviul Istros.

- Crezi oare învăţătorule că schimbarea numelui reorientează viaţa oamenilor, a locurilor, popoarelor, ţărilor?

- Bineînţeles. Este chiar de dorit ca numele care conduc la rele, la probleme şi dezastre să fie înlocuite cu altele pozitive. Cred că toate popoarele înţeleg importanţa folosirii cuvintelor ca nume, dar sunt puţine care merg mai departe, schimbând acele nume în funcţie de ceea ce doresc să realizeze.

- Mă întreb învăţătorule de puterea cuvântului. Cum poate ea influenţa mintea omului?

- Literele sau combinaţiile de litere în care intră şi cuvintele au putere. Ea se dezvăluie mai ales prin repetiţie sistematică care creează realitatea celor afirmate. De exemplu este cuvântul RA care este numele zeului solar la egipteni. Repetiţia celor două litere predispune la asimilarea valorilor care se află în spatele principiului zeului respectiv RA. Aceasta este valabil şi pentru afirmaţii inteligibile. Putem spune de exemplu „Zeule vino şi străluceşte în inima mea ca un soare” pe când vizualizăm aceasta. Este motoda anahoreţilor din Egipt, coborârea minţii în inimă, tehnică repetitivă pe care noi grecii o numim *hesychasmos*, isihasm. Despre acestea vom vorbi cu altă ocazie.

*

Într-una din zile Pythagoras vine la Zamolxis cu o propunere.

- Pe coasta Ioniei continentale, foarte aproape de insula Samos se află marele oraş Efesos. Acolo trăieşte un tânăr filosof pe nume Herakleitos. Vom merge şi noi să-l cunoaştem şi cu această ocazie să vizităm templul zeiței Artemis, un spațiu sacru unde în curând va fi o mare sărbătoare.

Pythagoras şi Zamolxis îşi fac micile pregătiri pentru plecare. Se îmbarcă pe un mic bac şi curând ajung la Efesos unde se cazează la o cunoştință a lui Pythagoras. După-amiază merg să-l întâlnească pe Herakleitos.

Deşi are doar 25 de ani, filosofului i s-a dus vestea în lumea greacă. Aflând că are doi vizitatori din insula Samos, tânărul Herakleitos se înclină respectuos în fața lor şi se oferă să-i însoțească în timpul vizitării mărețului templu al zeiței Artemis.

- Ați venit într-un moment favorabil, le spune el. Mâine este mare sărbătoare la templul zeiței Artemis. Dimineața, la revărsatul zorilor, mă prezint să vă iau. Mergem împreună să asistăm la spectacol.

A doua zi Herakleitos soseşte punctual împreună cu soția lui Sibila. Onorând momentul zilei tânărul este îmbrăcat în haine deosebite.

- Să plecăm degrabă, să nu pierdem nimic din ziua aceasta măreață, îi îndeamnă el. Vor fi dansuri rituale ale preoteselor de la templu.

După aproape o jumătate de oră de mers pe jos, cei trei sosesc la magnificul templu unde se află adunată o mare mulțime de oameni. Deoparte se află grupate formațiunile de muzicanți. Au instrumentele gata pregătite să acompanieze dansul sacru aşteptat să înceapă din clipă în clipă.

Deodată lumea izbucneşte în ovații.

- Vin, vin, spune cu entuziasm Herakleitos.

Instrumentiştii muzicali din formație încep să cânte. Pythagoras şi Zamolxis admiră grupul preoteselor care îmbrăcate în piei de urs se apropie în paşi de dans sacru de centrul scenei improvizate.

- Iată un obicei vechi pe care-l avem şi noi geții, le spune Zamolxis interlocutorilor săi. Doar că pe meleagurile noastre acest dans ritual este practicat doar de bărbați.

Preotesele defilează ceremonios prin faţa spectatorilor. La vederea lor publicul îşi manifestă bucuria şi aplaudă cu frenezie. Dansatoarele zeiţei Artemis sunt vestitoare ale bucuriei vieţii şi iubirii.

Herakleitos ca şi gazdă, le povesteşte legenda din Efesos.

- Ştiţi domnii mei că templul de aici, al zeiţei Artemis, este una dintre cele şapte minuni ale lumii. Artemis este fiica lui Zeus şi soră geamănă cu Apollon.

- În perechea Apollon-Artemis avem un exemplu al parteneriatului masculin-feminin, deşi ei sunt gemeni, frate şi soră, remarcă Pythagoras. Ei reprezintă dualismul soare-lună, astre complementare care reflectă în exterior aspectul uman interior.

- Pentru noi geţii, funcţia aceasta de complementaritate este dată de perechea Dumnezeu-Domnazâna, adaugă Zamolxis. Atunci când Domnazâna se face prezentă în femei ea se numeşte Zâna Zânelor şi femeia respectivă are ceva din spiritul Zânei Zânelor.

Spre delectarea mulţimii, spectacolul continuă timp de câteva ore. Cei trei se hotărăsc să se retragă înainte de terminarea sărbătorii.

Ajunşi acasă la Herakleitos, Pythagoras îi îndeamnă la discuţii. Vrea să cunoască conceptele filosofice ale tânărului amfitrion.

- Să ne vorbeşti despre filosofia ta, îl roagă el.

- Învăţătorule Pythagoras, eu sunt prea tânăr ca să pot instrui pe cineva, spune el cu modestie. Mi-am format opinii proprii, dar ele vor trebui să fie aprofundate.

- Chiar şi aşa noi am dori să cunoaştem elementele pe care este construit adevărul în care crezi, insistă Pythagoras.

Herakleitos îşi expune cu simplitate convingerile:

- Eu cred că există o ordine a lumii, iar schimbările din univers sunt supuse acestei ordini numită *logos*. Noi oamenii putem să înţelegem această ordine şi să o exprimăm prin vorbire, fiecare după putinţa lui. Şi mai cred că *logos*-ul este susţinut de existenţa perechilor contrarii. De exemplu, viaţa există tocmai pentru că are ca suport moartea şi formularea reciprocă este adevărată. Şi iar cred că focul este agentul care produce în esenţă, prin formele pe care le poate lua, toate schimbările sau transformările care au loc în lume. Focul este mijlocul cel mai rapid de transmutare profund calitativă a omului, căci **sufletul omului este făcut din focul cel mai subtil**.

Expunerea tânărului Herakleitos îl impresionează pe Pythagoras.

- Cum crezi că se explică schimbările în lume? îl mai întreabă el.

- Datorită focului care este agentul transformării comun tuturor. O înțelegere a modului în care focul lucrează, prin formele sale de manifestare, permite oricărei persoane să participe la ordonarea lumii. Prin aceasta se conştientizează lumea din perspectiva *logos*-ului ducând astfel la viața armonioasă. Şi mai cred că la fiecare etate există preocupări umane care pun în rezonanță armonică vârsta acelui om cu vârsta lumii în care el trăieşte. Cel înțelept este mereu în schimbare şi-şi ajustează timpul vieții după *logos*.

- Este cât se poate de interesantă înțelepciunea ta mai ales că vine de la un om aşa de tânăr. Mă întreb cum de ai dobândit-o Herakleitos?

- Este povestea vieții mele. De mic copil am tot umblat prin lume, dar desigur că mult mai puțin decât domnia ta Pythagoras. Am rude într-o colonie de-a noastră numită, Istros, de la marea Euxeinos. O Euxeinos Pontos cum spunem noi. Tot prin acele părți de lume se află un fluviu mare pe care noi grecii l-am numit tot Istros. Cu mai bine de o sută de ani în urmă colonia a fost întemeiată de ionienii din Miletos. Comerțul este înfloritor acolo, rudele mele prosperă, au din abundență grâne şi lemn de construcție pentru flotă. În copilarie am locuit la un frate de-al tatălui meu şi i-am cunoscut bine pe geți, locuitorii băştinaşi ai acelui ținut. Ei se închinau unui anume zeu pe care-l numeau Dumnezeu.

- Da, zice Pythagoras. Aici de față se află Zamolxion, bărbat din acel neam şi preot al zeului Dumnezeu.

- Ooo, închinăciune, domnul meu, îi spune Herakleitos lui Zamolxis privindu-l cu încredere şi respect.

Pythagoras doreşte să ştie motivul pentru care Herakleitos acordă o onoare atât de înaltă geților.

- Spune-ne cum a decurs învățătura ta acolo la marea Euxeinos? îl roagă el.

- Cum ziceam, reia Herakleitos firul istorisirii, am cunoscut pe geții de acolo. De la ei am aflat despre cultul şi importanța focului. Eram copil şi mi-a rămas adânc întipărită în minte împresia acelor trăiri. Treptat cu vârsta am căutat şi alte izvoare spirituale şi religioase care să ateste valoarea focului. Şi după cum ştiți acest obicei de venerare a focului este larg răspândit în toată lumea. Am înțeles astfel că oamenii au ajuns independent la venerarea focului. Concluzia trasă de mine a fost că tot ce există are ca bază transformațională focul.

- Este foarte corect ce spui, îi apreciază Pythagoras expunerea. Cum au decurs mai apoi practicile tale?

- Am adoptat metoda simplă a geților, cea de a sta în preajma focului sacru fără a face nimic altceva decât de a urmări flăcările şi a lăsa gândurile să curgă nestingherite. Ulterior am constatat valoarea acestei metode: m-a inspirat să fac lucruri bune în viață.

- Şi eu am adoptat practica focului sacru la mine acasă în insula Samos, îi confirmă Pythagoras încrederea sa în cele expuse de Herakleitos. Sunt întru-totul de acord că acest mod de legătură cu divinul favorizează cunoaşterea *logos*-ului. Omul care a pătruns în aceste taine dobândeşte ordine în gândire şi prin aceasta îşi conduce viața cu înțelepciune. Cine posedă înțelepciune are virtute şi de aici se ajunge la fericire, trăirea în foc sacru spiritual.

- Printre noi geții se spune că pruncul al cărui suflet a fost chemat la focul sacru este un copil al focului, precizează Zamolxe. Avem multe alte metode de a pune în practică valoarea focului.

- Domnii meu, cunosc şi eu astfel de metode. Soția mea Sibila este din neamul tracilor, părinții ei s-au helenizat şi au locuit în colonia noastră Istros de la marea Euxeinos. Ei au practicat obiceiul străbunilor lor atunci când au dorit un copil, pe Sibila, un copil al focului.

Oaspeții sunt impresionați. Zamolxis schimbă câteva vorbe în limba dacă cu Sibila constatând că soția lui Herakleitos vorbeşte bine limba strămoşilor ei.

Toți cei prezenți sunt mulțumiți de concluziile la care au ajuns în comun. Către seară Herakleitos pregăteşte şi aprinde un foc mare în onoarea oaspeților săi.

Dimineața Pythagoras şi Zamolxis se pregătesc să părăsească oraşul Efesos. Herakleitos îşi conduce oaspeții în port şi-şi ia rămas bun de la ei.

În cursul călătoriei lor cu bacul Pythagoras evaluează experiența avută în Efesos:

- Filosoful Herakleitos are perfectă dreptate. În esență realitatea este un rezultat al focului, elementul de bază care poate transforma orice. Şi mai cred că o structurare a acestor idei prin numere poate duce la cunoaşterea multor taine. Rămâne să mai discutăm în viitor.

Cei doi ajung curând în insula Samos.

*

Au trecut aproape 2 ani de când Zamolxis învață cu înțeleptul Pythagoras care în paralel cu învățăturile date arianului, era mereu curios să afle cât mai multe despre neamul geților. Zamolxis i-a relatat cu lux de amănunte despre zeii/ zânii, zeițele/ zânele şi despre tradiția sacerdotală a geților, preoți, preotese şi preotese vestale.

Într-o zi Pythagoras îi face lui Zamolxis o surpriză.

- Am adus astăzi cu mine un om de pe meleagurile tale, ale zeului Apollon Lykeios, din ținutul lupilor, îi spune Pythagoras. Eram în urbe când am observat pe acest tânăr. După îmbrăcăminte mi-am dat seama că este trac. I se zice Likios. I-am vorbit despre tine şi el a dorit să te cunoască.

Anticipând întâlnirea de suflet ce va avea loc, Pythagoras iese din cameră şi-i lasă pe cei doi singuri. Zamolxis se apropie să-l vadă pe tânăr mai de aproape.

- Cum te cheamă? De unde eşti? îl întreabă în limba getă.

Cum îi aude vorba băiatul cade în genunchi crezând că asistă la o manifestare divină.

- Dumniezău, Dumniezău s-a îndurat de mine, spune el cu lacrimi şiroind pe obraji.

Zamolxis îl lasă un timp să se mai liniştească. Apoi îl ridică pe tânăr în picioare.

- Eu sunt Zamolxe, un om din neamul tău, îi spune el. Vin de mai sus de fluviul cel mare, Istru. Spune-mi şi mie ce se întâmplă cu tine băiete?

- Domnul meu mă cheamă Licu şi am 17 ani. Vin din Tracia şi sunt din clanul Cogaion. Grecii îmi spun Likios. Am pornit de acasă pentru că am avut un vis cu un om. El vorbea limba noastră şi era cu totul acoperit de lumină. I-am reținut şi vocea.

- Aşa, îi spune Zamolxis înțelegând emoțiile feciorului. Te înțeleg. Nu-mi vorbi mai departe despre asta.

- Vreau să rămân cu tine şi să te slujesc de bunăvoie, domnul meu.

Licu face parte dintr-o familie înstărită din Tracia. Are o educație bună, scrie şi vorbeşte greceşte foarte bine.

Zamolxis aranjează cu Nestor ca tânărul să poată locui la el ca slujitor al lui Zamolxis. Băiatul este ascultător, harnic şi întreprinzător. Din când în când are timp să stea la picioarele lui Zamolxis şi să

învețe înțelepciunea în limba geților. Zamolxis are ocazia, pentru prima dată, să-şi formuleze cunoştințele, dobândite de la Pythagoras, în limba neamului său.

Din când în când Zamolxis, în dorința de a şti cât mai multe despre Licu şi oamenii de pe meleagurile Traciei, îl îndeamnă să-şi aducă aminte de viața lui de acasă. Tânărul povesteşte:

- Noi, domnul meu, avem în sat o zână. O numim Domnazâna. Ne strângem la altarul ei, aprindem focul sacru, împletim cununi şi cântăm din toată inima pentru a ne chema iubitele hărăzite:

Domnazână, Domnazână, ți-mpletesc acum cunună,
bucuria să îmi crească, fetele să mă iubească,
că eşti Zâna Zânelor, dragostea voinicilor.
Cine-n viață îşi vrea bine, te cheamă mereu pe tine.
Ne dă holde holdelor şi puterea zânelor.
Adă-mi mie noroc zău, cum L-ai dat Lui Dumniezău.
Domnazână, Domnazână, ți-mpletesc acum cunună,
pe cap o aşez la cea, ce-o să fie zâna mea,
că eu vreau să mă însor, doar cu Zâna Zânelor.

Licu povesteşte mai departe:

- Apoi fiecare băiat care-şi căuta iubita, aşeza cununa pe capul fetei cu care dorea să se căsătorească. Fiecare este încredințat că aleasa lui este Zâna Zânelor pentru el, că în acea fată se află spiritul de iubire al zânei Domnazâna.

- Şi la noi geții se face ceva asemănător, confirmă Zamolxis. Doar că pentru căsătorii şi bucuria vieții noi o avem pe zâna Ila. O chemăm să ne ajute să iubim, să ne căsătorim şi să muncim bucuroşi, întocmai cum faceți voi cu Domnazâna perechea Lui Dumniezău.

Intrarea lui Licu în viața lui Zamolxis a schimbat multe lucruri. Arianului i se făcuse dor de neamul său şi Dumniezău i-a trimis pe cineva să-l ajute să-şi poată împlini cu bine misiunea.

Adesea Licu îl delectează pe Zamolxis cu cântece la cobză. Pythagoras află şi el despre talentul muzical al tânărului şi vrea să-l asculte. Este încântat de performanța tracului dată la şcoală.

- Noi grecii numim acest instrument muzical lira tracă, îi spune Pythagoras. Mi-a plăcut cum ai cântat şi te voi mai chema pe aici.

Zamolxis află şi mai multe lucruri de la Licu. Acesta îi mărturiseşte că înțelege limbajul lupilor.

- De acum te voi numi Lupul Alb, îi spune Zamolxis într-una din zile. Şi vei fi protectorul meu şi al neamului arienilor.

O întâmplare îl convinge pe Zamolxis că a interpretat bine venirea lui Licu în viața lui. Într-o zi, pe când se aflau într-o zonă mai izolată a insulei, doi răufăcători intenționau să-l jefuiască pe Zamolxis. Acei oameni şi-au scos săbiile şi amenință că-l omoară dacă nu le dă punga cu bani şi aur.

Deodată se aude un urlet sfâşietor de lup. Cei doi hoți privesc cu consternare la Licu şi nu înțeleg cum un om poate fi aşa de amenințător. Le intră frica în oase, le cad săbiile din mâini şi o rup la fugă.

Zamolxis înțelege că tânărul îi este protectorul cu misiune divină.

- Eşti Marele Lup Alb, îi spune el. Chemarea ta va face din neamul arienilor eroi nemuritori.

Zamolxis se gândeşte adânc la semnificația ultimelor evenimente din viața lui. „Faptul că Pythagoras a adus aici un om din neamul meu, ca să mă protejeze, trebuie să facă parte dintr-un plan al înțeleptului. Fără doar şi poate a primit inspirație de la zei" se gândeşte Zamolxis.

Într-o seară Zamolxis îl vizitează pe Pythagoras. Vrea să-l consulte, să-şi clarifice unele nedumeriri.

- Bine ai venit, îl întâmpină Pythagoras imediat cum Zamolxis intră pe uşă. Te aşteptam. Iată despre ce este vorba. A sosit timpul să mergi să cunoşti lumea sacerdoților... în Babilon, în Ierusalim, în Theba Egiptului. Sunt locurile cele mai bune pentru spiritualitate. Tot aşa am făcut şi eu în timpul călătoriei mele de 20 de ani. Am plecat de acasă ca să pot să înțeleg mai bine lumea zeilor. Şi tu ți-ai părăsit temporar țara ta pentru acelaşi scop. Şederea cu mine în Samos ți-a fost doar primul pas pe calea zeilor.

- Aşa voi face *didascalos*, se înclină Zamolxis cu respect.

*

La revenirea acasă Zamolxis îi împărtăşeşte lui Nestor planul lui de plecare spre Babilon. Îl roagă ca la prima ocazie, când merge în Dacia, să dea de ştire familiei lui că a pornit mai departe la drum în căutarea învățăturilor zeilor lumii.

- Aşa voi face prietene, îl încredinţează Nestor. Casa mea îţi este în continuare deschisă. Mergi cu bine şi ţine-mă la curent pe unde eşti.

În următoarele zile Zamolxis şi Licu îşi fac pregătirile de plecare împachetând toate câte le vor fi necesare.

Ziua plecării soseşte. Este timpul despărţirii lui Zamolxis de maestrul său, înţeleptul Pythagoras, care s-a pregătit şi el pentru acest moment.

- Iată o epistolă de recomandare către preotul Zarates, slujitor al Lui Zoroaster în Babilon şi preot al lui Ahura Mazdah, îi înmânează Pythagoras o scrisoare. Zarates este un om bun şi foarte bine văzut printre conducătorii perşilor. Este mare sfătuitor al tânărului rege Darius, din dinastia achemenidă, considerat întruchiparea ordinii şi dreptăţii, *asha*, cum spun perşii. Zarates te va ajuta, găzdui, proteja şi învăţa multe despre religia Lui Zoroaster. Cât despre cunoştinţele deprinse cu mine aici în insula Samos, ele sunt doar o introducere în înţelepciune. Le-am învăţat şi eu de la înţelepţii lumii şi ţi le-am transmis din toată inima.

Zamolxis se înclină adânc în faţa lui Pythagoras.

- Îţi mulţumesc *didascalos*, învăţătorule. Neamul meu arian te va venera cât va fi timpul de lung în toate veacurile ce vor urma.

- Ai dobândit puteri spirituale deosebite Zamolxis. Eşti un daimon, erou păzitor al celor vii şi dătător de belşug tuturor. Zeus şi Dumnezeu să fie cu tine Zamolxion, arian şi daimon. Drum bun!

* * *

Cap. 3

ÎNVĂŢĂTURA ÎNŢELEPŢILOR

Îmbarcaţi pe un vas, împreună cu un grup de negustori greci, Zamolxis şi Licu pornesc spre Orient. Debarcând în Fenicia, îşi procură cai şi lucruri necesare pentru drum. Pornesc călare spre oraşul Tir ca să întâlnească rudele lui Pythagoras cărora acesta le trimisese un pachet. Ajutaţi de ele, cei doi îşi continuă drumul spre Babilon. Zamolxis are acum prilejul să arate trupelor persane scrisoarea lui Pythagoras către Zarates, un preot cunoscut în tot imperiul perşilor. Protejaţi de persani cei doi ajung cu bine în Babilon.

La sosirea în oraş Zamolxis merge direct la templul preotului zoroastru recomandat de Pythagoras. Pe Zarates îl găseşte imediat, îi face o plecăciune adâncă şi-i înmânează scrisoarea.

Înalt, slab, îmbrăcat în alb şi încins cu un şnur gros, Zarates este mai în vârstă decât Pythagoras cu aproape 5 ani. Pe lângă persană, limba sa maternă, el vorbeşte curent caldeeana şi greaca. Îi măsoară cu privirea pe cei doi, deschide scrisoarea lui Pythagoras şi o citeşte:

Mărite Zarates, preot al lui Zarathushtra,

Multe respect de la Pythagoras (Πυθαγόρας).
Trimit domniei tale pe Zamolxis (Ζαμόλξις) care mi-a fost învăţăcel aici în Samos timp de 2 ani. Are 42 de ani şi este din neamul geţilor, arienii care locuiesc peste fluviul Istros (Ιστρος) la nord de Tracia (Θράκη). Zamolxis este preot al acelui neam. Ar dori să înveţe cu domnia ta tot aşa cum am făcut-o şi eu. Vei afla că el ştie multe învăţături, chiar şi unele pe care noi nu le-am cercetat. Înţelepciunea de la Ahura Mazdah este mare şi El a dat-o şi altor oameni.

Rog pe domnia ta să-l primeşti pe Zamolxis la învăţătură, el fiind un om în care ***asha****, dreptatea, ceea ce noi grecii numim* ***logos*** *(λόγος) străluceşte ca focul. Eu voi pleca în curând din Samos. Zamolxis îţi va povesti mai multe despre planurile mele.*

Să continui mărite Zarates să ai parte de multă lumină de la Ahura Mazdah. Primeşte domnul meu închinăciune şi respect de la Pythagoras din insula Samos, Ionia.

Persanul este impresionat de prestanța bărbatului din fața lui şi de recomandarea scrisă care i se face. Ar dori să afle mai multe despre Pythagoras, fostul lui învățăcel:

- Ce mai face înțeleptul din Samos? I s-a dus vestea. A plecat din Babilon acum 2 ani. Mărturisesc că îi duc lipsa, stătuse cu mine timp de 5 ani. Intenționa să deschidă o şcoală filosofică.

- Domnul meu, atunci când am părăsit eu insula Samos, înțeleptul Pythagoras urma să plece la Croton, o colonie greacă aflată în Magna Graecia. Locuitorii din Samos nu prea sunt interesați de învățătura lui, li se părea deosebită şi complicată. Astfel că înțeleptul a decis să încerce răspândirea ei pe alte meleaguri locuite de greci. Eu l-am lăsat gata să părăsească insula. Urma să se îmbarce pe un vas al unui negustor pe nume Nestor, locuitor tot din Samos.

- Mi-a fost cel mai bun discipol, mărturiseşte Zarates nostalgic. Inteligent, om de mare încredere, virtuos, Pythagoras şi-a însuşit de la egipteni, printre care stătuse timp de 10 ani, multe cunoştințe temeinice. Cu el aici în Babilon am cunoscut şi eu înțelepciunea acelor oameni. Noi perşii îi respectăm pe cei care-L caută pe Ahura Mazdah, zeu şi principiu al luminii. Cât despre tine, eşti get din neamul arienilor. Şi noi perşii suntem tot arieni, strălucitori, nobili în suflet. Dacă grecii te numesc Zamolxis, noi aici îți vom spune Zamolxes. Acum spune-mi despre poporul tău şi credințele voastre?

- Noi geții locuim mai sus de Grecia şi Tracia, peste fluviul cel mare Istros. Suntem din neamul mare al tracilor, arieni de când lumea-i lume. Zeul nostru se numeşte Dumniezău care-şi are pereche pe Domnazâna. Dumniezău este pentru noi cerul, căruia i se atribuie numărul 1, aşa cum spunea înțeleptul Pythagoras, iar Domnazâna, este pământul, numărul 2.

Zarates îl priveşte cu mare atenție pe Zamolxes. „Omul acesta este foarte deosebit dacă a pornit în plină maturitate să caute adevărul în lume" îşi spune el.

- Vom avea destul timp să vorbim despre acestea, îi replică el. Până atunci veniți cu mine şi vă voi da găzduire.

Zamolxes şi Licu sunt conduşi la clădirile anexe ale templului zoroastru. unde primesc două camere alăturate. Zarates aranjează ca un slujitor al templului să aibe grijă de tot ce au nevoie noii sosiți, inclusiv de mâncare.

- Deocamdată eşti unul dintre aspiranți şi adoratori ai focului sacru de la templu, îi spune Zarates înainte de plecare. Vei învăța treptat cum îl onorăm noi pe zeul Ahura Mazdah. Tânărul care a venit cu tine rămâne slujitorul tău. De mâine îți voi trimite vorbă ce ai de făcut.

Zamolxes şi Licu au camerele despărțite de o uşă. Licu îl poate sluji în voie pe Zamolxes având grijă de locuință, de curățenie şi de primirea hranei.

A doua zi Zarates îl cheamă pe Zamolxes în incinta templului. Prima lui însărcinare este să pregătească în fiecare dimineață lemnele pentru focul sacru şi să asiste apoi la ceremonia închinată zeului Ahura Mazdah, ritual pe care preoții zoroastrieni îl îndeplinesc zilnic. Primeşte instrucțiuni precise.

- Lemnele trebuie alese, curățate şi sortate astfel ca să nu existe printre ele din întâmplare obiecte străine. Mai cu seamă să fii atent să nu aibă viețuitoare precum sunt insectele. Noi preoții lui Zarathushtra respectăm toate ființele create de Ahura Mazdah şi avem grijă să nu fie jertfite din neatenție în foc. Alte popoare au obiceiurile lor. Caldeenii, de pildă, fac intenționat jertfe. Ei îl au ca zeu al focului pe Baal, căruia îi aduc sacrificii pe care le ard în foc. Aceasta este o mare eroare. Cred că Pythagoras ți-a vorbit despre aceste lucruri?

- Într-adevăr am discutat acestea cu dumnealui. Sunt încredințat că jertfa exterioară nu este bună, ci numai cea interioară. La focul sacru se ard impuritățile care atârnă greu pe sufletul omului, nicidecum ființele de orice fel.

- Întocmai. De acuma ştii ce ai de făcut.

Acestea fiind spuse Zarates părăseşte încăperea. În dimineața următoare Zamolxes pregăteşte lemnele pentru focul sacru pe care Zarates îl aprinde într-un container metalic fixat pe un suport solid. Patru preoți zoroastrieni vor oficia pentru mulțimea de participanți.

- Am aprins lemnele, le spune Zarates tuturor. De acum suntem în prezența lui Ahura Mazdah prin focul sacru *atash*. Priviți flăcările şi gândiți-vă la tot ceea ce doriți să întreprindeți pentru viețile voastre.

Preoții recită invocația Ahunwar şi multe altele necesare. Se aşterne o atmosferă de calm şi de ordine mentală. Zamolxes îşi observă respirația care are ritmul mai rar. Mintea-i intră în stare de beatitudine şi comuniune cu zeul venerat Ahura Mazdah, creatorul luminii, armoniei şi al binelui aici la templul zoroastrian din Babilon.

Ceremonialul se sfârşeşte cu un moment de mare profunzime. Toți cei prezenți fuzionează în pace mentală.

- Pentru astăzi am terminat, anunță preotul Zarates. Poftiți acum la ospăț.

Pentru prima dată în viața sa Zamolxes are ocazia să participe la veselia ce urmează unui ritual zoroastru. Printre mesele îndestulate cu mâncăruri, cei prezenți au prilejul să schimbe opinii, să discute pe orice teme spirituale. Prin asistarea la focul sacru al lui Zarathushtra sufletele lor purificate au dobândit inspirație.

Participanții prezenți la ospăț sunt un mozaic de neamuri. Zamolxes îi recunoaşte pe caldeeni, greci, fenicieni, egipteni, iudei. Îi atrage atenția un personaj aparte care vine tocmai din India.

- Suntem adunați din toate părțile imperiului persan şi chiar şi din afara lui. Priveşte! îi spune un grec arătând cu mâna dreaptă mulțimea din jur. Dar domnia ta de unde eşti de loc? îl întreabă el pe Zamolxes crezându-l grec după îmbrăcăminte.

- Vin din Samos, Ionia. Un timp am locuit acolo cu învățătorul meu Pythagoras. Numele meu este Zamolxis. Sunt arian de baştină din ținuturile geților.

- Bucuros de cunoştință, Zamolxis. Eu sunt Lisandros, de felul meu din Miletos, Ionia.

Cei doi se împrietenesc. Zamolxes îi povesteşte câte ceva despre călătoria lui spirituală.

- Aşa deci! Cauți înțelepciunea lumii, constată bucuros Lisandros. Te afli într-un loc potrivit. Aici în Babilon s-au adunat mulți învățați. Puterea persană îi protejează.

În zilele ce urmează Zamolxes are prilejul să se mai întâlnească cu Lisandros. Află de la el că locuieşte în Babilon de câțiva ani şi că are drept cunoştințe lume deosebită, inclusiv personajul venit din India.

- Aş dori să vorbesc cu acel indian, îl roagă Zamolxes pe Lisandros într-una din zile.

- Bine. Vă voi aranja o întâlnire, îi promite el.

Activitățile lui Zamolxes la templul zoroastrian sunt din ce în ce mai fructuoase. Treptat reuşeşte să învețe invocațiile lui Zarathushtra din Gathas, părțile cele mai vechi din scriptura perşilor Avesta, găsind similitudini între limbile avestană şi dacă.

- Există o înrudire între popoarele noastre, îi spune într-o zi preotul Zarates lui Zamolxes. Şi noi perşii suntem tot arieni veniți de pe

meleagurile de unde sunteți voi tracii. În vechime călăreții traci au venit pe aceste pământuri, astfel născându-se popoarele mezilor şi perşilor. Eu înțeleg destul de bine ce zici atunci când tu vorbeşti cu Likios, omul care te slujeşte.

- Şi eu pricep cuvintele din limba persană şi chiar şi *manthre*-le pe care deja le-am învățat de la domnia ta, îi mărturiseşte Zamolxes.

*

Lisandros a luat legătura cu personajul din India, pe care Zamolxes vrea să-l cunoască şi organizează o întâlnire în trei.

De statură potrivită indianul este îmbrăcat în alb. Poartă diagonal peste piept un fir gros.

- Sunt preot brahman şi mă numesc Shastri, se recomandă el la întâlnirea celor trei. Vorbesc limba sanscrită, care este destul de asemănătoare cu limba perşilor, avestana.

Zamolxes se prezintă şi el. Discuția lui cu brahmanul este asistată de Lisandros care ştie bine limba avestană şi va traduce în greacă.

- Ce s-ar putea spune despre spiritualitatea indiană? se interesează Zamolxes de credințele hinduse.

- Noi avem scrierile sacre numite Veda, le explică brahmanul. Pe ele se bazează religia noastră vedică. Cu o parte din ele, sub formă orală, au venit în India strămoşii noştri migrând peste stepe şi munți din ținuturile arienilor. Scrierile sunt revelații. Şi noi suntem arieni, urmaşii grupurilor care au ajuns pe aceste meleaguri după ce au trecut prin ținuturile perşilor. Arienii vedici şi-au continuat drumul către est ajungând în India. Suntem deci rude apropiate cu perşii.

Zamolxes înțelege acum că orginea vedicilor este tot ariană, aceeaşi cu cea a perşilor şi a tracilor. Vrea să cunoască cât mai multe date despre scrierile sacre numite Veda.

- Spune-mi te rog ce cuprinde scriptura voastră.

- Veda are patru părți vechi. Noi le numim *samhita*, anume Rig Veda Samhita, Yajur Veda Samhita, Sama Veda Samhita şi Atharva Veda Samhita. Există preoți brahmani specializați în fiecare dintre ele, ei le ştiu chiar pe de rost şi le cântă. Noi credem că învățătura trebuie să intre în inimă nu să fie citită, deşi avem alfabetul nostru *devanagari*, scrierea zeilor. Scopul învățăturii este de a crea ceea ce

noi numim *sanatana dharma*, calea eternă a dreptății, adevărului şi luminii.

- Maestrul meu spiritual Pythagoras recomandă învățătura orală, precizează Zamolxes. Voi spuneți *sanatana dharma* la ceea ce grecii denumesc *logos*, persanii numesc *asha* şi noi geții *justiția*. Este de fapt aceeaşi esență.

- Exact, remarcă brahmanul spusele lui Zamolxes.

Brahmanul stăpâneşte cunoştințe spirituale vaste. Cu prilejul întâlnirii lor Zamolxes vrea să afle cât mai multe. Ar dori să cunoască mistica numerelor din scrierile Veda.

- Spune-mi te rog domnul meu, ce numere sacre aveți în religia vedică? se interesează el.

- Filosofia noastră girează în jurul a două puncte centrale care prin interacție între ele creează dinamica existenței. Este vorba despre numerele zero şi unu. Am putea rezuma această dinamică în câteva cuvinte. Numărul zero este potențialul care se poate materializa în numărul unu. Astfel zero este nimicul care este capabil să genereze ceva, adică pe acel unu. Pe când numărul unu, adică acel ceva, poate fi absorbit în numarul zero, nimicul. Toate celelalte numere sunt jocul iluzoriu, *lila* spunem noi, dintre zero şi unu. Fireşte că această dinamică existențială nu poate avea loc decât pe axa timpului.

- Mă întreb dacă aveți un număr sacru aflat într-o armonie cu curgerea timpului? îl mai întreabă Zamolxes pe brahman.

- Da. Acest număr este 108.

- Foarte interesant. Maestrul meu grec Pythagoras îmi vorbea despre o mistică a numărului 216.

- Observați vă rog faptul că 216 este dublul lui 108. Numărul mistic 108 este atribuit atât perspectivei masculine cât şi celei feminine. În existența lor complementară ele însumează cifra 216, reprezentând practic dinamica masculin-feminin.

Zamolxes este impresionat de interlocutorul lui, brahmanul Shastri. Convorbirea lor i-a largit orizontul de înțelegere a misticii numerelor. Îi mulțumeşte brahmanului pentru bunăvoința cu care a răspuns întrebărilor sale. Apoi Zamolxes şi Lisandros revin la templu.

*

Au trecut câteva săptămâni de când Zamolxes se află în Babilon. Regele Darius a aflat că printre cei care slujesc la templul lui Zarates este şi un get pe nume Zamolxes. Ar dori să-l cunoască şi să afle cât mai multe despre neamul de oameni căruia îi aparţine prin origine. Intenția monarhului persan este strategică, se gândeşte că în viitor va putea trimite chiar o expediție prin acele locuri. Într-o zi îi cere preotului Zarates să vină la palat împreună cu getul arian.

În marea sală a tronului lui Darius, Zamolxes este impresionat de splendoarea fără egal care-l înconjoară. Oaspeți de seamă sunt invitați să stea la aceeaşi masă chiar cu măritul rege. Ca sfătuitor spiritual al lui Darius, preotul Zarates, însoțit de Zamolxes, iau loc în dreapta monarhului. Are acum prilejul să-l cunoască mai de aproape pe arianul Zamolxes care-l uimeşte prin fizionomia şi prezența lui de spirit. Regele întreabă cu mult interes:

- Vorbeşte-mi despre neamul tău getule Zamolxes! Ştiu că pe pământurile voastre aveți şi colonii prospere ale grecilor, undeva lângă mare.

- Mărite rege, grecii s-au aşezat şi în ținuturile noastre de pe lângă marea Euxeinos. Dar ei ne sunt oaspeți nu cuceritori. Noi suntem un popor aprig care nu a fost supus niciodată de când ne ştim.

- Cine este zeul vostru cel mare? vrea Darius să le cunoască temelia spirituală.

- Zeul nostru drept se numeşte Dumnezeu. Află mărite rege că şi noi geții urmăm ceea ce perşii numesc *asha*. Noi îi spunem *justiția*.

- *Asha*? *Asha*? Ştiți voi oare ce înseamnă cu adevărat *asha*? se arată Darius sceptic.

- Este dreptatea şi adevărul, lipsa minciunii şi a trădării. Iubim cu dreptate oamenii, iar pe cei răi îi pedepsim, astfel că lumina lui Ahura Mazdah, Domnul Înțelept, se va mări, pe când întunericul lui Angra Mainyu, Spiritul Rău, se va diminua.

Darius este impresionat de răspunsul lui Zamolxes. Se gândise cumva la un plan de cucerire a pământurile geților, în urma unor sfaturi greşite, dar rămăsese ezitant. Acum renunță fără echivoc.

- Dacă neamul geților are un om care poate vorbi aşa, atunci veți fi lăsați în pace să slujiți în continuare luminii spiritului. Perşii nu vor încerca să vă cucerească. Noi mergem doar împotriva acelora care sunt cuprinşi de întuneric în spirit. Îi respectăm pe oamenii luminii.

Cu aceste cuvinte regele Darius încheie conversația cu Zamolxes care este mulțumit că a avut astfel ocazia să afle câte ceva despre natura politicii persane. Ei susțin că în spatele cuceririlor lor există de fapt un scop spiritual. Credeau că Dumnezeu, pe care zoroastrienii îl numesc Ahura Mazdah, îi ajută.

Banchetul dat de regele Darius se încheie, Zarates şi Zamolxes se întorc la templu.

- După cum ai auzit de la măritul Darius, Rege al Regilor, noi perşii nu atacăm popoare la întâmplare, clarifică preotul Zarates discuția lui Zamolxes cu regele Darius. Noi distrugem răul şi întunericul celor care sunt sub stăpânirea Spiritului Răului, Angra Mainyu atunci când ei jefuiesc alte neamuri şi distrug bunuri omeneşti. Acum când regele Darius a aflat mai multe despre voi geții arieni, perşii nu vor merge împotriva voastră. Dar cu grecii este altceva. În trecut am avut şi noi probleme cu un neam înrudit cu voi, messageții sau sciții pe care i-am supus în Bactriana cu vreo zece ani înainte ca marele rege Koresh să ocupe Babilonul. Dar ei ne-au atacat. Erau oameni agresivi puşi pe prădăciuni şi a trebuit să ripostăm.

*

De acum preotul şi magul zoroastru Zarates, îl consideră pe Zamolxes un personaj cu totul deosebit. Vrea să-şi verifice anumite teorii şi să afle împrejurările în care Zamolxes s-a născut. A doua zi, aflați în grădina templului, Zarates îl roagă pe getul arian să-i povestească:

- Ştiu că ai 42 de ani. Vorbeşte-mi despre timpul când ai venit pe lume Zamolxes.

- Despre acel timp iată ce mi-au spus părinții mei, domnul meu. Era iarnă, mama m-a născut în casă pe pământ. Aşa este obiceiul la noi geții. Chiar numele meu înseamnă pământ în sensul de sursă germinativă, de creştere şi înflorire, de aspirație către lumină. Spre dimineață când mama mă năştea la răsăritul soarelui, tata a văzut pe cer o stea mare cu coadă. Astrul acela a rămas mult timp să lumineze cerul, tata a crezut că este un semn bun pentru tot neamul geților. La maturitate am ajuns preot şi am făcut cât am putut pentru ei. Dar mă ardea o dorință fierbinte, vroiam să cunosc înțelepciunea de peste tot. Şi aşa am plecat în lume. De aceea mă aflu aici cu tine, domnul meu.

- Este interesant că şi în limba avestană *zam* înseamnă pământ. Toate informațiile pe care mi le-ai dat încep să capete sens.

Zarates face în minte câteva calcule. „Getul este născut cu 20 de ani după Pythagoras, deci avea 25 de ani atunci când perşii au cucerit Babilonul şi 35 de ani când au cucerit Egiptul".

- Mă voi mai gândi la cele ce mi-ai spus, afirmă Zarates.

Zamolxes şi Zarates devin din ce în ce mai apropiați spiritual. Adesea, după ceremoniile rituale ale focului sacru *atash*, Zamolxes are prilejul să stea de vorbă cu preotul zoroastru şi să-şi lămurească noțiuni fundamentale.

- Învățătorule, în Samos am avut prilejul să discut cu înțeleptul Pythagoras despre existența lumii. El spunea că în esență realitatea se reduce la manifestarea ordinii, ceea ce voi numiți *asha*, reprezentată prin numere. Tu domnul meu ce părere ai?

- Eu cred că nu putem face prea uşor o astfel de afirmație. În primul rând că nu există ordine peste tot ca să o putem exprima prin simboluri şi prin numere. Şi chiar dacă am reuşi să găsim numerele potrivite şi legile prin care acele numere arată ordinea, ce ne vom face cu dezordinea? Ne este practic imposibil să aplicăm numerele şi în cazul dezordinii.

- Aşa ar părea la prima vedere, replică Zamolxes. Dar să ne gândim la faptul că întunericul înseamnă lipsa luminii şi dezordinea este lipsa ordinii. Pe aceste considerente putem spune ca Angra Mainyu, Spiritul Rău, este lipsa lui Ahura Mazdah, Spiritul Bun. Prin urmare Angra Mainyu nu există, trage Zamolxes o concluzie.

Preotul Zarates cade pe gânduri, este pus în dificultate de logică şi mărturiseşte:

- Ceea ce exprimi tu este foarte interesant. Totuşi realitatea lumii înseamnă atât ordine cât şi dezordine. Deşi dezordinea este lipsa ordinii ea ar trebui cumva măsurată.

- Mă gândesc că în timp dezordinea se ordonează după anumite legi, deci ar putea fi exprimată prin numere chiar în stadiul de dezordine, insistă Zamolxes.

- Aceasta este adevărat. Dar până la acea ordonare să remarcăm faptul că orice evaluare a unei situații existente într-un anumit punct din timp găseşte atât ordine cât şi dezordine. Dinamica relației lor nu salvează corelarea pentru că haosul apare mereu în lume.

- Deci putem spune că atât Ahura Mazdah, cât şi Angra Mainyu ca forțe ale realității vor exista mereu, continuă Zamolxes argumentul lui filosofic în fața lui Zarates.

- Aşa este corect. Dar noi zoroastrienii credem că va exista un timp când Ahura Mazdah îl va învinge pe Angra Mainyu. Iar acel timp va fi când salvatorul nostru numit Saoshyant va sosi în lume.

- Ce poate însemna anticipata apariție a acestui personaj?

- În general noi zoroastrienii credem că este vorba de venirea unui om, în carne şi oase, precum a fost Zarathushtra. Spiritul lui Zarathushtra va coborâ în acea persoană. Salvarea va consta în aducerea înțelepciunii la nivel de mase, va fi o reînnoire a lumii. Noi numim aceasta *frashokereti*. În prezent, după cum cred că ați observat, sunt foarte puțini înțelepți printre oameni. Noi credem că există o permanentă luptă între Ahura Mazdah şi Angra Mainyu în sensul că lumina şi binele nu sunt dominante, ci mai degrabă opusul lor, întunericul şi răul, au rol prevalent în societățile umane. Dar atunci când lumina şi binele vor exista în cel puțin jumătate din gândurile, vorbele şi faptele oamenilor, ca expresii ale conştiinței colective, atunci putem spune că Ahura Mazdah este pe punctul să-l învingă pe Angra Mainyu. Desigur că o astfel de victorie nu se soldează cu dispariția manifestărilor lui Angra Mainyu, spiritul dezordinii, ci doar cu diminuarea prezenței sale. Dualitatea ordine-dezordine se va menține cât va fi lumea, doar că în anumite societăți va fi stabilită preponderența ordinii, unde binele va predomina asupra răului şi astfel armonia va fi prezentă. Cred că ai abordat cu Pythagoras dualismul lumină-întuneric?

- Într-adevăr domnul meu. Am discutat pe aceste teme, dar aspectul de salvare în viitor al oamenirii a fost tratat doar la suprafață. Acum ideile îmi sunt mult mai clare.

Zamolxes îndreaptă discuția către un alt subiect ce îl preocupă - fondatorul crezului perşilor.

- Aş dori să aflu mai multe despre marele profet Zarathushtra, îl roagă el pe preotul Zarates.

- Zarathushtra a trăit cu aproximativ 500 de ani înainte de timpurile acestea. La acele vremuri perşii şi mezii aduceau ca ofrande zeilor animale sacrificate, obiceiuri învățate de la popoarele vecine. Dar Zarathushtra s-a opus, înțelegând tot răul care vine de la uciderea rituală. El l-a convins pe regele Vishtaspa să instituie reforme şi în

primul rând să interzică jertfa. De atunci noi perşii am tot continuat să progresăm şi, precum se ştie, aproape că în prezent suntem stăpânii lumii. Dar vom continua încă să ne ridicăm spre şi mai multă lumină pentru că învățăturile Lui Zarathushtra sunt cele mai înțelepte din lume. Nouă persanilor lumea ne spune adoratorii focului. Şi pe bună dreptate suntem cei care venerăm focul pentru că îi ştim puterea de a transforma orice, de la obiectele materiale până la sufletul omului. Ai observat cum treptat oamenii se schimbă benefic în prezența focului sacru. Cei care au atins o mare comuniune cu Ahura Mazdah, Spiritul Luminii, au şi darul profeției.

*

În activitatea sa zilnică la templu, Zamolxes primeşte însărcinări din ce în ce mai importante. Este acum un bun cunoscător al *manthre*-lor din Avesta, scriptura perşilor zoroastrieni. Vrea să afle cât mai multe despre spiritualitatea zoroastră.

- Ce reprezintă simbolul omului cu aripi? îl întreabă Zamolxes cu multă curiozitate pe preotul Zarates.

- Noi îl numim *faravahar*. Este un simbol vechi pe care perşii l-am luat de la asirieni. Într-o formă apropiată îl au şi egiptenii şi evreii. Cred că a apărut prima dată la neamul hitiților veniți de undeva de mai departe de Pontul Euxin. Pentru noi *faravahar* înseamnă Ahura Mazdah. La hitiți, la egipteni şi la evrei în locul bustului uman este reprezentat soarele. S-au dat felurite alte interpretări simbolului, anumite legende foarte vechi vorbesc despre oamenii puternici cu aripi care au coborât din cer şi s-au împreunat cu fiicele pământenilor. Noi legăm acest simbol de naşterea lui Zarathushtra, numele lui înseamnă stea strălucitoare. Profetul nostru a avut ceva din acei oameni cu aripi, purtători ai luminii stelelor. *Faravahar* este un simbol al zeităților solare care prin puterea lor divină susțin conducătorii lumeşti cei buni.

Preotul Zarates este foarte mulțumit de evoluția lui Zamolxes Arianul. Într-o zi îi aduce o veste foarte bună.

- Curând va sosi momentul când vei fi inițiat ca preot al marelui Zarathushtra, îi spune el cu mare bucurie.

- Sunt gata domnul meu să servesc lumina spiritului.

Ceremonia de investire a lui Zamolxes ca preot zoroastru este fixată peste zece zile.

În ziua hărăzită, cei patru preoți, printre care şi Zarates, au pregătit totul pentru evenimentul deosebit care va dura aproape o jumătate de oră. Participă şi un număr mic de invitați. Candidatul este îmbrăcat în haine de culoare albă şi este încins în jurul mijlocului cu un brâu special. Preoții învocă prezența spiritului Lui Ahura Mazdah cu *manthre* speciale. Urmează ritualurile de purificare care desăvârşesc consacrarea preoțească a lui Zamolxes. Ceremonia se încheie. Urmează festinul ca bucurie colectivă a investirii noului preot. Stând împreună la o masă, Zarates îi vorbeşte proaspătului inițiat:

- De acum eşti atât preot al Lui Zarathushtra cât şi medic sacerdot, Zamolxes. Poți conduce ceremonii ale focului conform ritualurilor noastre şi face tratamente de boli şi răni cum crezi de cuviință. După cum ştii prea bine activitățile noastre aici la templu s-au intensificat. Sunt multe căpetenii de oaste care ne solicită ajutorul, iar noi, cei câțiva preoți şi medici sacerdoți care servim la templu, facem față cu greu cererilor.

Intrat în serviciile sacerdotale cele mai importante, Zamolxes are prilejul să servească singur pe cei care solicită aprinderea focului sacru şi prezența Lui Ahura Mazdah. Licu îl ajută la pregătirea a tot ce este necesar ceremoniilor.

Treptat i se duce vestea getului arian despre calitatea deosebită a serviciilor sale. Personalități din armata persană şi din administrația oraşelor şi a satrapiilor apelează la trezirea spirituală dată de prezența focului sacru condus de Zamolxes în Babilon. Sacerdoții sunt plătiți prin donații. Beneficiarii care-l folosesc pe preotul Zamolxes sunt foarte generoşi, regele Darius bătuse monede de aur, daricul, şi de argint, siculul. În funcția lui de preot al Lui Zarathushtra Zamolxes se îmbogățeşte.

*

Timpul cât Zamolxes a deprins marea înțelepciune a Lui Zarathushtra, învățând de la preotul Zarates şi servind la templul din Babilon, a fost de trei ani. Într-o zi pe neaşteptate Zarates îl sfătuieşte pe get:

- Ar trebui să mergi să vezi cum merg lucrările la construcția templului iudeilor, care se pare că se apropie de finalizare. Ei îl slujesc tot pe Domnul Domnilor, de aceea au fost eliberați de regele Koresh

Cel Mare după ce acesta a ocupat Babilonul. Vizitezi Ierusalimul şi apoi pleci în Egipt.

Zamolxes se gândeşte la propunerea preotului Zarates. Locuind în Babilon, timp de 3 ani, a pătruns adânc înțelepciunea lui Zarathushtra, devenind el însuşi preot al marelui înțelept al perşilor. Este vremea să meargă să cunoască şi alți oameni dedicați căutării divine.

- Domnul meu voi face precum îmi spui. A sosit timpul să plec din Babilon.

Zarates îl asigură de sprijinul său:

- Îți voi da o scrisore de recomandare către armata persană şi către toți supuşii imperiului. Acolo la Ierusalim te va ajuta Zerubabel care-l cunoaşte bine pe Pythagoras. Vei primi din visteria templului aur şi bani destui ca să-ți ajungă pentru mult timp. Eşti unul dintre *magavan*, preoții lui Zarathushtra, ai o poziție înaltă printre toți oamenii din împărăția lui Darius.

După câteva zile Zamolxes primeşte recomandarea scrisă în limba avestană.

Pregătirile de plecare sunt aproape gata, mai doreşte doar să aibe o ultimă conversație cu înțeleptul Zarates.

- Domnul meu, ştiu prea bine că spiritul profetic care te animă îți poate da informații şi despre sufletul meu în viitor. Aş vrea să ştiu când mă voi reîntrupa ca să pot ajuta neamul meu şi în viitor? Oare cum se aplică în cazul meu ciclicitatea de 216 ani a sufletelor? Pythagoras mi-a vorbit câte ceva despre aceasta, dar nu a făcut nicio predicție.

- Eşti foarte deosebit Zamolxes, îi spune Zarates. Multe evenimente importante, legate de spiritul tău, se vor întâmpla cu puțin timp înainte de a se împlini de 12 ori câte 216 ani, deci vor trece 2592 de ani de la naşterea ta. Cu 30 de ani înainte de acel moment va apare o stea strălucitoare pe cer şi va sta aşa multe zile. Atunci spiritul tău va coborâ în poporul tău şi va lucra cu sufletele oamenilor care treptat se vor întoarce pe calea dreptății *asha*. Tot în neamul tău se vor întrupa la acea vreme spiritele celor 18 ancestori ai noii omeniri spirituale. La acel timp te vei renaşte în toți cei care vor primi spiritul tău şi care sunt urmaşii neamului tău. După împlinirea misiunii de 30 de ani spiritul tău propriu va reveni în cer la Dumnezeu, Ahura Mazdah. În felul acesta urmaşii neamului tău vor avea sufletele lor strălucind cu al tău alături ca şi cum ai renăscut în ei.

Zamolxes este profund mişcat de profeţiile lui Zarates.

- Îţi mulţumesc înţeleptule. Rămâi cu bine. Fie ca Ahura Mazdah să continue să lumineze neamul perşilor.

*

Zamolxes şi Licu pornesc către Ierusalim. Pe drum întâlnesc trupe persane patrulând spre Iudeea. Comandantul lor are ocazia să citească cu atenţie scrisoarea lui Zarates:

Către oştenii armatei Marelui Rege Darius şi toţi oamenii din împărăţia perşilor,

Aflaţi că purtătorul acestei scrisori pe nume Zamolxes (𐬰𐬀𐬨𐬭𐬀𐬎𐬎𐬀) este preot al lui Zarathushtra (𐬰𐬀𐬨𐬭𐬀𐬐𐬎𐬎𐬀) şi om al dreptăţii asha (𐬀𐬱𐬀) iubit de Ahura Mazdah (𐬀𐬵𐬀𐬥 𐬨𐬁𐬎𐬎𐬀). El are dreptul la onoare, respect şi ajutor oriunde s-ar afla în imperiul perşilor. V-am scris aceasta eu preotul Zarates (𐬰𐬀𐬨𐬭𐬀𐬎) al regelui Darius.

Imediat comandantul militarilor perşi dă dispoziţie ca Zamolxes să fie tratat cu mare respect, însărcinând patru soldaţi să-l ajute şi să-l protejeze pe tot timpul drumului.

Ajunşi la Ierusalim, Zamolxes îl caută pe Zerubabel. Cunoscând bine limba persană iudeul este impresionat la citirea scrisorii lui Zarates. Îl priveşte admirativ pe get.

- Sunteţi unul dintre preoţii *magavan*, un învăţător *magos*, un *rabin*, cum spunem noi iudeii, i se adresează el cu respect lui Zamolxes. Eu am trăit în Persia şi cunosc bine religia lui Zarathushtra. Cu ce vă putem ajuta domnul nostru?

- Sunt în drum spre Egipt, dar dacă tot mă aflu aici la Ierusalim aş dori să văd templul lui Iahve. Preotul Zarates îmi spunea că ar trebui să fie deja gata. În ce stadiu vă găsiţi cu zidirea?

- Templul nostru este terminat, spre bucuria tuturor iudeilor, îi spune Zerubabel vesel. Am făcut şi toate decoraţiunile, urmează ca în câteva zile să-l sfinţim zeului Iahve. Aţi sosit chiar la timpul potrivit. Ca preot zoroastru puteţi asista la momentul în care vom face

ceremonia. Noi iudeii îl considerăm pe regele persan Cyrus Cel Mare ca pe un salvator Moshiah. Şi respectăm perşii pentru că ne-au eliberat din captivitatea babiloniană.

Zamolxes se familiarizează treptat cu oraşul Ierusalim. Zerubabel îi face cunoştinţă cu profeţii contemporani, Hagai şi Zaharia. Căutările spirituale ale lui Zamolxes îl impresionează în special pe Zaharia:

- Ce călătorie extraordinară! Nu puteaţi să nu veniţi şi la Ierusalim! Aici Îl veţi cunoaşte pe Iahve al cerului! El va locui de acum înainte în templul nostru. În curând vom face sfinţirea templului şi veţi asista la un moment grandios, îl asigură Zaharia.

În câteva zile totul este pregătit. Zamolxes şi Licu sunt invitaţi în rândul din faţă ca să aibă o bună vedere a evenimentelor ce vor urma. Sfinţirea templului este făcută de sacerdoţi din spiţa lui Aaron şi de leviţi. Au loc rugăciuni şi invocaţii către Iahve. Soseşte şi momentul culminant – preoţii, leviţii şi poporul de rând asistă la sacrificiul a 100 de tauri, 200 de berbeci şi 400 de miei. Ritualul de sfinţire a templului cuprinde şi jertfa a 12 iezi, pentru păcatele celor 12 triburi ale lui Israel, deşi 10 dintre ele fuseseră pierdute cu circa 200 de ani în urmă pe timpul imperiului asirian.

Zamolxes a privit cu cutremurare şi adâncă mâhnire sacrificiul animalelor făcut cu ocazia sfinţirii templului. Ştie din învăţăturile lui Pythagoras şi Zarates că popoarele care jertfesc animale vor suferi.

Ceremoniile iau sfârşit. În cele câteva săptămâni cât mai locuieşte în Ierusalim, Zamolxes se împrieteneşte cu profetul Zaharia. Are astfel prilejul să cunoască mai îndeaproape religia iudeilor.

- Noi îl venerăm pe Iahve încă de pe vremea patriarhului Abraham, îi mărturiseşte profetul Zaharia. Poporul nostru a suferit mult de-a lungul veacurilor, dar mereu Iahve şi-a întors faţa luminoasă către noi şi ne-a scăpat din urgii. Ultima sa iertare este ieşirea iudeilor din captivitatea babiloniană. Perşii învingători ne-au permis să construim al doilea templu tot pe locul unde înţeleptul rege Solomon îl făcuse pe primul distrus cu peste 70 de ani în urmă de către babilonieni.

- De ce crezi că Iahve s-a mâniat pe voi?

- Iudeii se înstrăinaseră de El şi venerau zei străini, dar acum ei Îi sunt credincioşi.

- Domnul meu Zaharia, ai studiat cu învăţaţii zoroastrieni şi ai cunoscut faptul că jertfele prin ucidere făcute oricăror zei atrag vărsare de sânge poporului care le face. De ce oare voi iudeii încă mai aduceţi

ofrandă lui Iahve sub forma sacrificiilor animale? Am văzut cum la sfințirea templului au fost omorâte câteva sute. A fost un adevărat măcel. Este o grozăvie pentru un popor ca al vostru care pretinde că urmează lumina vieții!

Auzind cuvintele lui Zamolxes profetul Zaharia este pus în mare încurcătură. Răspunde într-un târziu:

- Strămoşul nostru Abraham a făcut jertfe, Moise în Torah ne spune cum să facem aceste sacrificii, iar noi îi urmăm.

- Dar tu ca profet, om al luminii, ce crezi? Oare Iahve are nevoie de sacrificiile voastre de tauri, berbeci şi miei?

Profetul Zaharia este şi mai adâncit în gânduri. Întrebările lui Zamolxes îl surprind. Cugetă, găseşte salvatoare perspectiva tradiției:

- Deocamdată poporul va urma învățăturile din Torah, dar când va veni salvatorul nostru Moshiah vom înțelege mai bine aceste idei şi vom fi salvați. Acest popor trebuie să sufere căci noi iudeii suntem un destin. Ştim că în viitor, în acele zile de pe urmă, va fi un măcel cumplit de oameni. Eu le-am spus preoților şi leviților să nu jertfească animale la sfințirea templului, dar nu m-au ascultat. Acum îi aşteaptă pedeapsa – templul pe care l-au sfințit ei cu atâtea jertfe va fi distrus într-o zi. Când Moshiah va veni pe pământ atunci Iahve va conduce întreaga lume şi va fi singurul zeu pentru toți oamenii.

- Poporul iudeu are obiceiul să jertfească nu numai animale, dar să ucidă chiar şi pe profeți, îi mai spune Zamolxes. Eu cred că este rău ce faceți. Vă asumați suferința datorită obiceiului de a jertfi.

- Urmăm scriptura. Chiar dacă ea ne-a dus de-a lungul timpului în suferință, tot ea ne-a şi salvat, mai adaugă profetul Zaharia.

- Crezi că este preferabil să treci prin suferință ca să fii salvat? întreabă Zamolxes. Dacă salvatorul Moshiah va veni pe pământ, cândva în viitor, atunci de acum înainte în mod sigur lucrurile vor merge din ce în ce mai rău. Există în religia voastră o componentă a întunericului care cu timpul va creşte în putere.

- Asta în mod cert, este de acord Zaharia. Eu cred că din acea parte neagră a iudaismului vor răsări ramuri care să răspândească răul în lume până în zilele cele de pe urmă.

Zamolxes ia aminte la cuvintele profetului Zaharia. Cu durere sufletească se întreabă:

„Oare acest rău despre care vorbeşte Zaharia va ajunge şi la neamul meu?" gândeşte Zamolxes. „Numai Dumniezău ştie!".

După o lună şi ceva iudeii serbează Paştele şi cu această ocazie sacrifică mielul pascal. Sărbătoarea durează şapte zile, Zamolxes are prilejul să asiste la eveniment. Vrea să afle de la profetul Zaharia cum vede el viitorul poporului iudeu şi al omenirii în general.

- Acum lumea este în suferință, remarcă Zaharia. Dar salvatorul nostru Moshiah va veni într-o zi să aducă pacea pe pământ. Până atunci vor fi mulți profeți mincinoşi care vor aduce dezbinare între oameni. Poporul iudeu, în mare parte, va fi măcelărit de duşmani, dar Yahve îi va distruge pe duşmanii lor care se vor omorâ între ei, iar ținuturile le vor fi pustiite. Când va fi asta? Nu ştim.

Încărcat cu o nouă experiență spirituală Zamolxes se hotărăşte să părăsească Ierusalimul. Îşi ia rămas bun de la cunoscuții din Ierusalim şi în cele din urmă are o ultimă conversație cu profetul Zaharia.

- Vei învăța lucruri foarte interesante în Egipt, îi spune Zaharia lui Zamolxes. Noi iudeii încă păstrăm câteva obiceiuri bune deprinse în timpul sclaviei noastre de 400 de ani în Egipt. Au devenit deprinderi esențiale în religia noastră. Spunem *amen* când dorim ca rugăciunea să se împlinească. Amen, Amun sau Ra sunt trei nume ale zeului cel mai important la egipteni, astfel că invocația *amen* îl cheamă pe zeu să împlinească ruga. Tot în Egipt noi am învățat ce înseamnă deschiderea ochilor omului către lume, ochiul fiind fereastra spiritului care se trezeşte la o nouă realitate. Aplicăm aceasta cu rugăciunea făcută la *menora*, sfeşnicul cu mai multe brațe, unde copiii noştri îşi deschid ochii în lumină. Acesta este unul din marile noastre secrete, iluminarea noilor generații încă din fragedă copilărie. Iahve a făcut ca de-a lungul timpului să învățăm şi alte înțelepciuni de la caldeeni şi zoroastrieni. Putem spune că noi iudeii ne aflăm în acest moment istoric pe Calea Lui Zarathushtra, într-un fel propriu. Altfel nu eram eliberați din captivitatea babiloniană de către perşi. De la ei am preluat în iudaism un concept fundamental, cel de nemurire a sufletului şi de reînviere a lui.

- De la alte popoare ați asimilat multe idei bune de-a lungul istoriei religiei voastre. Doar că ofranda sângeroasă vă ține încă în întuneric. Este un sacrilegiu împotriva vieții.

- Evreii sunt elementul uman de liant al marilor culturi ale omenirii, cea caldeeană, egipteană şi în prezent zoroastră, îi mai precizează profetul Zaharia lui Zamolxes. Indiferent ce se va întâmpla în timp cu aceste culturi noi evreii vom supraviețui. Este destinul nostru.

Se apropie momentul despărțirii. Zamolxes mai vrea să afle încă ceva de la profetul Zaharia.

- Spune-mi te rog ce ştii despre simbolul soarelui cu aripi şi împreunarea oamenilor veniți din stele cu fiicele oamenilor?

- Noi am adus simbolul de la egipteni care îl aveau de la hitiți. Acolo în Egipt simbolul reprezenta o divinitate solară, pe Amen, nemuritor flancat de două chei *ankh*. Cât despre împreunarea oamenilor veniți din stele cu fiicele pământenilor, Moise a scris în Torah în Cartea Facerii următoarele: „în zilele acelea erau pe pământ uriaşi, şi chiar după aceea, când fiii zeilor au intrat la fiicele oamenilor şi acestea le dăruiau fii: aceştia sunt uriaşii din vechime, oamenii cei vestiți" recită profetul Zaharia pe de rost versetul. Zeilor noi le spunem Elohim, un nume care apare frecvent în Torah. Este cât se poate de clar că femeile pământene au născut copii avuți cu oamenii stelelor. Regele nostru Ezechia purta simbolul soarelui cu aripi care-i reprezintă pe acei zei ai stelelor. Cam atât cunoaştem despre aceasta.

- Şi noi în Dacia avem poveşti despre uriaşi. Voi avea timp să-mi lămuresc în Egipt toate aceste aspecte. Până atunci rămâi cu bine Zaharia şi Domnul Iahve să fie cu tine.

- Drum bun Zamolxes.

Cei doi se despart. Zamolxes porneşte împreună cu Licu către vest pe drumul care duce spre mare.

Ajutați de scrisoarea preotului Zarates, Zamolxes şi Licu se alătură convoiului unor trupe persane care merg către Egipt. Drumul este greu trebuind să traverseze şi zonele aride, dar în cele din urmă sosesc în Delta Nilului, după care se îndreaptă în susul fluviului.

Ținta călătoriei lor este Theba, Luxor, cum era numit oraşul în vechime. Zamolxes ştie de la Pythagoras că grecii dau Thebei numele Diospolis. Doreşte în primul rând să ajungă la templul zeița Maat, o divinitate egipteană care exprimă ceea ce egiptenii numesc *maat*, ordinea, dreptatea şi adevărul. Teoretic şi practic aceasta înseamnă *asha* pentru persani, iar pentru greci, *logos*.

La templul zeița Maat a studiat Pythagoras care, ca preot egiptean, slujise la acel lăcaş religios. Zamolxes se întreabă dacă în prezent la templul Maat va mai găsi pe cineva care să-l fi cunoscut pe Pythagoras. Maestrul grec ionian fusese dus în captivitate în Babilon cu 20 de ani în urmă, la venirea perşilor în Egipt.

În drumul către Theba, Zamolxes şi Licu se alătură unei caravane de cămile. Călătoria, de-a lungul Nilului, se dovedeşte anevoioasă, dar în cele din urmă cei doi ajung la destinația dorită. Sosiți la Theba, Zamolxes solicită ajutorul şi protecția garnizoanei persane. Gradul său înalt de preot zoroastru impune respect şi primeşte imediat o locuință.

În zilele următoare Zamolxes şi Licu sunt preocupați să cunoască mai bine oraşul şi zona limitrofă. Theba este o urbe cu zeci de mii de locuitori, cei mai mulți dintre ei fiind afiliați activităților templului.

Într-una din zile Zamolxes are prilejul s-o cunoască pe Nefertibet, preoteasa de la templul zeiței Maat. Este fiica preotului Senefer de la templul Luxor, dedicat zeului Amun în aspectul lui de creator, soției sale zeița Mut şi fiului lor Khonsu. Preoteasa vorbeşte bine greceşte, îi povesteşte lui Zamolxes cum l-a cunoscut pe Pythagoras. Avea 21 de ani atunci când maestrul fusese luat captiv în Babilon de către perşi. Acum, la cei 41 de ani ai ei, Nefertibet are titlul onorific de soție a zeului la templul lui Amun, dar slujeşte şi aici la templul zeiței Maat. Cu ajutorul preotesei Nefertibet, Zamolxes îşi începe ucenicia spirituală, interesându-se despre viața sacerdoților egipteni.

Preotul egiptean, numit în mod curent *hem netjer*, serveşte zeitatea templului respectiv. Preotesele numite *hemet netjer* sunt considerate soții ale zeului respectiv, fiind în fapt căsătorite de obicei cu preoții. Oraşul este împânzit de temple, având fiecare un lac cu apă sacră ca simbol al creației continue.

Sacerdoții egipteni se remarcă net față de persoanele laice. Atât preoții cât şi preotesele sunt cu capul ras, îşi spală corpul de două ori pe zi şi de două ori pe noapte, se depilează complet, se ung cu ulei special, iar bărbații au făcută circumcizia. Toți sacerdoții egipteni se abțin de la activități sexuale cu câteva zile înainte de a intra într-un templu şi nu poartă îmbrăcăminte din piele sau lână, iar sandalele le sunt făcute din papirus. Ei urmează reguli stricte în desfăşurarea atribuțiilor ce le au pe lângă temple, cei mai mulți dintre ei dormind chiar în anexele aşezămintelor religioase.

Casa zeului este templul numit *per netjer*, având o statuie a zeului respectiv ca punct focal al locului. La ea au acces numai preoții de rang înalt. Inscripțiile din temple sunt considerate cuvinte divine *medu netjer*, reprezentând o simbolistică încărcată de potențialitate. Crucea *ankh*, simbolul vieții eterne, este privită ca având mari puteri.

Zamolxes este foarte mulțumit cu informațiile primite. A doua zi merge din nou la templul zeiței Maat unde o roagă pe Nefertibet să-i povestească despre timpul când Pythagoras a trăit în Egipt. Cu adâncă nostalgie preoteasa își aduce aminte de acele vremuri:

- Ar fi dorit să rămână întreaga lui viață aici la Theba. Pythagoras era preot *hem netjer*. Eu şi el vroiam să ne căsătorim. Dar au venit persanii care, aflând că este grec şi fenician, l-au luat în Babilon. Am mai primit apoi veşti de la el, se hotărâse să rămână acolo la templul unui preot persan numit Zarates.

- Pe Zarates l-am cunoscut şi eu în Babilon, îi spune Zamolxes. Este un mare înțelept de la care am învățat foarte mult.

- Ce-ți propui să faci aici în Egipt?

- Vreau să-mi continui ucenicia în cunoaşterea zeilor, răspunde Zamolxes cu fermitate. Mă întreb dacă domnia ta preoteasă Nefertibet mă poți ajuta?

- Egiptenii cred că învățătura cea mai bună vine de la zei şi zeițe. Noi preoții şi preotesele de aici nu facem decât să transmitem altor oameni frânturi din ceea ce am învățat şi noi de la zeități. Personal te pot ajuta atât cât ştiu, dar cel mai bine este să apelezi direct la ajutorul zeilor.

- Şi cum se face aceasta?

- Există metode bine cunoscute. Altele vor putea fi descoperite de către căutătorul spiritual. Important de ştiut este faptul că o cale a zeilor este totdeauna specifică fiecărui om care vrea să o urmeze.

- Cum aş putea să pornesc pe un astfel de drum?

- O primă întâlnire cu zeii are loc atunci când ucenicul doarme noaptea în templu în prezența focului sacru. Prin aceasta aspirantul la cunoaşterea zeilor își testează percepția către lumea misterelor lor şi zeii îl pot vizita în somn. Ce urmează numai acel om ştie. De multe ori Pythagoras a dormit prin temple ca să poată primi inspirația zeilor.

- Aş dori să dorm chiar în această noapte la templul zeiței Maat o roagă Zamolxes pe Nefertibet.

- Bine. Voi pregăti cele trebuitoare. Focul sacru va fi pregătit în curte ca să poată ține până a doua zi dimineața. Vino astă seară la amurg.

Zamolxes se desparte de preoteasa Nefertibet şi revine la locuință. Îi spune lui Licu planul său. Vor merge împreună, Licu va lua cu el câteva pleduri pe care vor dormi.

Înainte de a se întuneca, imediat după apusul soarelui, cei doi ajung la templul Maat. Nefertibet este prezentă. Le dă instrucțiuni pentru întreținerea focului şi le spune câte ceva despre zeitățile implicate.

- Folosiți cu chibzuință lemnele pentru focul sacru. Rămânând aici peste noapte să țineți seama de faptul că zeița Maat este fiica zeului suprem Amun şi consoarta zeului înțelepciunii Thoth. Puteți intra în bazinul de apă al templului, le mai spune ea la despărțire.

Nefertibet se retrage într-una din construcțiile anexate templului.

Licu aşterne un pled pentru Zamolxes, într-un loc mai aproape de focul sacru, iar el va sta mai deoparte. Noaptea din ce în ce mai întunecată adânceşte atmosfera de mister.

Focul sacru se întețeşte, este timpul ca Zamolxes să intre în lacul templului pentru ritualul de purificare.

După miezul nopții Zamolxes adoarme şi visează:

Este în zori de zi. Se află singur la poalele unui deal şi luna plină străluceşte puternic pe cer. În cercul lunii apare capul unui egiptean care îi spune:

- Deschide-ți ochii mai bine şi priveşte-mă.

Zamolxes se uită cu atenție la chipul din lună şi observă cum ochii omului se aprind din ce în ce mai tare. Apoi luna dispare brusc şi apare soarele în care observă un alt chip de om care este înconjurat de raze de soare.

- Priveşte, priveşte, îi spune el. Vino mai aproape. Urcă dealul.

Zamolxes îşi începe ascensiunea. În spatele lui se ivesc oameni. În curând Zamolxes ajunge chiar în vârf. Soarele se află încă pe boltă. Pe deal se găseşte o femeie aşezată pe un tron regal.

- Bun sosit fiule, îi zice ea. Priveşte ***razele*** *soarelui Ra căci eşti în* ***rai****, cum spuneți voi geții la locul paradisului. Eu sunt regina ta. Îți dau cheia ankh a vieții eterne.*

Zamolxes primeşte în mână cheia marilor puteri, apoi se trezeşte.

Dimineața preoteasa Nefertibet vrea să afle ce a visat Zamolxes, care-i povesteşte cu lux de amănunte întâmplările.

- Nu încape îndoială că te-a vizitat în somn, Khonsu zeul lunii, apoi Amun zeul soarelui şi în cele din urmă ai văzut-o pe zeița Mut, concluzionează ea. După prima ta întâlnire în vis cu zeii Egiptului, va trebui să-i cunoşti şi la templele lor.

*

Nefertibet îi propune lui Zamolxes să viziteze împreună templele din zonă. Primul va fi templul Luxor, acolo unde slujeşte chiar tatăl ei, preotul Senefer. Despre acest templu se ştie că este dedicat zeului Amun, în aspectul său de creator, soției sale zeița Mut şi fiului lor Khonsu. Mut este venerată ca regină a zeilor şi mamă a tuturor ființelor, iar Khonsu reprezintă astrul lunar, fiul de excepție al perechii Amun-Mut.

Ajunşi la Luxor, Zamolxes admiră Nilul curgând chiar prin spatele templului. Vizita le este însă scurtă deoarece preotul Senefer, tatăl lui Nefertibet, este momentan ocupat, dar îi invită să vină altă dată.

A doua zi, Nefertibet, însoțită de doi slujitori, continuă călătoria cunoaşterii templelor împreună cu Zamolxes şi Licu. Vor merge la Karnak, o localitate din apropiere. Acolo se găseşte Templul Karnak, edificiu dedicat tot zeului Amun, ca zeu originar al Thebei. Este cel mai mare templu din tot Egiptul.

Ajunşi la locul dorit, Zamolxes este deosebit de impresionat de calea străjuită pe ambele părți de sfincşi. În aria imenselor colonade Nefertibet îi explică:

- Marele coridor cu colonade este decorat de vestitul faraon Ramses al II-lea cu peste 700 de ani în urmă. Mai încolo vei vedea şi lacul sacru al templului.

Trecând printre coloanele gigantice Zamolxes le simte grandoarea. Ziua îi este deosebit de plină. După-amiază toți revin la templul Maat.

- În curând va avea loc festivalul Opet, îl informează Nefertibet pe Zamolxe. Amun, Mut şi Khonsu, cei trei zei principali de la Karnak, vor fi transportați cu bărcile la Theba. Va fi un spectacol magnific, idolii vor fi văzuți călătorind în bărci.

Ziua mult aşteptată soseşte. Zeci de mii de spectatori, asistenți şi organizatori se află prezenți la festival. Cântăreții organizați în grupuri acompaniază cortegiile cu instrumente de percuție, flaute şi harpe, atrăgând spiritele bune. Preoții invocă bunătatea zeilor.

Întregul spectacol este un bun prilej ca Zamolxes să învețe mai mult despre obiceiurile egiptenilor de a-şi venera zeii. „Cum ar arăta oare acasă o sărbătoare similară onorând zeii dacilor?” se întreabă el.

*

Timpul a trecut extrem de folositor pentru Zamolxes. Într-una din zile arianul vrea să afle ceva deosebit de important de la preotul Senefer – cum să cunoască viitorul. Îl vizitează la templu. Are acum ocazia să vadă pe îndelete întreaga arie sacră, mai puțin camera idolului. Apoi Senefer îl invită pe Zamolxes într-o cameră anexă în care să poată sta nestingheriți de vorbă.

- Domnul meu, cum se poate afla viitorul? îl roagă Zamolxes. Este o mare dorință a mea se a şti. De-a lungul anilor am învățat multe, dar încă nu pot spune că stăpânesc această taină.

Senefer îşi priveşte atent interlocutorul, apoi îi spune:

- Viitorul are multe fețe, Zamolxes. Mulți dintre cei care spun că ştiu că-l cunosc nu percep decât frânturi, care în timp se pot înfăptui sau nu. Află deci că viitorul nu poate fi ştiut cu exactitate decât rar, în schimb **putem crea viitorul**, îi spune Senefer apăsând pe ultimele cuvinte.

- Să-l creăm în loc de a-l cunoaşte mai dinainte? întreabă Zamolxes foarte mirat.

- Exact, să-l creăm şi atunci îl cunoaştem mai dinainte, îi răspunde Senefer cu convingere. Cel care este capabil să creeze secvențe din viitor, implicit îl va şti cu exactitate.

- Oare cum putem crea astfel de secvențe, domnul meu? se arată Zamolxes extrem de curios.

- Mai întâi trebuie înțeles cum funcționează lumea. Mai precis cum se manifestă ea în desfăşurare cauzală a evenimentelor.

- Ştim că lumea este continuu supusă schimbărilor. Despre aceasta am discutat atât cu Pythagoras cât şi cu Herakleitos în Ionia.

- Conştientizarea schimbării este bună, dar cel mai important este să pătrundem în acea schimbare şi să contribuim la dinamica ei, precizează Senefer.

- Cum se procedează?

- Imaginează-ți că eşti un spectator care priveşte lumea ca pe un râu curgând neîncetat, îşi continuă Senefer expunerea. Dar în realitate tu eşti cufundat în acel râu de unde poți fi în măsură să antrenezi dinamica dorințelor tale în care autoobservația joacă un rol esențial.

- Ce înseamnă autoobservație? mai întreabă Zamolxes.

- Este atunci când te priveşti pe tine ca şi cum ai fi un observator al existenței proprii, a ceea ce ți se întâmplă. Treptat vei fi în măsură să înțelegi de ce ai parte de toate câte se petrec cu tine şi astfel poți interveni la crearea direcționată a unor trăiri. Cu alte cuvinte participi conştient la propria existență şi astfel nu mai eşti dus de valurile manifestărilor, valurile vieții cum se spune, create mai mult sau mai puțin conştient de către alte ființe. Cu cât această conştientizare atinge un nivel mai ridicat cu atât aportul tău la creație este mai mare. Aici nu mai este vorba de o simplă creație care te priveşte exclusiv pe tine, ci de creația lumii în general.

- Dar creația lumii nu este oare făcută de zeul Amun, domnul meu? întreabă Zamolxes.

- Amun se manifestă în procesul de creație prin factorul uman conştient de propria sa putere. Există oameni care stăpânesc dinamica naturii, ei putând crea prin voință.

- Atunci ce rol pot avea eu în lumea plină de schimbări?

- Lumea pe care o percepi cu simțurile, cu mintea şi cu sufletul eşti chiar tu. Iar dacă această lume te reprezintă pe tine, nu este oare firesc să poți interveni să faci schimbări în ea?

Zamolxes înțelege bine raționamentul lui Senefer.

- Este cât se poate de firesc domnul meu, mărturiseşte Zamolxes. Dar cum aş putea interveni în mod concret?

- Imaginează-ți că toate câte-ți apar ca posibilități în viața ta sunt uşi deschise, iar tu trebuie mereu să alegi pe care uşă vei intra. Dar va trebui să fii atent şi să-ți consulți vocea interioară. Ea îți va spune încotro să păşeşti. În felul acesta-ți creezi lumea proprie.

Zamolxes se adânceşte în gânduri înțelegând profunzimea ideilor expuse de Senefer. „Iată mari învățături pe care nu le-am auzit nici chiar la marele Pythagoras" îşi spune el. „Secretele zeilor sunt nelimitate" trage el concluzia.

- Am aflat astăzi învățături de seamă şi-ți mulțumesc domnul meu, se arată el recunoscător preotului Senefer. Că tot am discutat astăzi despre viitor. Mă întreb ce părere ai despre astrologie?

- Sunt preoți, mai cu seamă în tradiția caldeeană, care agonizează pe tema aflării viitorului oamenilor ca urmare a unor configurații astrale existente la momentul naşterii cuiva. Totul este o speculație şi o farsă servind exploatării celor creduli. Soarta oamenilor depinde în special de capacitățile lor naturale şi de mediul familial şi social în

care se dezvoltă ca persoane. Este adevărat că energiile cosmice pot avea influențe asupra mentalului colectiv, aceasta explicând diferitele cicluri ale civilizațiilor. Şi uneori, în cazuri extrem de rare există chiar prunci care pot fi influențați de explozii energetice cosmice, aceasta contribuind la o oarecare predestinare dacă există condiții sociale ca acea orientare de destin să se împlinească.

Revenit acasă Zamolxes meditează la temele discutate cu Senefer.

*

E timpul ca Nefertibet să organizeze o călătorie în timpul căreia Zamolxes să viziteze piramidele de la Giza. Preoteasa le cunoaşte prea bine şi-i va servi lui Zamolxes ca ghid.

Totul este pregătit pentru drum, pe Nefertibet o însoțesc o slujnică şi alți doi servitori care vor avea grijă de transportul bagajelor. Zamolxes va veni împreună cu Licu.

Călătoria către piramidele Egiptului de Jos le ia un timp apreciabil. Zamolxes se foloseşte de scrisoarea lui Zarates, deschizătoare de drumuri prin noua provincie a imperiului persan.

După o călătorie lungă, cei din grupul theban ajung în oraşul Memphis. Se odihnesc timp de două zile, apoi merg direct la Giza şi intră în zona construcțiilor. De acum Nefertibet îşi ia rolul de ghid:

- Iată intrarea în templu la Giza, spune ea. Şi cele două obeliscuri. Mai încolo se văd mulțimea de statui ale marelui faraon Ramses II şi ale soției sale favorite Nefertari, o încarnare a zeiței Maat.

Mica lor caravană parcurge zona pe îndelete.

- Iată acum Sfinxul, le spune Nefertibet. A fost construit cu vreo 2000 de ani inainte, tot cam în aceeaşi perioadă cu Marea Piramidă Akhet Khufu care înseamnă orizontul lui Khufu. Se referă la faraonul Khnum Khuf, căruia noi îi spunem mai simplu Khufu. Trebuie să reții Zamolxes că Sfinxul şi piramidele au mari puteri. Se spune că celui ce ştie să invoce la Sfinx, Zeul Amen îi va ciopli chipul în piatră în viitor, acolo în pământul de unde provine acel om. Iar prin puterea zeilor Marea Piramidă îi va împlini dorințele.

Zamolxes este numai ochi şi urechi. Nefertibet îl observă arzând de devoțiune şi se retrage deoparte lăsându-l să-şi trăiască cucernicia. El se apropie cu evlavie de Sfinx, îngenunchează şi invocă:

- Dumnezeule care ai multă lumină, revars-o şi în sufletul meu. Fă ca dorința tatălui meu Crăciun, ca eu să aduc înțelepciune neamului dacilor, să se împlinească. Zeule Amen. Amen. Amen.

Zamolxes se ridică şi reia explorarea zonei sacre.

- Piramidele ascund mari secrete, îl încredințează Nefertibet pe Zamolxes. Ele sunt susținute de zeul înțelepciunii Thoth, soțul zeiței Maat.

- Aş dori să dorm o noapte în Marea Piramidă, o roagă Zamolxes.

- Se poate aranja cu sacerdotul de aici.

Mai târziu Nefertibet discută cu preotul egiptean al locului despre dorința lui Zamolxes.

- Eşti temerar, îi spune impresionat preotul lui Zamolxes. Te aştept astă-seară pe înserate ca să te conduc în interior. Va trebui să urmezi întocmai instrucțiunile mele. Chiar doreşti să stai în piramidă peste noapte?

- Sunt neabătut, domnul meu, îl încredințează Zamolxes.

În amurg dacul se află la intrarea piramidei. În curând soseşte şi preotul care-i destăinuieşte:

- Nefertibet mi-a spus multe despre curajul tău. Dar află că noaptea prezența zeului Thoth, în interiorul Marii Piramide, este deosebit de puternică. Au fost mulți care după întâlnirea cu El, pur şi simplu au murit de frică. Te mai întreb încă o dată dacă mai eşti hotărât să rămâi în piramidă peste noapte?

- Nu mă abat de la dorința mea, domnul meu. Şi nu am teamă de întâlnirea cu zeul Thoth.

- Bine. Haidem înăuntru cu aceste două torțe aprinse. Există şi una de rezervă pe care o vei păstra.

Cei doi îşi aprind torțele, Zamolxes primeşte şi torța suplimentară şi pătrund direct în labirint. Ajung apoi într-un coridor înalt, Marea Galerie.

- Te voi duce direct la camera mortuară a regelui şi vei rămâne acolo noaptea, îi spune preotul. Ai torța cu tine Zamolxes. După un timp se va stinge şi vei rămâne pe întuneric. Poți aprinde cu amnarul a doua torță cu care vei găsi drumul înapoi.

Ajunşi în camera regelui preotul nu vrea să mai zăbovească.

- Îți mulțumesc, domnul meu, îi spune Zamolxes. Ne vedem iarăşi mâine dimineață.

- Sper şi eu. Dacă adormi să fii atent la ceea ce visezi deoarece visul este un bun tărâm unde pot fi întâlniți zeii.

Cei doi se despart, preotul egiptean porneşte către ieşire. Zamolxes este acum singur, ia loc rezemat de un perete şi-şi începe invocația:

- Mărite Thoth, zeu al înțelepciunii, spune el cu brațele în față şi palmele îndreptate în sus. Sunt acum în prezența ta şi renunț fără nicio reținere la persoana mea.

Liniştea este profundă. Treptat mintea i se calmează, aude în interiorul urechii sunetele inimii, sunetele sufletului, despre care îi vorbise Pythagoras că sunt cele care vestesc prezența zeilor. Apoi Zamolxes adoarme şi visează conştient.

Se află în Marea Piramidă, simte o prezență fără formă. Nu aude niciun glas exterior, dar cineva îi vorbeşte în minte.

- Zamolxes, om din neamul tracilor, de ce ai venit la mine?

- Pentru înțelepciune, Mărite Thoth. Vreau s-o duc neamului meu.

- Află că tu Zamolxes Arianul eşti sufletul tracilor şi întruchiparea înțelepciunii lor în vecii vecilor. Chiar dacă vor trece urgii peste ei, nu vei fi niciodată uitat cu totul. Ce mai doreşti să dai neamului tău?

- Domnul meu, mă aflu în această Mare Piramidă. Aş vrea să o duc poporului meu. Nu-mi pot imagina cum se va putea face aceasta. Doar cu puterea ta.

- Egiptenii vor păstra această piramidă pe care au făcut-o cu mâinile lor. Dar voi o aveți deja în spirit şi în lumină.

- O avem în spirit şi în lumină? Ce înseamnă aceasta Mărite Zeu?

- Marea Piramidă apare ca o umbră pe pământurile voastre, pe un vârf de munte la răsăritul lui Ra, soarele. Ea poată fi văzută de tine, de neamul tău şi urmaşii neamului tău în anotimpul după ce înfloreşte planta marii voastre zeițe Sânziana. Şi muntele acela va avea un nume asemănător cu cel al meu, Thoth.

- Mărite Zeu, ce urgii se pot abate în viitor peste neamul meu?

- Când cei din poporul tău te vor uita temporar, ei vor suferi, iar când îşi vor aminti de tine, suferința lor va dispare. Şi acum primeşte cheia nemuririi ankh*. Ai murit deja pentru lumea de unde vii, dar acum eşti înviat în nemurire.*

Lui Zamolxes îi apare la gât un şnur cu cheia ankh *şi-şi dă seama că a fost inițiat în tainele înțelepciunii de către zeul Thoth. Are apoi un somn adânc şi nu-şi mai aminteşte nimic.*

Dimineața Zamolxes iese din piramidă spre surprinderea preotului egiptean care, văzându-l cu cheia *ankh* atârnându-i la gât, se închină adânc în fața lui.

- Faptul că ați stat o noapte înăuntrul piramidei este extraordinar, îi mărturisește el. O experiență atât de măreață echivalează cu moartea și renașterea, căci numai cineva născut a doua oară mai poate ieși viu din piramidă după ce a petrecut o noapte acolo. Noi de acum vă credem un alt om și vă onorăm ca atare, căci ați dobândit puteri de semizeu.

Curând soseşte şi Nefertibet. Preoteasa îi vede crucea *ankh* la gât, este uimită de alura lui Zamolxes, i se pare că ceva s-a schimbat în el, nu mai este acelaşi om cu care venise la Giza.

- Zeul Thoth te-a inițiat în tainele vieții și ale învierii, altfel nu puteai ieși viu din piramidă, îi spune ea. De acum trăiești o altă viață, cea profană a luat sfârșit. Acum conştientizezi nemurirea, te-ai integrat în armonia cosmică.

Şederea lui Zamolxes la Giza se încheie şi grupul se reîntoarce la Theba.

Nefertibet pregăteşte o nouă călătorie spirituală. În preajma Thebei se află Valea Regilor. Într-una din zile preoteasa îl ia pe Zamolxes să viziteze zona.

- Aici în Valea Regilor, îi explică ea, este locul de unde faraonii Egiptului şi cei apropiați lor acced către lumea cealaltă. Cam cu o mie de ani în urmă zona a devenit loc de înmormântare al trupurilor marilor spirite încarnate în Egipt. Preoții egipteni au venit aici multe secole de-a rândul ca să invoce reîncarnarea acelor spirite. Există o ciclicitate moarte-reîncarnare de care noi suntem conştienți de mult timp. Se aplică în special familiilor faraonilor, ale căror suflete revin din timp în timp pentru a susține *maat*, ordinea, armonia şi dreptatea, ceea ce grecii numesc *logos* şi persanii *asha*.

- Ce spirite au faraonii? se interesează Zamolxes.

- Ei şi soțiile lor, care uneori le pot fi surori, vin de obicei în perechi ca încarnări ale marilor zeități, ca de pildă Osiris-Isis, Amen-Mut, Thoth-Maat.

Zamolxes şi Nefertibet fac înconjurul întregii arii din Valea Regilor apoi revin la Theba.

Zamolxes şi-a făcut obiceiul să-l viziteze aproape în fiecare zi pe preotul Senefer la templul Amun. Îl ajută la cele trebuincioase, prilej

cu care pătrunde tot mai mult în tainele spiritualității egiptenilor. Sârguința lui Zamolxes la învățătură îl impresionează mult pe preotul Senefer.

- Ar trebui să fii preot al Lui Amun, îi propune acesta lui Zamolxes.

- Sunt gata, domnul meu. Dacă zeul a găsit ceva plăcut în mine Îl voi sluji cu devotament.

Ceremonia de investitură a lui Zamolxes ca preot egiptean, *hem netjer*, este pregătită minuțios de către Senefer. În camera idolului este aprins focul sacru în prezența câtorva persoane privilegiate care au acces să-I vadă chipul zeului. După ritualurile de investitură Zamolxes primește în final veșmântul de preot al lui Amun. Îl îmbracă cu mare devoțiune și participă, alături de ceilalți preoți, la slăvirea finală a zeului.

Inițierea lui Zamolxes este cu totul aparte. S-a ținut cont de faptul că este străin de Egipt și nu i s-au aplicat toate restricțiile impuse altor preoți egipteni, precum sunt rasul pe cap și circumcizia.

- Momentul istoric pe care îl trăim ne face să nu fim prea severi cu inițierea ta, îi mărturisește preotul Senefer. Și aceasta pentru că eu cred că în viitor, cândva, spiritualitatea noastră se va renaște în neamul tău Zamolxes. Ești un preot egiptean de factură cu totul specială, un *hem netjer geticus*.

Timpul trece și Zamolxes se apropie spiritual din ce în ce mai mult de preotul Senefer. Au împreună discuții spirituale îndelungi. Senefer este bucuros că are prilejul să-i împărtășească lui Zamolxes multe din valorile civilizației egiptene cu sentimentul că predă o ștafetă cu cele mai mari secrete ale unei culturi care apune.

Astăzi cei doi au o altă întrevedere.

- Domnul meu, aș dori să văd înțelepciunea egiptenilor scrisă pe papirus, îl roagă Zamolxes. Știu că alte popoare au cărți sacre scrise.

Senefer îi explică:

- Noi egiptenii nu păstrăm învățăturile cele mai înalte pe papirus. Pe acestea nu le vei găsi nicăieri consemnate, decât în sufletele oamenilor. Preoții noștri au cu legământ că înțelepciunea omului trebuie să fie vie. Ea nu poate fi învățată de pe papirusuri. Este drept că atunci când se iveşte pericolul ca acele cunoștințe să se piardă ele pot fi scrise pentru ca urmașii să preia înțelepciunea. În vremurile vechi s-au făcut scrieri sacre pentru a propaga învățătura, dar când

înțelepciunea a pătruns în sufletele preoților egipteni, scrierile acelea au fost în cea mai mare parte distruse.

- Este extrem de interesant ceea ce aud, remarcă Zamolxes. Oare înscripțiile existente pe frontispiciile templelor, pe coloane şi pe obeliscuri, în general pe toate construcțiile sacre pe care le-ați făcut timp de mii de ani, ce reprezintă ele?

- Sunt mărturii ale devoțiunii către zei, nicidecum învățături. Noi imortalizăm în piatră o atitudine a poporului egiptean şi a oamenilor cei mai aleşi, mai cu seamă faraonii şi familiile lor. Ei sunt cei care mențin custodia devoțiunii, iar noi preoții pe cea a înțelepciunii.

„Modelul acesta ar putea fi folosit şi de poporul meu" gândeşte Zamolxes.

- Sistemul pe care îl utilizați este foarte interesant.

- Valoarea lui constă în faptul că modelul funcționează, precizează Senefer. Mai precis a funcționat un timp îndelungat. Acum, în această epocă istorică, sunt semne că civilizația egipteană apune.

- Subiectul acesta l-am discutat în treacăt şi cu Pythagoras în Samos, precizează Zamolxes. Mă întreb cum vezi tu domnul meu această descompunere socială şi de valori? Şi în primul rând de ce se întâmplă toate acestea aici în Egipt?

- Civilizația egipteană se încheie după 2592 de ani, adică de 12 ori câte 216 ani de existență continuă. Decăderea se datorează introducerii sacrificiului animalelor, practică înterzisă de către preoți în vechime. La folosirea jertfei crude au contribuit atât preoții locali cât şi faraonii, influențați fiind de idei venite din afara Egiptului. Faraonii au observat că popoare care făceau, în scopuri sacre, sacrificii de animale, precum erau asirienii şi babilonienii, aveau mare putere militară. Au vrut şi ei să o dobândească tot prin acele mijloace, dar nu şi-au dat seama că atrăgeau şi mai multă vărsare de sânge. Istoria le-a fost mărturie, căci imperiile asirian şi babilonian au sfârşit în bălți de sânge. Preoții au fost uneori forțați să introducă în ritualuri sacrificiul animalelor, iar atunci când ei refuzau erau înlocuiți cu alți preoți veniți din afara Egiptului.

- Dar domnia ta nu faci astfel de jertfe, spune Zamolxes.

- Eu, Senefer, sunt un mărunt preot egiptean care nu poate repara ceea ce a început să se strice în această țară de zeci de ani. Şi cum spuneam există o ciclicitate care într-un fel este şi voința zeilor. Noi avem o istorie milenară. De la unirea Egiptului de Sus cu Egiptul de

Jos au trecut peste 2600 de ani. Precum spuneam un ciclu mare al unei civilizații durează 2592 de ani, adică de 12 ori câte 216 ani. Aceste lucruri sunt cunoscute şi de maestrul tău Pythagoras. Egiptul a încheiat de curând acest ciclu, a pierdut puterea politică odată cu cucerirea persană.

- Va putea oare Egiptul să se redreseze cândva în viitor? îl mai întreabă Zamolxes pe Senefer.

- Totul depinde dacă se vor găsi persoane care să invoce să revină acele spirite care au făcut ca Egiptul să fie măreț. Acesta este secretul aplicabil la orice cultură şi civilizație – revenirea prin reîncarnare a marilor suflete încărcate de ordine, armonie, adevăr, dreptate socială şi iubire de oameni.

„Aşa va trebui să fac şi eu când voi reveni la neamul meu – să chem sufletele nobile, din întreaga lume, să se întrupeze în poporul dacilor arieni" îşi spune Zamolxes.

- Domnul meu, în Babilon şi Iudeea am avut conversații despre oamenii veniți din stele, aceia care sunt reprezentați în Iudeea de simbolul soarelui cu aripi şi în Babilon şi Asiria de omul cu aripi. Profetul Zaharia mi-a spus la Ierusalim că este vorba despre zeii care s-au împreunat cu fiicele pământenilor, aşa cum scrie în cartea lor sacră Torah. Tu ce părere ai?

- Legenda aceasta am preluat-o şi noi de la un popor vechi numit hitiți, oameni veniți de undeva de la nord de Pontul Euxin. În ea se spune că pe acolo au apărut uriaşii care ar trăi încă pe acele meleaguri. Ei sunt ființele făcute de zei cu femeile pământene. Noi am preluat simbolul lor care combinat cu crucea *ankh* exprimă puterea divină.

- Şi noi geții avem aceste legende. Uriaşii încă mai trăiesc pe la noi.

- Da? Tu ar trebui să ştii mai multe despre aceste mituri. Te ascult!

- Se spune că în trecut pe meleagurile noastre au sosit oameni veniți din stele care s-au împreunat cu femeile noastre. Ele au dat naştere unor ființe puternice şi inteligente, uriaşii. Cu timpul ei au fost tot mai puțini, însă neamul geților a crescut în înțelegere şi în viețuire mai bună. Nu ştiu cum a fost în vremea dinaintea uriaşilor, dar oamenii spun că neamul nostru era destul de sălbatic. Mai apoi ne-am mai înțelepțit. Şi cred că mulți oameni de la noi au ceva din sângele acelor uriaşi, deşi corpurile nu le sunt tot aşa de mari ca ale uriaşilor dintâi.

- Iată că aflu de la tine ceva ceea ce eu nu cunosc, Zamolxe. Mă voi mai gândi la ceea ce am vorbit astăzi împreună.

*

Au trecut aproape trei ani de când Zamolxes se află în Egipt. Licu, omul lui de încredere, este acum un bărbat în toată firea. A împlinit de curând 23 de ani, este receptiv la practicile sacerdotale, dar nu doreşte să fie inițiat. I se trezeşte dorul de glia străbună.

- Domnul meu, să nu-ți fie cu supărare, când ne-om duce pe pământurile noastre? îl întreabă el într-o zi pe Zamolxes.

- Şi eu m-am gândit la asta Lup Alb. Cred că a sosit timpul să ne întoarcem la ai noştri.

Zamolxes îi mărturiseşte lui Nefertibet dorința sa să meargă acasă în Dacia.

- De ce nu rămâi aici cu noi? îl întreabă ea. Vei găsi o femeie potrivită cu care să locuieşti. Eşti doar preot al lui Amun.

- Nu mai pot sta Nefertibet. Mă cheamă în suflet neamul meu.

- Fie cum doreşti tu Zamolxes. Îi voi spune tatei că vrei să ne părăseşti.

Zamolxes şi Licu îşi încep pregătirile de drum. Iau legătura cu trupele persane care patrulau de-a lungul Nilului. Ele îi vor însoți spre Delta Nilului de unde se vor îmbarca apoi spre Grecia.

În ziua dinaintea plecării Zamolxes merge la templu ca să-şi ia rămas bun de la preotul Senefer. Are prilejul să afle lucruri deosebite.

- Învățăturile înțelepciunii Egiptului vor trece în timp la alte popoare, îi spune Senefer. Poate cândva în viitor Egiptul să renască. Dar spiritele luminii de aici nu vor pieri nicicând. Ele vor hălădui la templele şi la mormintele faraonilor şi oamenilor de seamă ai acestui neam până când îşi vor găsi odihnă prin alte părți de lume. Cei care au cunoştințe cum să atragă aceste spirite, emanații ale marelui zeu Amun-Ra, vor ferici popoarele lor.

- Eu cred, domnul meu, că pot lua cu mine, pentru neamul meu, câte ceva din aceste puteri.

- Fie Amun cu tine, îi spune preotul Senefer la despărțire.

- Rămâi cu bine înțeleptule. Şi nu uita neamul meu atunci când ajungi acolo în cer la zeul Amun. Te vom chema noi să te întrupezi printre tracii arieni.

Zamolxes revine la templul zeiței Maat. A sosit timpul despărțirii de preoteasa Nefertibet.

- Toți zeii şi zeițele Egiptului să fie cu tine Zamolxes, îi urează ea. Lumina noastră se stinge acum după ce a strălucit în lume timp de peste 2500 de ani. Dar zeița Maat nu va muri niciodată căci toate popoarele care se vor ridica în lume o vor venera în felul lor. Fără ordine, dreptate şi adevăr nu putem să-l cunoaştem pe Zeul Suprem, oricare ar fi numele Lui dat de oameni oriunde în lume.

- Rămâi în lumină *hemet netjer* Nefertibet. Noi geții vom chema zeii luminoşi ai Egiptului să reverse razele lor de înțelepciune pe pământurile noastre.

*

Zamolxes şi Licu iau calea către Delta Nilului. Duc cu ei câteva bagaje grele încărcate pe cămile. Ajunşi la destinație se îmbarcă pe un vas comercial către Samos.

Întâlnirea cu Nestor este emoționantă.

- Au trecut şase ani de când ne-am despărțit, îl întâmpină Nestor cu căldură. Geții tăi acasă nu te-au văzut de opt ani. Când te întorci în Dachia sau Dochia ta, cum spuneți voi?

- Cât de curând prietene. Vin din Egipt şi sunt doar în trecere pe la tine. Cum îți mai merg treburile Nestor?

- Încă bine. La noi în Samos s-au întâmplat multe schimbări în toți aceşti ani de când ai lipsit. Suntem acum sub stăpânirea perşilor. Dar Grecia continentală este liberă. Thracia este şi ea sub perşi.

- Am aflat şi eu câte ceva despre aceste evenimente, îi spune Zamolxes. Regele Darius a trecut cu armata Helespontul pe un pod de vase şi a invadat Thracia. În campania lui militară împotriva sciților, regele a încercat să ocupe şi părți din Dacia cerând pământ şi apă, aşa cum le este obicei perşilor, dar nu a reuşit. În Babilon, am vorbit chiar cu regele Darius şi l-am prevenit. Îl credeam ce spunea, că urmează dreptatea, *asha*, dar până la urmă regele Darius m-a dezamăgit.

- Să-i lăsăm pe regi cu ale lor, dragă prietene. Dar mai întâi să te odihneşti după călătoria cea lungă, îl îmbie Nestor. Apoi să-mi spui pe unde ai umblat prin lume. Văd că eşti bine înstărit.

Nestor îşi cheamă doi slujitori să-l ajute pe Zamolxis la descărcatul bagajelor.

În zilele următoare cei doi au timp să stea la taifas. Nestor află multe din câte s-au petrecut cu Zamolxis în ultimii ani.

- Mă întreb, oare l-ai găsit pe Dumnezeul vostru pe care-L căutai peste tot prin lume? îl întreabă Nestor curios.

- Află dragă prietene că eu Îl cunoşteam bine pe Dumnezeu încă din Dacia, Țara Zeilor, Țara Soarelui. Ceea ce am aflat prin lume a deschis o priveliştea spirituală mai largă, pe care dacă neamul meu o va putea susține, ea va fi lumină pentru noi şi pentru întreaga lume. Desigur că înțelepciunea Lui Dumnezeu este nelimitată, dar eu am văzut că El le-a dat mult din ea şi altor neamuri. Şi precum ştii atunci când dai înțelepciune primeşti la rândul tău înțelepciune. Un neam care dobândeşte înțelepciune va avea totul.

- Sunt de acord cu tine. Noi grecii suntem mereu dezbinați între noi. Şi asta pentru că ne lipseşte înțelepciunea ca aspirație a vieții. Ne preocupăm de comerț, de agonisit, dar de aurul minții mai puțin. Ai văzut cum Pythagoras a trebuit să plece dintre noi. Nici acolo în Croton nu cred că va avea mare succes.

- Ce mai face maestrul meu Pythagoras? L-ai mai văzut?

- De câteva ori. Pot spune că îi merge mai bine acolo decât aici, dar tot există opoziție destructivă. Unii oamenii sunt invidioşi pe faptul că Pythagoras nu-i primeşte în confreria lui.

- Dacă mai ai ocazia să mergi la Croton la Pythagoras să-i spui că este oricând binevenit la mine în Dacia.

- Aşa voi face.

Şederea lui Zamolxis în insula Samos este scurtă. Curând îşi ia rămas bun de la Nestor şi familia lui şi împreună cu Licu se îmbarcă pe un vas spre Grecia continentală.

Cei doi ajung la Athena. Este zi de târg de sclavi şi Zamolxis vrea să răscumpere pe toți geții şi tracii care sunt dați spre vânzare şi să-i lase liberi să meargă înapoi la casele lor. Găseşte opt traci şi doi geți.

- Sunteți slobozi să mergeți unde doriți! le spune Zamolxis după ce li s-au scos lanțurile. Nu mai sunteți sclavi, vă redau libertatea.

Toți vor să se întoarcă acasă în Tracia sau în Dacia.

- Te vom însoți spre Tracia domnul nostru, spun ei.

Cei doisprezece oameni formează o caravană şi pornesc imediat la drum. În Tracia întâlnesc trupe persane, prilej cu care Zamolxis se foloseşte de poziția lui de preot zoroastru circulând nestingherit alături de toți oamenii care-l însoțesc.

Treptat tracii rămân pe la casele lor. Licu îl conduce pe Zamolxe la familia lui unde toți sunt bucuroşi să-l revadă pe tânărul rătăcitor.

Şedere lor este scurtă. Tâcu, fratele lui Licu, vrea să-i însoțească în Dacia şi Zamolxe îl acceptă.

* * *

Cap. 4

UN NEAM RENĂSCUT DIN FOCUL SACRU

Cei cinci bărbați trec Istrul. Cum păşesc pe pământul Daciei, toți îngenunche şi-l sărută.

- Te conducem până acasă domnul nostru, îi spun cei doi geți veniți cu Zamolxe din Grecia. Iar apoi ne-om duce pe la casele noastre.

Cu mica lui caravană Zamolxe se îndreaptă spre Sarmisegetuza. Se gândeşte la revederea cu familia, dorul de cei dragi îi creşte pe măsură ce se apropie de casă. Deşi au trecut anii este convins că toți îl aşteaptă cu devotament. Este luna florilor şi ziua aniversării naşterii Bendisei.

Zamolxe urcă dealul pe cal la galop. Trece pe lângă gospodăriile sătenilor, mulți îl recunosc şi-l urmează pe jos sau călare. Până ajunge în fața porții casei sale are cu el un întreg alai însoțitor.

Mama şi tatăl văd mulțimea adunându-se şi-şi dau seama pe dată că se petrece ceva neobişnuit. Bănuiesc că le-a sosit băiatul şi-i ies în întâmpinare.

Revederea cu fiul plecat în lume este emoționantă.

- Dragul nostru bine ai venit, îi spune Vetra în lacrimi. O, Doamne, ce țâfraş este! O, Doamne, Ție-ți mulțumesc că ne-ai adus fişiorul acasă!

Lacrimile de bucurie le inundă obrajii, îl văd pentru prima dată după opt ani. Bendisa şi copiii vin şi ei degrabă. Îl îmbrățişează veseli că li s-a întors soțul şi tatăl.

- Uncheşule, îi spune Zamolxe lui taică-său, vreau să fac din geți un popor renăscut din focul sacru, oameni ai cerului, ai pământului, ai Lui Dumniezău şi Domnazânei. Multe am văzut în lume, dar nicăieri nu există un neam ca al nostru. Niciunde nu sunt plaiurile sau gurile de rai ca la noi. Dacă dacii vor învăța să-şi stăpânească deprinderile aspre şi în tot ce fac să-L urmeze pe Dumniezăul Adevărat vom fi neîntrecuți în lume. Aşa să ne ajute Dumniezău! Zău!

- Te-am dat Lui Dumniezău să-I fii fiu ca să aduci direptatea băietul meu. Că dacă un neam are direptate apăi amu cu ea vin şi adevărul şi lumina şi bogăția şi fericirea omului.

Mulți dintre cei care-l cunosc pe Zamolxe îl îmbrățișează şi ei. Sunt dornici să le spună cât mai multe, pe unde a umblat şi ce a văzut în lumea largă.

- Vă voi povesti, îi încredințează el. Avem timp destul. Dar acum aş vrea să rămân cu ai mei.

Treptat oamenii se împrăştie pe la casele lor. Către seară sătenii se strâng şi aprind un foc mare în onoarea celui abia venit.

- Este rugul lui Zamolxe, spun ei. Îl cinstim pe preotul nostru şi ne bucurăm că a revenit acasă.

Atmosfera este înălțătoare. Toți cântă, sunt veseli, asociind bucuria prezenței focului sacru cu sosirea lui Zamolxe printre ei.

Se face târziu în noapte. Zamolxe împreună cu soția lui Bendisa se retrag acasă. Sunt acum singuri în camera lor, pot să-şi vorbească nestingheriți.

- Ți-am dus dorul dragul meu, domnul meu, îi spune ea în şoaptă.

- Şi eu zâna mea, Zâna Zânelor, doamna mea. Şi tot te iubesc.

Dis-de-dimineață Zamolxe vrea să-şi astâmpere setea de dorul pământului strămoşesc. Umblă neobosit peste tot şi cu fiecare pas îl năpădesc amintirile copilăriei, adolescenței şi maturității, când muncea în pădure alături de tatăl-său sau lucra pe ogor cu nevasta lui Bendisa, cu băiatul lor Călin sau cu rudele şi sătenii. Este deosebit de încântat de grădina maicii lui. Vetra o făcuse imediat după ce Zamolxe a plecat spre Samos ca să-i amintească mereu de frumusețea feciorului ei. Pomii sădiți sunt acum destul de mari. Toți sătenii cunosc grădina Vetrei sub numele de Grădina Maicii lui Zamolxe.

Cutreieră aceleaşi locuri, dar are alți ochi – priveşte în viitor. Este acum bogat, are 48 de ani. Se gândeşte să întemeieze o şcoală unde să instruiască sacerdoți ai neamului, o instituție deosebită unde tineri şi tinere vor învăța înțelepciunea pe care el a deprins-o cât timp a fost plecat prin lume.

*

Prima manifestare sacerdotală pe care Zamolxe o efectuează este să-l inițieze pe Licu ca preot dac al Zeului Dumnezeu. Ceremonia de investire este efectuată în mijlocul unui grup strâns la vatra Zânei Vesta. Zamolxe şi Licu au acum prilejul ca împreună să invoce întruparea în neamul dacilor a sufletelor nobile, ale lumii, încărcate de

ordine, armonie, adevăr, dreptate socială şi iubire de oameni. Toţi cei chemaţi astfel să se manifeste se vor numi copii ai focului.

Apoi Zamolxe o căsătoreşte la focul sacru pe fata lui Mari, care are acum 19 ani, cu Licu, Marele Lup Alb şi cu Tâcu fratele lui Licu. Licu are 23 de ani iar Tâcu 21.

Alături de Licu, omul lui de încredere, Zamolxe începe lucrările de construcţii la Sarmisegetuza. Se pun bazele unui complex de clădiri. Construcţia din centru este o casă înaltă cu o sală impunătoare. Acolo Zamolxe plănuieşte să facă adunări mari de oameni, să dea ospeţe şi să le vorbească dacilor despre înţelepciunea lumii. Clădirile adiacente vor fi clase de studiu şi dormitoare pentru învăţăcei. Grădina Vetrei, maica lui Zamolxe, va deveni parcul şcolii de sacerdoţi.

Când lucrul este terminat se pregăteşte inaugurare şcolii. Prin tulnice, după obiceiul locului, Zamolxe invită pe oricine doreşte să asiste la rugul sacru dacic. Marea sală de festivităţi va fi botezată cu busuioc, apoi va urma un mare ospăţ.

La amurg, la vatra Zânei Domnazâna, bărbaţi, femei şi copii s-au strâns cu mic cu mare. Un rug uriaş este pregătit pentru ardere. Preotul Zamolxe aprinde lemnele, focul se aţâţă, cei prezenţi cântă veseli invocând zâna să le dea sănătate, belşug şi bucurie în viaţă.

Soseşte momentul deosebit al serii. Din marea vâlvătaie a focului sacru Zamolxe aprinde o făclie. Asistat de câţiva tineri duce torţa spre marea sală. Mulţimea îi urmează şi sala se umple treptat. Toţi aşteaptă să aibe loc ceva ieşit din comun.

- Această făclie va aprinde acum vatra sacră a nemuririi dacilor arieni, le spune Zamolxe. Lumina focului din vatră este materializarea spiritului divin. De acum înainte vatra sacră va arde supravegheată continuu de veghetorii la foc. Ea va aprinde focul nemuririi în sufletele dacilor arieni. Aşa să ne ajute Dumniezău. Zău!

Asistat de primii doi veghetori ai focului sacru Zamolxe aprinde lemnele din vatră. După obiceiul preoţilor daci se presară tămâie pe focul încins. Zamolxe trece cu găletuşa cu apă printre rândurile de oameni şi-i botează cu busuioc.

Apoi începe ospăţul. Tuturor li se oferă mâncăruri de tot felul, dar vinul şi băuturile tari nu sunt permise. Zamolxe le arată astfel tuturor că mintea omului frumos trebuie să fie limpede. Ospăţul se încheie noaptea târziu.

*

Au trecut câteva luni de la revenirea acasă a lui Zamolxe şi sătenii şi oamenii din împrejurile s-au obişnuit din nou cu prezența lui. Toți însă, care l-au cunoscut, spun că este schimbat. Dacă înainte era preotul dac care-ți inspira încredere, acum se ridica cu mult deasupra. Are o alură care emană respect şi iubire, iar în prezența lui toți simt că se trezesc la viață.

Activitățile şcolii prind contur. Treptat se formează în jurul lui Zamolxe un grup de oameni cărora le dă diferite însărcinări. Unii se ocupă de curățenia clădirilor, alții de paza lor şi supraveghează prin rotație focul nemuririi dacice, şi alții au sarcini în administrarea şcolii.

La sosirea primăverii, când zăpada s-a topit, este timpul ca dacii de pretutindeni să afle ce se întâmplă la Sarmisegetuza. Zamolxe trimite curieri în Dacia să dea sfoară în țară şi să înştiințeze pe tinerii şi tinerele care vor să devină preoți şi preotese. Propunerea este făcută în special familiilor căpeteniilor şi oamenilor cu stare *tarabostes*. Cei care vor să-l cunoască pe Dumnezeu şi au înclinația preoției vor locui chiar la Sarmisegetuza.

Nu trece mult timp până când primii doritori, ai cunoaşterii şi practicării preoției zamolxiene, sosesc însoțiți de părinții lor. Băieții sunt cazați într-o clădirea separată administrată de Călin, fiul lui Zamolxe. Fetele, sub îngrijirea Bendisei şi nurorilor ei Gema şi Iza, soțiile lui Călin, au dormitoare aparte. Ca preot al Zeului Dumnezeu, Licu, Marele Lup Alb, va preda lecții alături de Zamolxe.

Primii elevi înscrişi sunt cinci băieți, Gruiu, Vercu, Dragoş, Zogru şi Şoimu, şi trei fete, Sorana, Zorela şi Simina. Şcoala are durata de un an, clasele noi se formează doar la începutul fiecărui anotimp. Astfel într-un an se constituie patru clase.

Mai întâi Zamolxe le face cunoscut elevilor câte ceva despre organizarea şcolii, modul de predare şi orarul cursurilor. De la primele lecții le vorbeşte despre parteneriatul sacru Dumnezeu-Domnazâna, despre spirite şi zei aşa cum învățase el de la Pythagoras şi de la alți preoți pe unde umblase în lume.

În tot cursul anului se formează clase noi, cu alți elevi, unde Zamolxe şi Licu predau în paralel. Şcoala se măreşte, vestea ajunsese departe şi multe dintre marile căpetenii ale dacilor aflaseră despre generozitatea şi înțelepciunea lui Zamolxe de la Sarmisegetuza.

Pentru tinerii care nu ştiu alfabetul dacic Zamolxe organizează ore speciale în care ei învaţă scrierea pe plăcuţe de lemn ceruit, pe pergamente cerate, pe diferite ţesături textile ceruite şi pe pergamente şi papirusuri aduse de negustorii greci în Dacia. Toate cele necesare cursanţilor le sunt oferite gratuit.

Predarea lecţiilor va promova învăţăturile pe care Zamolxe le-a deprins în timpul călătoriilor lui prin lume. Se adoptă sistemul oral, studenţii nu vor lua notiţe, în ideea că „înţelepciunea trebuie să se dezvolte în minte, nu să fie scrisă", aşa cum lui Zamolxe îi spusese maestrul Pythagoras la începutul uceniciei sale în Samos. Prelegerile se ţin uneori în preajma focului sacru, prilej de purificare spirituală.

Tinerilor cursanţi li se recomandă, dar nu este obligatoriu, să fie vegetarieni precum este acum şi Zamolxe. Li se explică de ce un sacerdot dac urmează practica nonuciderii. Preoţimea dacă trebuie să fie exemplu pentru oamenii care caută salvarea la Dumnezeu Fărtatul şi Domnazâna Mama. Elevii vor fi pregătiţi în matematică, astronomie şi medicină sacerdotală. Vor învăţa ce înseamnă cu adevărat *justiţia*, echivalentul dacic al termenului grecesc *logos*. Vor fi astfel instruiţi să preţuiască valorile dreptăţii, adevărului şi responsabilităţii personale, ale prieteniei şi iubirii, ale curajului şi dăruirii pentru binele colectiv.

Sosesc noi candidaţi la învăţătura zamolxiană şi sectoarele de studiu de la şcoală se diversifice. Există acum trei categorii de grupuri care urmează lecţii orientate în mod diferit.

În primul rând sunt cei care vor să devină sacerdoţi şi medici. Ei sunt de obicei fiii sau fiicele unor preotese sau preoţi daci tradiţionali, presbiteri şi presbitere, care doresc ca urmaşii lor să-şi consolideze cunoştinţele cu noile învăţături ale lui Zamolxe. Prin ei Zamolxe vrea să fondeze un sistem educaţional în toată Dacia, şcoli de învăţătură a înţelepciunii care să ridice omul şi neamul dac la o civilizaţie înaltă. Zamolxe a scris în limba dacă un tratat de medicină naturistă pentru uzul grupului de candidaţi la preoţie.

Un alt grup e format din cei care vor să înveţe arta conducerii. Sunt tineri şi tinere aleşi dintre copiii de nobili *tarabostes* sau cei ai unor căpetenii militare. Ei vor veghea dreptatea socială, vor fi judecători, menţinători ai ordinii şi militari de carieră. Ca oşteni, comandanţi de trupe, exarhi şi cavaleri zamolxieni, ei vor învăţa să mânuiască armele şi să construiască *dave*, cetăţi militare fortificate cu valuri de pământ, şanţuri de apărare şi palisade întărite.

Apoi există grupul elevilor care învață despre negoț, agricultură şi meşteşuguri. Zamolxe a organizat la Sarmisegetuza câteva ateliere unde fabrică diferite unelte de lucru printre care şi roata olarului.

*

Şcoala de la Sarmisegetuza îi transformă profund pe tinerii elevi participanți la cursuri. Ei absorb fluxuri de lumină spirituală, se trezesc la realitatea unei vieți pe care părinții lor nu au cunoscut-o vreodată. Din focul sacru dacic renaşte o generație iluminată.

- Adevărata comoară a unui om este împlinirea spirituală, le spune Zamolxe ca un laitmotiv al lecțiilor pe care le predă. Un sacerdot dac, pe lângă iscusința de a conduce ritualuri ale focului trebuie să fie şi înțelept. Cu adevărat posedă înțelepciune doar acela care poate să facă legătura directă între facultățile sale mentale şi cunoştințele sufletului, acestea din urmă fiind o rezervă inepuizabilă. Drumul de urmat către înțelepciune este accesul la cunoştințele sufletului fiind susținut de experiența analizată prin judecată şi deducție. Astfel se ajunge la concluzii de valoare. În schimb simpla abilitate mentală nu generează concluzii decât pe baza experienței.

- Cum putem face deducții corecte? vrea să ştie Sorana.

- Înțelepciunea şi deducția se completează. Înțelepciunea vine din suflet pe când deducția din rațiune şi experiență.

- De unde se acumulează înțelepciunea omului? întreabă şi Dragoş.

- Parte din ea o moştenim din viețile anterioare ca zestre spirituală. Dar nu putem spune aceasta şi despre rațiune şi experiență căci ele trebuiesc dobândite şi cultivate în viața prezentă. De aceea ne străduim să acumulăm experiență şi să o evaluăm prin prisma rațiunii. Dar saltul spiritual al fiecăruia este făcut doar atunci când deducția rezultată, ca o concluzie din rațiune şi experiență, lucrează împreună cu înțelepciunea sufletului. Voi tinerilor, pentru că ați optat pentru preoția dacică, aveți deja prezentă în voi calitatea înțelepciunii. La ea se va adauga dezvoltarea rațiunii şi experiența. De acestea două veți beneficia aici la şcoală. Veți studia cum să gândiți logic şi veți acumula experiență folositoare profesiei pe care v-ați ales-o. Dar în momentul în care veți reuşi ca deducția rezultată din rațiune şi experiență să fie asociată cu înțelepciunea sufletului, atunci ați intrat în procesul creator al vieții. Inspirația însoțeşte acest proces ca o

dinamică ce ne arată cum să ne manifestăm într-un fel sau altul, cum să luăm decizii şi să acţionăm. Participarea voinţei personale la această activitate creatoare îl ridică pe om la nivelul de semizeu, îl apropie de Dumnezeu şi Domnazâna. În acest mod viaţa îi este sacralizată. A trăi cu scop divin este singurul mod de a vieţui cu adevărat, de a simţi din plin că eşti viu.

- Cât de vii putem spune că suntem, domnul nostru? întreabă Gruiu.

- Gradul de vitalitate este dat de sufletul, mintea şi trupul omului. În esenţa ei vitalitatea este o realitate a gradului de conştientizare a existenţei sufletului, nicidecum manifestarea materiei. De reţinut este şi faptul că înţelepciunea face legătura cu transcendenţa sufletului pe când raţiunea şi experienţa cu realitatea materială. Veţi învăţa pe parcurs cum factorul material izvorăşte tot din cel transcendental fiind practic o creaţie a celui din urmă. Treptat veţi înţelege puterea spiritului asupra materiei. Putem astfel spune că deşi vitalitatea este dată de suflet ea se exprimă şi prin minte şi trup ca să fim zgriminteşi şi sănătoşi.

- Domnul nostru, aceste idei ni se par destul de greu de înţeles, dar cu timpul ne vom strădui să le pricepem, promite un elev în numele tuturor, intuind aceeaşi dorinţă la colegii lui.

Învăţătura înaltă are un mare impact asupra tinerilor cursanţi de la Sarmisegetuza. În prezenţa lui Zamolxe li se stimulează manifestarea sufletelor. Ei îşi dau seama instinctiv de valoarea vorbelor lui, deşi nu totdeauna înţeleg pe de-a-ntregul ceea ce li se spune.

Zamolxe întăreşte astfel importanţa sufletului:

- Toate se trag din suflet. Atât cele bune cât si cele rele ale trupului şi ale fiinţei noastre întregi se revarsă din suflet. Cât priveşte îngrijirea de sine trebuie să o dăm în primul rând sufletului şi atunci şi capul şi restul trupului deopotrivă or s-o ducă bine.

De multe ori Zamolxe le atrage atenţia elevilor asupra importanţei legăturii omului cu natura.

- Omul are cu natura un dialog continuu. Natura este perfecţiune. În tot acest timp natura i se relevă din ce în ce mai profund. Omul astfel echilibrat este parte din natură şi înţelege cel mai bine zeităţile.

Pas cu pas învăţăturile esenţiale pe care Zamolxe le-a primit în cursul uceniciei lui în Ionia, Babilon şi Egipt sunt asimilate de elevii săi de la Sarmisegetuza.

Uneori Bendisa, soția lui Zamolxe, ține câte o lecție cu caracter special. Vrea să le insufle cursanților respectul dintre bărbat şi femeie într-un cadru mai larg.

- Conştiința iubirii este înțelepciunea care-l apropie pe om de Dumnezeu. Să țineți minte că iubirea este cea mai bună religie. Ea începe cu simpatia pentru cineva, apoi se consolidează cu forța atracției care prin transmutare în iubire atinge apogeul în adorația persoanei iubite. Cerul ne face să căutăm, pământul să iubim, soarele să trăim, luna să visăm.

Alteori Bendisa le vorbeşte cursanților despre zeități şi relația specială bărbat-femeie şi despre psihologia sexelor.

- Zeitățile sunt în perechi de zâni şi zâne. Bărbatul emulează cu perechea lui feminină spiritele lor. Bărbatul este ca un vultur puternic vrând să domine spațiul. Pentru măreția gloriei supreme el poate să zboare până la capătul pământului. Bărbatul luminează mințile prin rațiune căci poate gândi profund şi vorbi minții. El se manifestă în primul rând cu mintea. Femeia este ca mierla care cântă dorind să cucerească sufletul. Pentru virtutea divină ea poate să zboare de acolo de unde începe cerul. Femeia dă iubire inimii căci poate intui adânc şi vorbi sufletului. Ea se manifestă în primul rând cu inima.

Bendisa le vorbeşte şi despre viața casnică armonioasă:

- Este foarte importantă existența permanentă în căminele voastre a focului sacru mai cu seamă în opaițe arzând continuu. Vatra de gătit a casei nu poate fi considerată sacră. Bărbatul aprinde focul sacru dacic într-un cămin nou şi femeia îl întreține. Partenerii sunt egali şi complementari, comuniunea dintre ei este fondată pe iubire şi respect reciproc.

*

Se apropie ziua de sânziene şi încheierea unui an de la constituirea la Sarmisegetuza a primului grup de elevi la preoție. Cei cinci băieți şi trei fete au absolvit şcoala lui Zamolxe şi sunt primii sacerdoți zamolxieni. Ca semn distinctiv al preoției ei vor purta veşminte albe, cingătoarea împodobită şi toiagul sacerdotal având la capătul de sus capul de şarpe sculptat ca simbol al înțelepciunii.

Toți au primit nume preoțeşti. Aceasta le va schimba destinul în noua lor calitate de preoți daci.

Ceremonia de iniţiere şi hirotonisire a preoţilor zamolxieni fiind terminată, toţi absolvenţii se pregătesc să se întoarcă acasă. Printre ei este şi tânărul Gruiu venit de peste munţii dinspre răsărit de la triburile carpilor.

- Când pleci? vrea să ştie Zamolxe.

- Poimâine, domnul meu. Am trimis vorbă la tata. Vor veni câţiva oşteni de-ai noştri să mă ia acasă.

- Ia spune-mi, unde locuieşti acolo la răsărit?

- Noi avem pământuri multe în jurul unui vârf de munte pe care-l numim Toca.

„Toca?" se gândeşte Zamolxe. „Zeul Thoth mi-a spus despre un munte cu un nume asemănător cu al lui".

- Se observă ceva deosebit acolo pe vârful Toca?

- Da... într-adevăr este ceva neobişnuit. În fiecare an, la vreo 50 de zile după înflorirea sânzienelor noi vedem aşa în văzduh o umbră ca o piramidă. Nu ştim de unde vine dar ne minunăm foarte. Şi înainte de asta, chiar la răsăritul soarelui vedem Calea Cerului. Noi spunem că este un drum pe care Dumniezău ni-l deschide ca să arate sufletului încotro să se ducă. La acel timp este Sărbătoarea Muntelui când ne veselim şi încingem hore. Cei care locuiesc la şes se închină muntelui Toca al nostru care este sacru, căci acolo au trăit oamenii urieşi. Mai jos de Toca se află Jgheabul Urieşilor.

Zamolxe îşi aminteşte de vorbele zeului Thoth şi înţelege că s-au adeverit.

- Aş dori să văd şi eu muntele acela şi să iau parte la sărbătoarea voastră.

- Bucuros, domnul meu. Vino cu noi când îmi vor sosi însoţitorii.

Zamolxe, Licu şi alţi doi tineri preoţi, curioşi şi ei să vadă minunea de pe vârful muntelui Toca, se pregătesc să meargă în vizită la geţii de răsărit. Gruiu este bucuros că părinţii lui vor avea ocazia să-l cunoască pe înţeleptul de la Sarmisegetuza, cel care-l pregătise pentru profesia de preot.

Ajunşi la părinţii lui Gruiu micul grup de la Sarmisegetuza este primit cu ospitalitate. La timpul potrivit se organizează urcarea lor la munte.

Dimineaţa la răsăritul soarelui Zamolxe are prilejul să vadă cu ochii lui Calea Cerului ce arată sufletului drumul spre Dumnezeu. Apoi pe spaţiul ceresc se conturează şi piramida. Apariţiile celeste îl uimesc pe

Zamolxe. „Mulțumescu-Ți Zeule Thoth că ne arăți calea spre cer nouă dacilor. Această piramidă este făcută de Dumnezeu. Şi este mai sacră decât piramidele Egiptului ieşite din mâini omeneşti" îşi spune el.

Zamolxe şi micul său grup se întorc apoi la Sarmisegetuza.

*

Au trecut anii şi lui Zamolxe i s-a dus vestea de mare înțelept. La şcoala lui vin nu numai tineri din triburile dacilor dar şi din cele ale altor traci. Sacerdoții medici pregătiți de el sunt din ce în ce mai cunoscuți sub numele de preoții lui Zamolxe, cei care trezesc sufletul, ascut mintea şi învlăguiesc trupul. A sosit timpul ca ei să aibă cea mai importantă contribuție pentru neam şi să-l numească pe Zamolxe Marele Preot al dacilor.

Se apropie ziua de Sânziene şi treptat s-au strâns la Sarmisegetuza peste 500 de sacerdoți daci de pretutindeni. Va fi o mare adunare la vatra Zânei Vesta.

Ziua importantă a sosit, căpeteniile militare de la Sarmisegetuza vor supraveghea mulțimea. O grămadă imensă de lemne din pădure este pregătită pe vatra focului. După-amiază se constituie grupuri de tineri care vor purta torțele de aprindere a rugului în linii care converg către centru. Un număr de 12 sacerdoți, 6 bărbați şi 6 femei vor îndeplini ritualul focului sacru dacic. Se vor face invocații către principalii zei ai neamului.

Se lasă seară şi rând pe rând torțele sunt aprinse. Pe lângă focul sacru sunt strânşi sacerdoții daci, în spatele lor se află poporul de rând. Întreaga adunare asistă cu sufletul la gura la întreaga ceremonie.

Dostana, Zâna Focului Sacru, aprinde lemnele rugului cu o făclie adusă de la vatra focului nemuririi aflată în marea sală. Un strigăt înălțător erupe din sute de piepturi: Ave, ave, ave! Grupul sacerdoților invocă în cor puterea zeităților Dumnezeu şi Domnazâna să coboare în primul Mare Preot al neamului dacilor.

Evenimentul se sfârşeşte cu un mare ospăț. La despărțire Zamolxe ia cuvântul:

- Munții noştri sunt toți sacri, sunt cogaioni. Urcând pe munți ne apropiem de Dumniezău şi Domnazâna. Să ai drum în pace popor de la izvor! le spune tuturor Zamolxe ca rămas bun.

Treptat se constituie Sfatul Înțelepților format în final din 24 bărbați şi femei, 12 trăind la Sarmisegetuza şi 12 mai tineri călătorind neîncetat prin Dacia ca trimişi ai Marelui Preot.

*

În noua lui poziție sacerdotală Zamolxe îşi consolidează puterea politică. Vrea să inițieze reforme sociale de esență. Porneşte de la credința tinerilor pe care i-a învățat.

- Încrederea unui singur om mişcă munții, le spune el. Am câțiva credincioşi şi cu ei voi schimba inimile dacilor ca ei să ajungă un popor mare şi înțelept. Preotul dac trebuie să cunoască tainele cerului şi ale pământului.

Conştient de marea responsabilitate pe care o are Zamolxe îşi continuă învățătura sănătoasă. Îi învață pe daci să-i prețuiască pe bătrânii înțelepți. Se răspândeşte şi obiceiul ofrandelor. Pe mese mari gospodarii îşi oferă prinosul, produse care apoi sunt distribuite la cei nevoiaşi. Se face din ce în ce mai cunoscut calendarul dacic. Anul nou începea primăvara când ziua era egală cu noaptea.

Ca Mare Preot Zamolxe pune bazele unor ordine călugăreşti, bărbați şi femei care trăiesc separat retraşi prin peşteri şi munții sacri cogaioni. Ei sunt considerați discipoli ai Marelui Preot, fiind sihaştri celibatari, vegetarieni, oameni de o înaltă ținută spirituală care trăiesc simplu, frumos şi drept în simbioză cu natura. Aceşti pustnici sunt uneori purtători ai Crucii lui Zamolxe, crucea având în centru soarele reprezentându-l pe Zamolxe. Ei sunt foarte respectați de poporul credincioşilor şi treptat devin păstrători ai înțelepciunii şi ai Legilor Lui Zamolxe.

Preoții şi preotesele zamolxiene mențin în continuare legătura cu şcoala sacerdotală. Când simt nevoia să se mai scalde într-o puternică lumină a zeilor ei revin la Sarmisegetuza pentru a mai primi îndumări de viață, vorbe de înțelepciune şi lumină în spirit.

- Religia noastră este ancorată în ritmurile naturii şi ale vegetației, le spune Zamolxe la o astfel de întâlnire. Ea hrăneşte viața căci noi nu avem zei plăsmuiți ci pe cei care au rol în trăirile noastre. Zeitățile noastre sunt principii de viață, fenomene ale naturii, legi ale evoluției, abstractizări, şi tot ce poate fi legat de creația din Dumnezeu şi Domnazâna care-şi distribuie manifestările în forme multiple. Nu

există legătură între zeitățile noastre şi idolatria. Noi nu ne închinăm la idoli ci venerăm viața. Suntem ființe conştiente, suntem conştiința zeilor! Avem capacitatea de a fi parțial zei, adică semizei, deoarece acolo unde există conştiință se află şi identitatea acelei conştiințe.

Prin intermediul preoților zamolxieni, nobilii de seamă *tarabostes*, puternicii conducători ai dacilor, au ocazia să audă despre Marele Preot Zamolxe, înțeleptul de la Sarmisegetuza.

*

În marea sală de la Sarmisegetuza s-au strâns multe căpetenii. Toți ştiu ce va urma, Zamolxe va fi numit vicerege, asociat la domnie al regelui local Scander. Câțiva oşteni poartă totemul Cap de Lup Dacic ca simbol tutelar.

Se face linişte şi Scander, regele triburilor dacice din toată aria Sarmisegetuza şi munții înconjurători, ia cuvântul:

- Astăzi este un moment înălțător pentru neamul dacilor. Ştiți prea bine că suntem oameni aspri şi ne războim des între noi. De acum vrem ca să înceteze lupta dintre frați şi să avem la conducerea neamului nostru un om al Lui Dumniezău. El este învățat, a colindat lumea şi ne-a adus înțelepciune. Dumniezău s-a îndurat de noi. De astăzi noi dacii de pe aceste locuri vom avea un vicerege, pe Zamolxe Marele Preot. Eu Scander regele vostru îl asociez la domnia mea.

Mulțimea izbucneşte în ovații. Arcaşii de afară trag săgeți spre cer. Căpeteniile de pe platforma unde se aflau Scander şi Zamolxe îşi strâng fiecare pumnul mâinii drepte şi-l aduc lângă inimă ca semn de credință şi supunere noului vicerege.

Deşi este asociat la domnia regelui Scander, Zamolxe îşi menține cam tot aceleaşi activități. Şcoala are acum profesori specializați, şi Zamolxe participă mai rar la lecții. Dar de fiecare dată îşi găseşte timp să-i îmbărbăteze pe elevi şi eleve.

Spusele lui au devenit celebre printre învățăceii de la medicină sacerdotală. Unii le-au învațat pe de rost ca metodă generală de tămăduire:

- După cum nu trebuie să încercăm a îngriji ochiul fără să ținem seama de cap, nici capul nu poate fi îngrijit neținându-se seamă de corp, tot astfel trebuie să-i dăm îngrijire trupului dimpreună cu sufletul. Trebuie cunoscut întregul ca să poți vindeca partea şi nu poți

vindeca cu adevărat partea dacă întregul este bolnav. Şi cum sufletul este marele întreg pentru om se porneşte de acolo pentru a vindeca ce este mai jos de el, precum apa izvorului care curăţă ceea ce i se iveşte în cale. Şi când sufletul se vindecă pot fi vindecate şi mintea şi corpul.

*

A trecut aproape un an de când Zamolxe este asociat la domnia regelui Scander. Noul vicerege vizitează des căpeteniile triburile dacilor şi raporturile dintre ele s-au îmbunătăţit. Ca Mare Preot, Zamolxe se gândeşte la instituirea unor legi frumoase, Legile Belagine, Legile Blajinilor, în care omul îşi trăieşte viaţa simplu, frumos şi drept în simbioză cu natura şi în moderaţie, cumpătare şi hărnicie. Astfel spiritul creator al omului poate aspira la contopire cu cel al Lui Dumnezeu încă din viaţă.

A sosit timpul ca Zamolxe să primească legile sacre ale dacilor. Într-o zi îi mărturiseşte lui Licu.

- De astăzi vreau să fiu cât mai apropiat de Vesta, Zâna Focului Sacru. Voi aprinde focul în fiecare seară şi voi sta în meditaţie. O voi consulta pe zeiţă ca să-mi dea legile pentru acest neam. Să nu laşi pe nimeni în preajma mea atunci când sunt la focul sacru dacic.

- Prea bine, domnul meu. Aşa voi face.

În fiecare zi, dimineaţa şi seara, Zamolxe se află în meditaţie la focul sacru, câte o oră de fiecare dată. Îşi lasă gândurile libere să vină şi să plece, şi primeşte astfel inspiraţie de la Vesta, Zâna Focului. Pe zi ce trece Doctrina Belagină, conţinutul Legilor Frumoase, pe care vrea să o dea poporului său, i se structurează în minte. După vreo 10 zile îi mărturiseşte lui Licu:

- La focul sacru dacic, în prezenţa Zeiţei Vesta am primit, de la Dumnezeu şi Domnazâna, Legile Frumoase. Ele vor face să se nască înţelepciunea în poporul dacilor şi vor aduce salvarea neamului nostru şi a tuturor urmaşilor lor, şi al tuturor oamenilor din lume care le vor folosi.

Licu, Marele Lup Alb, scrie Legile Lui Zamolxe în limba dacă, cu alfabet diferit de cel grecesc, pe foi de papirus aduse de ei de la Luxor din Egipt. Ele vor fi ulterior gravate pe tăblițe de aur.

În primul rând sunt cele zece porunci, Decalogul Lui Zamolxe.

1. Opune-te răului, respectă adevărul, caută dreptatea şi umple-te de lumină în suflet. Urmând acestea puterea întunericului scade.

2. Trăieşte în armonie cu oamenii, dar dacă ei nu sunt paşnici trebuie confruntați pentru că minţile le sunt stăpânite de întuneric.

3. Omul care greşeşte să-şi repare complet faptele rele, dacă mai este posibil, iar dacă nu să-şi primească pedeapsa pentru greşeli.

4. Respectă pe oricine, dar dacă cineva nu merită onoarea pe care i-o dai atunci ignoră acea persoană.

5. În tot ce faci urmează lumina Lui Dumnezeu.

6. Cei care dobândesc Spiritul Înțelepciunii merg în împărăția Lui Dumnezeu şi sunt nemuritori.

7. Lui Dumnezeu sau zeilor nu le face niciodată sacrificii bazate pe omorârea fiinţelor şi pe distrugerea de flori şi fructe; divinitățile nu au nevoie de ofertele materiale ale oamenilor. Sacrificiul tău trebuie înțeles ca renunțarea la dezordine în gânduri, vorbe şi fapte.

8. Învață de la orice popor ceea ce are mai bun, astfel lumina neamului tău va străluci mai puternic.

9. Trăieşte simplu, frumos şi drept.

10. Să priveşti flacăra focului sacru, legătura ta cu Dumnezeu.

- Acestea ar fi poruncile de bază, pentru omul salvat în devenire, mai spune Zamolxe. Am mai primit şi alte legi care se vor revela treptat, dar şi această rugăciune:

Tatăl Nostru Dumnezeu, Mama Noastră Domnazâna

Tatăl Nostru Dumnezeu, Mama Noastră Domnazâna,
Voi care trăiți în lumină,
înțelepți sunteți în cer şi pe pământ.
Aştept darul înălțării Voastre în mine.

Vreau să primesc harul Vostru în fiecare zi.
Lumina Voastră să-mi fie ca pâinea de zi cu zi.
Să-mi dea înțelepciune sufletului
care să-mi lumineze cu putere viața.

Tată Dumnezeu şi Mamă Domnazână

rogu-Vă să-mi dați binecuvântarea Voastră cu lumină
să pot trăi în înțelepciune, mulțumire şi har
şi focul din inimile voastre să fie şi în inima mea.

Aşa să fie, aşa să fie, aşa să fie, zău.

*

Luptele cu triburile învecinate s-au rărit, dar din păcate ele nu au dispărut. Într-o bătălie cu agatârşii, undeva mai sus de râul Maris, regele Scander este ucis în lupte.

La Sarmisegetuza, în marea sală, se strâng marile căpetenii ale dacilor. Are loc o ceremonie condusă de un sobor de preoți. Zamolxe este recunoscut ca rege.

A sosit timpul instituirii de reforme care vor centraliza mai bine statul dac. Ele vor marca profund nu numai credințele şi instituțiile religioase ci şi întreaga societate, cele trei clase sociale – sacerdoții, militarii şi producătorii în patru domenii principale:

a) a instituțiilor religioase. Sacerdoții zamolxieni, absolvenți ai şcolii de la Sarmisegetuza, se vor ocupa de difuzarea în mase a preceptelor religioase. Se interzice complet practica jertfelor. Se construiesc noi temple şi sanctuare.

b) a sistemului de educație. Preoțimea zamolxiană este cea care va educa în şcoli tânăra generație.

c) cea a justiției. Judecătorii comunităților sunt aleşi dintre cei care au învățat arta conducerii la şcoala de la Sarmisegetuza. Sfatul bătrânilor îi va ajuta în evaluare cazurilor de dreptate socială şi în luarea deciziilor corecte.

d) a mijloacelor de informare în masă. Se instituie funcția de trimis special regal având şi atribuția de crainic, olăcar al regelui. Crainicii au misiunea de a anunța poruncile regale oriunde este necesar fiind ajutați la împlinirea lor de către conducătorii militari al locului.

Pe latura spirituală Zamolxe organizează la Sarmisegetuza inițieri pentru tineri ca fii sau fiice ale soarelui sau fii sau fiice ale lunii. La temple iau amploare ritualurile de trecere pentru generațiile de vârste diferite, la naştere, la pubertate, la adolescență, la maturitate, etc.

*

La Sarmisegetuza soseşte o delegație persană, condusă de generalul Megabazos. Grupul de 20 de persoane, nobili şi oşteni vor să-l vadă pe regele dac. Au de predat un mesaj din partea regelui perşilor. Oaspeții sunt invitați în sala mare să-l întâlnească pe Zamolxe.

- Bun sosit pe pământurile noastre, îi întâmpină Zamolxe în graiul persan. Sunteți oaspeți şi după obiceiul nostru strămoşesc vă primim cu bucurie, cu pâine şi sare.

De pe tipsii de aur tinere femei îi servesc pe oaspeți cu pâine şi sare. Apoi li se oferă apă în cupe de aur.

- Ce mai face măritul rege Darius? îl întreabă Zamolxe pe generalul Megabazos pe care îl cunoscuse cu ani în urmă în Babilon.

- Închinare domnul nostru Zamolxes, rege al geților şi preot al Lui Zarathushtra, i se adresează generalul. Măritul Darius, Regele Regilor, este bine. Noi aducem un mesaj din partea lui. Iată-l!

Zamolxe ia scrisoarea, o desface şi citeşte:

Către regele geților Zamolxe, preot al Lui Zarathushtra,

Eu, Darius regele perşilor, îți transmit binețe de aici din capitala imperiului, Pharsa.

Poate te întrebi de ce noi perşii nu am ajuns încă pe meleagurile voastre acum când suntem cea mai puternică împărăție din lume, stăpânind pământuri de la Marea Egee şi Egipt până la munții cei mari în țara inzilor.

Află că mi-am ținut promisiunea pe care ți-am făcut-o cu ani în urmă în Babilon, aceea că perşii nu vor încerca să vă cucerească. Noi ştim că prin tine neamul geților slujeşte lumina spiritului.

Şi mai află că în cursul campaniei pe care am organizat-o acum câțiva ani împotriva sciților a trebuit să luptăm cu grupuri de geți acolo între Istros şi O Euxeinos Pontos. Ei ne-au atacat pe noi perşii, care pornisem în campanie contra sciților, nicidecum a geților. După ce am trecut fluviul Istros am fi putut să ne angajăm în lupte cu geții urcând pe valea fluviului Tyras, pe pământurile voastre, dar am preferat să mergem doar împotriva sciților prin stepe trecând de fluviul Borysthenes, până la fluviile Tanais şi Atel. Geții s-au convins că nu avem intenții ostile față de ei, după care ne-au lăsat în pace.

Rege Zamolxe, ca semn de prețuire pentru că eşti om al luminii, al dreptății şi al adevărului, îți trimit din partea mea un coif de aur.

Fie ca lumina lui Ahura Mazdah să continue să strălucească în voi neamul geților.

Darius, Regele Regilor

Zamolxe termină de citit scrisoarea regelui Darius. Apoi generalul Megabazos, conducătorul delegației persane, păşeşte în față însoțit de un nobil persan. Scoate coiful de aur împachetat într-o pânza fină şi-l aşează pe o tipsie de aur purtată de nobilul însoțitor. Generalul se apropie de Zamolxe şi ceremonios, cu un gest de respect deplin, îi aşează pe cap coiful de aur ca şi cum ar fi un moment de încoronare:

- În numele marelui Darius, imperiul persan, cel mai puternic din lume, îl recunoaşte pe Zamolxe Arianul ca rege al geților. Drept pentru care primeşte Măria Ta acest coif de aur de la Darius, Regele Regilor.

Licu traduce imediat vorbele generalului participanților prezenți. Toți izbucnesc în urale. Ave! Ave! Ave!

Se face apoi linişte, Zamolxe le vorbeşte:

- Măritul rege al perşilor este foarte generos. Cu adevărat Darius este Regele Regilor. Nu m-am îndoit că-şi va încălca promisiunile.

Seara, în cinstea oaspeților persani, Zamolxe organizează un foc sacru de tradiție zoroastră. Spre uimirea tuturor celor prezenți face invocații în limba avestană.

„Iată pe unde poate străluci lumina Lui Ahura Mazdah" îşi spune în gând conducătorul delegației perşilor. „N-aş fi crezut vreodată că voi asista la focul sacru al Lui Zarathushtra pe aceste meleaguri".

*

Atacurile armate ale agatârşilor asupra dacilor fac sarcinile regale ale lui Zamolxe să fie dificile. Trebuie să răspundă cu forță. În mintea sa se duce o bătălie între funcția de rege şi cea de preot. Analizând cu atenție situația îşi dă seama că a realizat ceea ce şi-a propus pentru neamul dacilor. Vrea acum să renunțe la poziția de rege.

În sala mare de la Sarmisegetuza s-au strâns marile căpetenii ale dacilor. Le va vorbi Zamolxe.

- Sunt un om al păcii, nu al războiului. Dar un rege este uneori nevoit să facă război pentru a-şi apăra poporul. Legământul meu cu Dumnezeu mă opreşte să dau ordine să fie omorâți oameni. Sunt acum nevoit să aleg, ori să fiu un rege aşa cum ar trebui, ori un preot al Lui Dumnezeu. Hotărârea mea este luată şi vă rog să o respectați. Voi rămâne doar preot al Lui Dumnezeu şi va trebui ca de astăzi să vă alegeți un alt rege.

Se lasă liniştea. Zamolxe părăseşte sala şi revine acasă.

Dacii au înțeles lupta care se duce în sufletul lui Zamolxe. Au hotărât în aceeaşi zi ca rege să le fie marea căpetenie Gelu. Ceremonia învestiturii a decurs exact ca cea făcută la încoronarea lui Zamolxe, fiind acum condusă de un sobor de preoți în frunte cu Arian şi soția lui Rodia, preoteasă şi ea.

Noul rege mută capitala regatului la câmpie. Zamolxe are acum mai mult timp să se ocupe de spiritualitate. Şcoala de la Sarmisegetuza se extinde, îşi deschide câteva filiale în principalele cetăți ale țării.

Amintindu-şi secretul luminii sacre pe care profetul Zaharia i l-a mărturisit în Ierusalim, Zamolxe vrea să acorde o mai mare importanță copiilor. Organizează la Sarmisegetuza un rug sacru numai pentru copii ca să le deschidă sufletul către lumină. De atunci, pe oriunde a mers prin Dacia, Zamolxe îşi găseşte mereu timp să facă ruguri sacre special pentru copiii rumânilor. Treptat obiceiul s-a încetățenit fiind urmat cu perseverență veac de veac.

* * *

Cap. 5

NOI DACII, POPORUL LUI DUMNEZEU

Anii au trecut şi Zamolxe a reuşit să-şi facă învățătura cunoscută printre multe dintre triburile dacilor şi tracilor, de-o parte şi de alta a fluviului Istru, până la fluviul Borysthenes în est, iar în vest până peste fluviul Tibiscos.

Schimburile culturale cu neamurile învecinate, agatârşii, celții şi alții s-au înmulțit. Comerțul, mai ales cu grecii, a înflorit.

Prin intermediul negustorilor greci regele Zamolxe primeşte o epistolă din Ionia de la prietenul lui, Nestor.

Mărite Preot şi prieten al meu, închinare,

Află că am fost la Croton şi m-am întâlnit cu înțeleptul Pythagoras. El este bine sănătos, dar are probleme cu concetățenii de acolo care se opun învățăturii lui. Mi-a încredințat o scrisoare, pentru tine domnul meu, pe care o ataşez la a mea.

Află că anul acesta nu pot veni în Dacia, dar este sigur că voi fi acolo în cel următor. Primeşte din partea mea, binețe şi urări de sănătate. Nestor

Zamolxe arde de nerăbdare să afle şi veştile de la Pythagoras. Cu emoție deschide şi a doua scrisoare şi citeşte:

Binețe de la Pythagoras, către Zamolxe,

Îți scriu discipolul meu de aici din Croton (Κρότων). La cei 71 de ani ai mei mă simt încă bine. Am noroc cu soția mea Theano (Θεανώ) care, mai tânără fiind, are grijă de mine. Am probleme aici la şcoala mea şi cu ordinul spiritual înființat de mine. Dar îți scriu mai ales din alte motive.

Am cercetat neamurile care se găsesc prin aceste părți de lume unde, în afară de greci, s-au stabilit latini, etrusci şi alte triburi. De curând a avut loc un moment aparte pe care ți-l transmit. Regele etrusc Tarquinius Superbus, al aşezării numită Roma, a fost înlăturat

de supuşii săi latini, romanii. Află dar că aceşti latini sunt veniți de pe acele meleaguri ale voastre din Thracia (Θράκη). O legendă a latinilor vorbeşte despre eroul lor întemeietor, tracul Eneeas. Latinii sunt oameni dârji şi disciplinați, au în sânge simțul libertății tot aşa ca şi voi geții. Regele etrusc era un tiran, romanii preferă acum să trăiască sub forma politică de republică. Ei prețuiesc dreptatea, iustitia *şi curajul,* virtus*, calități izvorâte din cunoaştere. Latinii vor creşte în putere şi au mare viitor.*

Cunosc obiceiurile religioase ale romanilor şi latinilor, le-am aflat ritualurile şi comportamentul sacerdoților, preoți, preotese şi vestale. Mare parte dintre aceste practici sacre le aveți şi voi geții. Romanii nu aduc zeilor ca jertfe ființe vii, ci înțeleg mult mai bine, chiar şi decât grecii, că sacrificiile către zeități sunt rele şi aducătoare de dezastre şi suferință. Iar când aceşti latini se vor uni atunci şi soarta noastră a grecilor, de pe aceste locuri din lume, va fi pecetluită.

Am ținut să ştii detalii despre un trib de-al vostru care a ajuns pe aceste pământuri, pentru că vă seamănă. Am cercetat şi scrierea pe care ei o numesc latină. Este aceeaşi cu a voastră a geților pe care eu o cunosc de pe pergamentul scris de tine în Samos cu ani în urmă, şi pe care l-am luat aici cu mine în Croton.

Cât despre poporul tău, geții, te îndemn să-l statorniceşti în logos*,* justiția*, cum spuneți voi dreptății şi adevărului. De dârzenie ştiu că aveți parte de când lumea. Tracii au fost odată cel mai civilizat neam din lume de la care şi noi grecii am învățat, dar obiceiul jertfirii către zei i-a barbarizat. Ca Mare Preot al poporului tău, tu poți să-i aduci lumina înțelepciunii.*

Nu ştiu câte zile voi mai avea de trăit, dar când sufletul îmi va pleca la cer, la Zeus (Ζεύς), să mi-l chemi să se întrupeze în neamul vostru. Vei afla mai multe de la negustorul Nestor (Νέστωρ) care vine adesea acolo în Dacia, cât şi aici în Croton.

Fie ca zeii tăi Dumnezeu, Domnazâna şi ceilalți să-ți dea putere şi să te însoțească în tot ce faci pentru neamul tău.

Pythagoras din Croton.

Zamolxe a simțit în suflet cuvintele lui Pythagoras. Se gândeşte cu venerație la părintele spiritual care i-a deschis calea către înțelepciunea lumii. „Când va fi vremea potrivită marele înțelept Pythagoras va fi chemat în neamul dacilor şi va purta numele de

Decezeu" îşi spune Zamolxe. „În viitor, voi face în aşa fel încât cei care mă urmează să cheme la nevoie sufletul lui Pythagoras căci în el se află zece zei".

*

Adesea Zamolxe îi invită pe sacerdoții daci, bărbați şi femei, la Sarmisegetuza. Le vorbeşte ca să le consolideze învățătura.

- Înțelepciunea este frumusețea sufletului. Să vă hrăniți din înțelepciunea întregii lumi. Dând altora lumină nu pierzi din lumina ta. Fericirea se trăieşte pe calea vieții nu la capătul drumului. Voi preoții şi preotesele dacilor trebuie să fiți modele în viață. Să trăiți simplu, frumos şi drept că aşa veți păşi pe Calea Cerului care va crea în voi fericirea, iubirea, curajul, dreapta judecată. Numai atunci oamenii vă vor urma. Noi neamul dacilor suntem fiii şi fiicele soarelui şi ai luminii. Şi să țineți minte de-a pururea că **noi dacii suntem Poporul Lui Dumnezeu**.

Alteori Zamolxe le dă sfaturi oamenilor cum să elimine frica şi teama de necunoscut.

- Când vă veți simți însinguraţi şi neajutoraţi să chemați spiritele străbunilor, veghetorii nevăzuți ai focului sacru dacic. Să nu vă temeți de moarte şi nimic să nu vă rupă de Dumnezeu. Şi să nu glorificați suferința sub nicio formă, căci suferința omului este desprinderea sa de inima Lui Dumnezeu. Noi oamenii suntem alcătuiți în natura noastră din frumusețe şi nesfârşire, iar natura întreagă este opera grandioasă a Lui Dumnezeu.

Cu alte ocazii Zamolxe le face cunoscută importanța tradiției strămoşeşti, temelie spirituală a neamului.

- Aveți colinde să vă amintiți mereu de străbuni. Înțelepții noştri zgriminteşii vor înfrunta veacurile cu poveţele lor de bine. De aceea tradițiile străvechi trebuie să le transmiteți urmaşilor. Să țineți păstrate în pâine semnele noastre sacre că aşa nu le veți uita niciodată în veacuri cum nu uitați să mâncați pâinea. Învățăturile sacre neamului să vă rămână vii în minte şi să le scrieți iar şi iar pe tăblițe de aur.

*

De curând Zamolxe a împlinit 60 de ani. Îl vizitează prietenul lui Nestor care-i aduce veşti şi despre Pythagoras.

- Află că înțeleptul, care are acum 80 de ani, ar vrea să vină la tine în Dacia, domnul meu, îl informează el. Are probleme serioase, de viață şi de moarte, acolo la Croton. Unii l-au amenințat că-l vor ucide. Ceva trebuie făcut cât se poate de repede.

- Voi trimite oameni să-l aducă aici pe Pythagoras.

În două zile se formează o echipă de salvare. Nestor va pleca la Croton însoțit de cinci bărbați daci care vorbesc şi greceşte. Zamolxe le dă însărcinarea să-l aducă cu bine la Sarmisegetuza pe Pythagoras.

Planul le reuşeşte. Maestrul îşi revede acum învățăcelul după 18 ani. Întâlnirea lor este emoționantă.

- Zeii sunt mereu cu tine domnul meu, îi spune Zamolxe lui Pythagoras cu adâncă venerație. Bun sosit pe pământul strămoşilor noştri, geții. De acum îți va fi temelie, aici vei trăi în siguranță. Te primim cu pâine şi sare.

Maestrul este mişcat de respectul pe care i-l acordă Marele Preot.

- Dacă şi regii lumii ar venera înțelepciunea omenească, aşa cum o faci tu Zamolxis, omenirea ar trăi în bună pace şi înțelegere.

Lui Pythagoras i s-a pregătit deja o locuință confortabilă, potrivită spiritului lui ascetic şi vârstei, unde poate sta retras şi gânditor. Adesea Zamolxe îl consultă asupra unor teme spirituale şi sociale importante. Înțeleptul este bucuros că-i este de folos.

Treptat Pythagoras se familiarizează cu viața de la Sarmisegetuza. Cunoaşte pe tinerii aspiranți la preoție, se decide să le predea lecții filosofice. Subiectul principal îl va constitui isihasmul.

Zamolxe este bucuros de inițiativa lui Pythagoras. Toți cursanții de la Sarmisegetuza sunt invitați să ia parte la lecțiile maestrului. Licu, Marele Lup Alb, va fi interpretul lui Pythagoras.

Încă de la prima lecție Licu adoptă termenii din limba greacă în cea dacă, *hesychasmos* devine isihasm, iar *hesychia*, isihia.

Stilul de predare al maestrului Pythagoras se păstrează. Ține trează atenția elevilor, participanți la temele prezentate, care au prilejul să-i pună întrebări. Originea şi principiile metodei isihaste sunt expuse, Pythagoras structurează conceptul la noile condiții.

- Isihasmul este o modalitate de liniştire a omului în cele trei planuri, cel al trupului, al minții şi al sufletului. Metoda îşi are originea în Egipt. Acolo practicanții retragerii se numeau anahoreți, în

traducere „cei care-L urmează pe Horus”. De menționat că zeul Horus reprezintă soarele la răsărit, astrul pe care pustnicii Egiptului îl venerau din deşerturile unde vieţuiau. Noi grecii îl considerăm pe zeul Horus ca fiind acelaşi cu zeul Apollon. Cred că vă este cunoscută credința grecilor în Apollon Likeios, Apollon Zeul Lupilor, un zeu primordial al locuitorilor ținuturilor tracilor.

Pythagoras punctează şi evoluția conceptului.

- Practicile anahoreților egipteni s-au răspândit şi printre grecii eremiți. Metodele numite de noi isihaste, cuvântul *hesychia* însemnând liniştire, reprezintă o tradiție spirituală distinctă. În Egipt, de unde îşi trage originea, isihasmul practica rugăciunea către zeul Horus, într-o postură comodă, însoțită de respirație controlată şi de meditație asupra inimii în care practicantul îşi imagina că exista un soare strălucind. Noi grecii am adaptat metoda, păstrăm intactă practica în sine, dar facem rugăciunea către Apollon astfel: Zeule Apollon adu-mi soarele tău în inimă. Iată de ce această rugăciune se numeşte Rugăciunea Minții în Inimă.

- Ne întrebăm dacă noi dacii o putem adapta pentru divinitatea noastră, Dumnezeu? îl întreabă un student pe Pythagoras.

- Firește. Şi chiar aşa vom face. Vom spune: Doamne Dumnezeule adu-mi soarele tău în inimă. Şi haide să o practicăm chiar acum.

Studenții urmează instrucțiunile maestrului. Rugăciunea Minții în Inimă durează timp de o jumătate de oră, cuvintele fiind pronunțate mental pe timpul inspirului respirației. Concomitent fiecare dintre participanți vizualizează un soare răspândindu-şi razele din inima proprie.

La sfârşit Pythagoras le explică:

- Această metodă este de o mare valoare. Ea purifică trupul, mintea şi sufletul, creează ordine în viața omului care o urmează perseverent, căci mintea coboară în inima luminată. Treptat Rugăciunea Minții în Inimă conduce omul la renaşterea în spirit, la transformare interioară şi la devenirea omului întru ființă conştientă de propria-i existență.

*

Au trecut trei ani de la venirea lui Pythagoras la Sarmisegetuza. Înțeleptul are 83 de ani. Într-o zi sufletul îi pleacă la zei.

- Pentru marele înțelept Pythagoras vom face un foc al nemuririi dacice cum nu s-a mai văzut vreodată, anunță Zamolxe pe preoții daci ai sanctuarului. Pentru mâine la ora prânzului pregătiți toate cele necesare! dă el dispoziție personalului de serviciu.

A doua zi la amiază, atunci când soarele străluceşte perpendicular peste aşezarea Sarmisegetuzei, oamenii s-au strâns în număr mare să participe la momentul solemn. În liniştea deplină Zamolxe aprinde un rug imens.

- Marele înțelept a strălucit ca soarele în timpul vieții lui, le spune Zamolxe despre Pythagoras. Să-l vadă acum soarele Amen pe care el l-a venerat în Egipt. A fost un Mare Preot al lumii. Când neamul nostru va avea nevoie de un om al luminii, care să reformeze casta preoților, să cheme sufletul lui Pythagoras şi să-i spună Decezeu, căci are în el spiritele a zece mari zei ai lumii. El a plecat sus la zei, noi dacii renaştem datorită acestui om al Lui Dumnezeu. Să țineți minte vorbele lui: Respectă-te pe tine, respectă-i pe ceilalți, fii răspunzător pentru toate acțiunile tale.

*

Sunt 15 ani de la revenirea sa în Dacia. La cei 63 de ani ai lui Zamolxe se simte în putere. Eliberat de sarcinile regale are acum mai mult timp să consolideze ceea ce a întemeiat până în prezent. Se ocupă în special de cei care sunt deja sacerdoți. Călătoreşte mult prin Dacia asistând la serviciile religioase şi la inaugurarea templelor noi.

Dornic de a primi mesaje de la Dumnezeu şi Domnazâna, Zamolxe cere să i se construiască o locuință subterană la Apolovraci. Se retrage ca ascet acolo. Printre daci circula de totdeauna legenda că în vechime chiar zeul Apollon Likeios vindecătorul, vraciul, a trăit la Apolovraci.

Au trecut trei ani, timp în care Zamolxe nu s-a întâlnit decât cu câțiva membri ai familiei lui care se îngrijeau de el. Clipele şi le petrecea mai mult în meditație, ajungând la mari profunzimi ale spiritului. Cel mai adesea stătea în grădina pe care o făcuse maica lui pentru el, locul sacru binecunoscut tuturor sub numele de Grădina Maicii Domnului. După terminarea perioadei ascetice Zamolxe revine în lume spre bucuria tuturor. Continuă să-i învețe pe daci tainele nemuririi.

Au mai trecut anii. Este iar iarnă, ziua de Crăciun şi Zamolxe a împlinit 88 de ani. Toţi cei cu care se întâlneşte îl privesc cu veneraţia dată unui zeu. Zeul cu Tâmpla Ninsă simte că i se apropie timpul când va pleca la Dumniezău Fărtatul. Soţia lui Bendisa a murit iarna trecută, cu câteva zile după aniversarea zilei lui de naştere. „Te aştept domnul meu" îi spune Bendisa într-o noapte în somn. „Toţi cei de aici, unde sunt eu, suntem nemuritori".

La venirea primăverii, când ziua se apropie să fie egală cu noaptea, se duce vestea că va avea loc o mare adunare a căpeteniilor neamului. Le va vorbi Zamolxe Zeul. Toţi ştiu că vrea să le dea poveţe Cel ce le-a adus la cunoştinţă calea salvării sufletelor.

Sala cea mare de la Sarmisegetuza este plină de oameni. Nu lipsesc regele, preoţii şi nobilii.

- Poporul meu, popor de la izvor, oameni de la râu, rumâni. A sosit vremea ca eu să merg la Dumniezău Fârtatul şi să las preoţia de pe pământ lui Licu, Marele Lup Alb. El vă va fi Mare Preot. Să-l ascultaţi căci neamul nostru are mare viitor. Şi vă mai spun că dobândirea salvării sufletului este atunci când omul ajunge la înţelepciune. Aceasta să vă fie menirea în viaţă, **să ajungeţi înţelepţi**. **Salvarea omului nu se bazează pe divinul care se umanizează ci pe omul care se divinizează**.

Într-o linişte profundă Zamolxe aduce la cunoştinţă celor prezenţi un viitor posibil.

- Toate în viitorul apropiat ar putea fi bune, păstrând în sufletul vostru lumina focului sacru dacic şi înţelepciunea străbunilor vie. Dacă în numele Lui Dumnezeu şi al iubirii vor veni la voi oameni cu o învăţătură străină care vor să vă dezbine, să vă distrugă până în temelii templele sacre şi să vă şteargă scrierile sacre, să nu îi ascultaţi. Ei vor să vă determine să pierdeţi calea cea dreaptă, să fiţi ca vitele înjugate, obidiţi, să căraţi în spinare o cruce pe care în locul soarelui luminos se va afla corpul unui om mort. Acei oameni ai întunericului, îmbrăcaţi în veşminte negre, vor pretinde că vin de la Dumnezeu, că Fiul Lui Dumnezeu s-a întrupat undeva în lume şi că ei aduc lumină sufletelor rumânilor. Să nu îi credeţi! Ei venerează sângele unui om mort şi vor încerca să vă dea să beţi simbolic, sub forma unei băuturi alcoolice, din acel sânge, ca să vă ia minţile. Să-i alungaţi dintre voi, să fugiţi de ei. Să nu uitaţi vreodată de focul sacru dacic şi de sufletele străbunilor,

şi inimile voastre nu vor fi cuprinse de lanțurile robiei. Să păstrați cultul strămoşilor, să respingeți cultul morților.

- Nu, nu, nu vrem să se întâmple aceasta mărite zeu, strigă oamenii.

- Să mă chemați mereu în mințile voastre, că acolo-mi voi face cunoscută prezența. Să aprindeți focuri sacre pe oriunde veți fi, şi vă veți păstra sănătoşi şi însănătoşi, iar duhurile întunericului s-or duce înapoi în pustiurile unde hălăduiesc. Şi țineți minte că ceea ce spuneți în prezența focului sacru dacic Le spuneți zeilor, Lui Dumnezeu şi Domnazânei.

Mulțimea adunată îl ascultă cu mare atenție. Marele Lup Alb scrie cuvânt cu cuvânt vorbele lui Zamolxe care continuă să le grăiască.

- Nu uitați că natura, cu toți zeii şi zânele ei, este sacră, îngrijind-o vă îngrijiți de voi. Aduceți-vă aminte mereu să vă bucurați la întâlnirile cu zeii, să ştiți că lumina există în inimile voastre. Focurile sacre rituale să le păziți să fie mereu curate, fără sacrificii de orice natură. De mă veți avea în sufletele voastre ca strămoş al vostru veți păşi pe calea vieții ținând ca şi acum drumul vieții frumoase.

Cei din jurul Lui Zamolxe îi simt iubirea şi ştiu că ea le va fi pavăză în toate clipele vieții.

- Dacă dați ca ofrandă Lui Dumnezeu, pâine, fructe, mâncare pe care în numele Lui Dumnezeu le oferiți oamenilor nevoiaşi, veți primi de la alți oameni ceea ce voi oferiți. Şi ceea ce dați să fie însoțit de lumina focului sacru. **Pomana este bună, dar jertfa este rea**.

- Eu voi pleca curând dintre voi, le mai spune Zamolxe.

În liniştea adâncă Zamolxe continuă.

- Să fiți în stare să auziți chemarea Marelui Lup Alb ca să ştiți că este mare unire între voi. Dar când îl veți recunoaşte în stâncile munților, veți venera sufletul lui, şi-i veți auzi iarăşi glasul, să ştiți că puterea neamului creşte, aducându-vă în preajma mea.

Zamolxe Arianul este acum aproape de încheierea misiunii Sale pe pământ, aşa cum i-a menit-o tatăl său Crăciun, aceea a unui om născut din foc. Le mai vorbeşte încă.

- Casta preoțească este puternică în direptate, *justiția*, şi se va menține aşa prin chemarea la focul sacru spre întrupare a sufletului marelui înțelept Pythagoras care se va numi Decezeu, căci are în el zece mari zei ai lumii. Veți păstra vatra nemuririi dacilor arieni mereu aprinsă supraveghind aprinderea focurilor sacre la altarele zeilor, şi întunericul se va împrăştia. De veți păstra apele curate şi limpezi

atunci frumosul vieții rămâne în inimile voastre. Dacă urgiile istoriei ce va urma vor face ca flacăra sacră să nu vă mai lumineze calea spre Dumniezău şi Domnazâna, urmaşii noştri să o reaprindă mereu de la focul sacru făcut de preoți şi preotese. **Să aprindeți mereu focurile sacre.** Prin ele veți ține legătura cu spiritele străbunilor neamului.

- Când vei veni din nou printre noi zeul nostru iubitor de oameni? îl întreabă cei prezenți cu speranță în glasuri.

Zamolxe le dă mesajul speranței.

- **Eu sunt cel ce sunt, un om iubitor de oameni**. Când veți vedea chipul meu şi ale străbunilor noştri că vă privesc din stâncile munților sacri, cogaionii, să ştiți că ne gândim la voi. Când vă veți apropia cu evlavie de chipurile noastre din piatră în măreția munților să ştiți că inimile voastre încep să se curețe. Cu 30 de ani înainte de a se împlini de 12 ori câte 216 ani de la timpul când am venit eu pe lume, o stea va străluci puternic mult timp pe cer. Atunci să ştiți că spiritul meu s-a coborât în mijlocul neamului şi spiritele străbunilor se vor întrupa timp de 30 de ani. Când se vor împlini de 12 ori câte 216 ani de la timpul când am venit pe lume să ştiți că sufletele neamului nostru au coborât în urmaşii noştri. Şi abia după aceea esența sufletului meu va reveni înapoi la Dumnezeu şi Domnazâna după ce le-a trezit pe cele care hălăduiau pe pământurile dacilor arieni. Eu nu cobor în lume în trup ci doar în suflet. Nu veți avea un salvator în carne şi oase, ci un spirit călăuzitor.

A doua zi le spune celor din anturajul lui ultimele cuvinte:

- Să mă dați focului de unde m-am născut în spirit. Să-mi ardeți trupul mort deasupra peşterii de la Apolovraci. Acolo sufletul meu va mai reveni ca să stea de vorbă cu novacii şi să asculte susurul râului care curge mai jos.

Încet suflarea i se răreşte şi apoi încetează. Omul zeificat de oameni a murit.

- Zeul cu Tâmpla Ninsă, Făuritorul de Inimi, a plecat la Dumniezău Fărtatul şi la Mama noastră Domnazâna, le spune tuturor cu glas puternic Marele Lup Alb. Sufletul I S-a eliberat din carne, dar o parte rămâne cu urieşii, cu novacii rumânilor şi cu întregul lui popor. După măsura înțelepciunii, a faptelor şi a virtuților Sale noi spunem că **Zamolxe Arianul, zeu al vieții şi al învierii, este Fiul Lui Dumnezeu**.

Trupul omului-zeu este pregătit pentru incinerare aşa cum şi-a dorit, deasupra peşterii de la Apolovraci. În timpul ritualului de înălțare a sufletului Lui la cer, un ciobănaş cântă dintr-un fluieraş.

Rugul s-a stins. Marele Lup Alb, Mare Preot al dacilor, le vorbeşte celor prezenți:

- De astăzi neamul nostru al rumânilor, al dacilor arieni va sărbători în fiecare an la sosirea primăverii, la învierea naturii, ridicarea la cer a sufletului Lui Zamolxe, trimisul ceresc. Va fi Sărbătoarea Primăverii, Paştile, când ne înveselim de mai multă lumină şi mai puțin întuneric. Atunci, la câteva zile după ce ziua este egală cu noaptea, vom serba Învierea Lui Zamolxe. Chemăm astfel ca o părticică din sufletul Lui să învie în noi. Ştim că El s-a dus acolo în cer şi sufletul Îi este viu alături de Dumnezeu, Domnazâna, de iubita Lui soție Bendisa, de tătânele Crăciun şi de maica Lui Vetra. Noi urmaşii lor vom face din întreaga Dacie, Grădina Maicii Domnului Zamolxe, Grădina Raiului Dac, care într-o zi va cuprinde sufletul întregii lumi. În veci este cinstit Zamolxe nemuritorul, Făt-Frumos al neamurilor tracilor. Aşa să ne ajute Dumniezău! Zău!

La câteva zile de la plecarea Lui Zamolxe la zei, Licu pregăteşte cioplirea unui obelisc. O echipă de meşteri construiesc obeliscul de la Apolovraci, dintr-o piatră dură înaltă de câțiva metri, simbol al muntelui creației. Secole de-a rândul, generații de daci sosesc neîncetat la obelisc, ca să reaprindă focul sacru dacic. Credincioşii cheamă în meditație prezența Spiritului Lui Zamolxe, un Făt-Frumos însoțit la dreapta de soare şi la stânga de lună sau apărând cu soarele în față şi cu luna în spate.

*

După trecerea Lui Zamolxe la Dumnezeu, Licu, Marele Lup Alb, a scris istoria despre Zamolxe şi a cuprins vorbele Lui de înțelepciune într-o carte a învățăturilor, Legile Lui Zamolxe, un Codex al iubirii de oameni, al legii strămoşilor sau al obiceiului pământului. Generațiile care au urmat le-au structurat, au rescris mereu pe plăcuțe de aur înțelepciunea pe care Zamolxe a lăsat-o pentru veşnicie poporului dacilor.

Cu timpul apar în Dacia altarele Lui Zamolxe. Lumina focului sacru trezea sufletul omului la realitatea sufletului Lui Dumnezeu.

Oamenii s-au deprins să-L venereze pe zeul Zamolxe. Preoții zamolxieni oficiau îmbrăcați în alb. Ei au menținut cu perseverență cultul focului sacru dacic, Focul Lui Zamolxe, Focul Viu. S-a răspândit şi obiceiul botezului cu apă, foc şi Spiritul Lui Zamolxe.

Când aveau prilejul, dacii aprindeau Rugul Lui Zamolxe, focul sacru de proporții mai mari, pentru folosul comunitar. În preajma focului dacic se cântau balade şi se invocau Psalmii lui Zamolxe, versete create şi folosite de Însuşi Zamolxe. Sacerdoții zamolxieni le-au introdus treptat în serviciile rituale. Ei foloseau crucea al cărui simbol solar din mijloc Îl reprezenta pe Zamolxe.

Cu timpul dacii, mai ales femeile, au venerat-O ca zeiță pe Bendisa, soția Lui Zamolxe, zâna dragostei, fertilității şi elementelor naturii. Ea urzea destinele oamenilor, în prezența Bendisei aveau loc căsătoriile rumânilor. I s-au înălțat temple şi altare în toată Dacia. Sărbătoarea Bendisei, numită *bendi deia*, avea loc în timpul lunii florilor. Zeița este înfățişată purtând două cosițe blonde lăsate pe spate. Cultul Bendisei a dat naştere basmelor cu Ileana Cosânzeana.

Preoția Lui Zamolxe s-a răspândit peste tot în ținuturile tracilor. S-a dus vestea în toată lumea antică despre valoarea preoților zamolxieni, sacerdoți de renume şi medici de excepție. Ei îi învățau pe oameni să urmeze *justiția*, iubirea, curajul şi să nu se teamă de moarte.

S-a încetățenit şi obiceiul oferirii darurilor iarna la aniversarea naşterii lui Zamolxe. Despre cadouri oamenii spuneau că vin de la Moş Crăciun, tatăl Lui Zamolxe, bătrânul care umbla pe cer într-un car tras de cerbi şi apoi coboara prin sate cu sacul plin de daruri. Şi mai credeau că şi cu uşile închise moşul tot le intra pe coşul sobei noaptea în casă ca să lase din prețioasa lui sarcină şi din bucuria de a împărtăşi cu alții iubirea pentru fiul său Zamolxe. **Anual, în ziua de Crăciun, dacii serbau atât naşterea Lui Zamolxe cât şi pe Moş Crăciun cel generos**.

Licu, Marele Lup Alb, a servit mulți ani ca Mare Preot. A predat apoi ştafeta unui preot mai tânăr şi s-a retras în munții cei înalți ca să fie cât mai aproape de învățătorul său Zamolxe, ca să-l adore pe culmi solitare. Nimeni nu ştie când a murit, când a plecat în dimensiunea spațială şi temporară a Cerului Lui Zamolxe, la Templul Celest al Lui Zamolxe. Adesea dacii auzeau chemarea Marelui Lup Alb şi-şi spuneau între ei: „- Iar a vorbit cu Zeul Moş, iar ne cheamă să

cunoaştem Inima Lui Zamolxe". Lupul, strămoşul mitic al rumânilor, a continuat să simbolizeze lumina, soarele şi eroul neînfricat.

După sute de ani, Marele Preot Deceneu a revigorat cultul zamolxian, ca forță a idealului, sursă de înțelepciune şi sănătate pusă în folosul individului şi al obştii. S-a reconstituit şi preoțimea zamolxiană, numită preoțime decenee. Zamolxe, zeu al vieții şi al învierii, s-a perpetuat în sufletele rumânilor. Focul Lui Zamolxe a dobândit statut sacru de zeitate. Dacii au construit altare şi temple pentru Marele Lup Alb, devenit protectorul neamului. *Balada Lui Zamolxe*, o chintesență în versuri a învățăturilor Lui Zamolxe Arianul Fiul Lui Dumnezeu, este o mărturie a credinței de veacuri.

P-un picior de plai,
pe-o gură de rai,
strânsu-ne-am în vale,
o mulțime mare.

Rugul am aprins,
focul am încins.
La Zamolxe vrem,
să ne închinăm.

Doamne ne-om ruga,
la puterea ta,
trezire ne dai,
pe-o gură de rai.
Doamne, tu Stăpâne,
cuvinte ne spune,
de înțelepciune.

Focul s-a-ntețit,
Zamolxe a privit,
şi-astfel ne-a grăit:

- Tu poporul Meu,
să ai Dumnezeu,
căci preotul tău,
e un deceneu.

Oriunde umblați,
voi să nu uitați,
rugul ațâțați,
la Domn vă rugați.
Că din zori de zi,
Eu cu voi voi fi.
Iar de o fi noapte,
să priviți departe,
ochiul de Mi-oți vede,
atuncea veți crede,
că la voi Mă uit,
vrerea v-o ascult.
Să mai luați aminte,
crestele sunt sfinte,
la popor de zei,
Carpații-s temei.
În codru de umblați,
aminte să luați,
când frunza foşneşte,
Deceneu vorbeşte.
Voi să-l ascultați,
şi să vă-nchinați,
binecuvântează,
s-aveți mintea trează.
Sacru vă e plaiu,
sfânt vă este graiu,
inimii de foc,
viața-i cu noroc.
Voi oameni frumoşi,
să fiți drăgăstoşi.
Drepți vă ridicați,
oamenii vi-s frați,
ajutor să dați.
Pe cei oropsiți,
să nu-i părăsiți.
Cel ce vă mângâie,
la Mine-o să vie.
Viața de v-o dați,

să vă apărați,
asta nu uitați:
Veți fi înviați!
Viețile-n dreptate,
sunt nenumărate.
Cel ce-n Mine crede,
lacrima nu vede,
iau suspinul greu.
De poporul Meu,
voi vorbi mereu,
sus la Dumnezeu.
Când hora-ți încinge,
la Mine-o ajunge,
cântec bucuros,
din omul frumos.
Atunci şi alți zei,
vor avea temei,
să se-nveselească,
doina să pornească,
şi să vă iubească.
Şi când vă vorbiți,
să vă amintiți,
graiul omenos,
e cel mai frumos.
C-al zeilor grai,
e-n cântul de nai,
p-un picior de plai,
pe-o gură de rai.

☼ ☼ ☼ ☼ ☼ ☼ ☼ ☼

ECHIVALENȚE DE NUME PROPRII

Amen = (zeul) Amun = Atum = Ra
Apolovraci = (peştera) Polovragi
Atel = (fluviul) Volga
Athenai = (oraşul) Athena = Atena
Borysthenes = (fluviul) Nipru
Cyrus = (regele) Cirus = Koresh
Dachia = Dochia = (ţara) Dacia
Dunara = (fluviul) Dunărea = Istros = Istru
Efesos = (oraşul) Efes
Herakleitos = Heraclit
Istros = (fluviul) Istru = Dunărea = Dunara
Koresh = (regele) Cyrus = Cirus cel Mare
Luxor = (oraşul) Theba = Teba = Diospolis
Maris = (râul) Mureş
Miletos = (oraşul) Milet
O Euxeinos Pontos = (marea) Pontul Euxin = Marea Neagră
Pharsa = (oraşul) Persepolis
Pontul Euxin = (marea) O Euxeinos Pontos = Marea Neagră
Pythagoras = Pythagora = Pitagora
Ra = (zeul) Amen = Amun
Tanais = (fluviul) Don
Thales = Tales
Theba = (oraşul) Teba = Luxor
Thrake = Thracia = (ţara) Tracia
Tibiscos = (râu) Tisa
Tyras = (fluviul) Nistru
Zamolxe = Zamolxis = Zamolxes
Zarathushtra = Zoroaster = Zoroastru

PRESCURTĂRI

av. = limba avestană; dac. = limba dacă/ rumână; ebr. = limba ebraică; eg. = limba egipteană; gr. = limba greacă clasică/ veche; lat. = limba latină; san. = limba sanscrită

MIC DICȚIONAR DE TERMENI

akousmatos (gr.) Lecție teoretică.
asha (av.) În religia zoroastră semnifică ordinea manifestată prin dreptate şi adevăr (*vide* index).
atash (av.) Focul sacru la zoroastrieni (*vide* index).
dava (dac.) Cetate militară fortificată cu valuri de pământ, şanțuri de apărare şi palisade întărite.
faravahar (av.) Simbol spiritual constând dintr-un om cu aripi (*vide* index).
frashokereti (av.) Reînnoirea lumii (*vide* index).
hesychasmos (gr.) Isihasmul.
hesychia (gr.) Isihia.
iustitia (lat.) În tradiția latină semnifică ordinea manifestată prin dreptate şi adevăr.
justiția (dac.) În tradiția dacă semnifică ordinea manifestată prin dreptate şi adevăr.
katharsis (gr.) Purificare, tehnici de purificare (*vide* index).
logos (gr.) În filosofia greacă semnifică ordinea manifestată prin dreptate şi adevăr.
maat (eg.) În tradiția spirituală egipteană semnifică ordinea manifestată prin dreptate şi adevăr.
manthre (av.) Invocații folosite în religia zoroastră.
menora (ebr.) În tradiția iudaică sfeşnicul cu mai multe brațe.
sanatana dharma (san.) În tradiția vedică şi hindusă semnifică ordinea manifestată prin dreptate şi adevăr.
theios aner (gr.) În tradiția greacă religioasă străveche înseamnă om considerat divinizat prin posesia într-un grad înalt al unui spirit divin sau prin atribuirea filiației divine.
virtus (lat.) Virtute, comportare virtuoasă.

SUMAR ŞI PERSPECTIVA DE IDEI

Zamolxe (Zamolxis sau Zalmoxis) este binecunoscut printre istorici şi printre cei care studiază religiile ca zeu mesianic şi erou civilizator al dacilor, strămoşii care printr-un proces de etnogeneză au dat naştere poporului român de astăzi. O încercare de reconstituire a unei biografii a Lui Zamolxe, Marele Zeu al dacilor este temerară. Deşi informaţiile provenite din antichitate se sprijină pe legende şi mituri, se poate face totuşi o schiţare. Ceea ce rezultă este o biografie tot aşa de legendară ca şi sursele istorice folosite.

Există informaţii care pot fi folosite ca piloni de referinţă. Se ştie de exemplu de la istoricul Herodot că Zamolxe a stat în insula Samos cu Pythagoras, care cel mai probabil era născut în preajma anului 580 î.e.n. Dacă ţinem seama că Zamolxe a fost învăţăcelul lui Pythagoras, ar putea fi o distanţă de 20 de ani între naşterile lor, prin urmare anul de naştere al lui Zamolxe ar fi 560 î.e.n. Astfel El face parte dintre personalităţile religioase paradigmatice ale Erei Axiale (secolul al VI-lea î.e.n. al marilor iniţiaţi) alături de Buddha, Confucius, Lao-Tzu, Mahavira, Pythagoras şi profetul Zaharia.

Presupunem ca zi de naştere a Lui Zamolxe ceea ce este astăzi ziua de Crăciun, 25 decembrie, în aria Sarmisegetuza Regia. Acolo există de mult timp un vechi sanctuar al religiei dacilor reformată de Zamolxe în timpul vieţii Sale. Astăzi în România, la Sarmisegetuza Regia, se mai află încă rămăşiţe ale templelor cultului antic.

Viaţa lui Pythagoras a jucat un rol deosebit în cea a Lui Zamolxe. Înţeleptul din Samos (Pythagoras era născut în insula greacă Samos din Ionia, regiune din Grecia antică) a plecat din Babilon în anul 535 î.e.n. pe timpul invaziei persane (înfăptuită de către regele Cirus Cel Mare) şi a stat în ţara Egiptului până când perşii (sub regele Cambise II) au cucerit-o în anul 525 î.e.n. Perşii l-au luat captiv pe Pythagoras în Babilon, unde înţeleptul a stat alături de preotul zaroastrian numit Zarates până în anul 520 î.e.n. când a revenit în insula Samos, locul său de baştină în Ionia. Periplul spiritual al lui Pythagoras a durat astfel 20 de ani. Informaţiile cu referire la viaţa lui Pythagoras şi evoluţia imperiului persan, la acele vremuri, sunt pe larg cunoscute şi servesc ca repere în timp.

Istoricul Herodot menționează că Zamolxe a studiat cu Pythagoras. Cuvintele istoricului au fost că Zamolxe i-a fost sclav lui Pythagoras, dar interpretarea acestei afirmații este că i-a fost mai degrabă învățăcel ştiindu-se că nu există dovezi istorice că Pythagoras avea sclavi. Intervalul de timp cât Zamolxe a studiat cu Pythagoras a fost probabil de doi ani, până când înțeleptul s-a decis în 518 î.e.n. să meargă în Croton, o colonie greacă din Grecia Mare, în sudul Italiei.

O altă deducție este că Zamolxe a reiterat periplul spiritual al maestrului Lui spiritual Pythagoras. În anul 518 î.e.n. este probabil că Zamolxe a mers în Babilon unde a studiat cu acelaşi preot zaroastrian Zarates timp de trei ani. Apoi Zamolxe a trecut prin Ierusalim în anul 515 î.e.n., la timpul sfințirii celui de-al doilea templu al iudeilor, continuându-şi în acelaşi an periplul spre Egipt, unde a stat încă trei ani. Zamolxe a deprins astfel o învățătură solidă, acumulând înțelepciune din lumea spirituală antică, în timpul celor opt ani de când a părăsit temporar Dacia. Reîntors acasă, probabil în anul 512 î.e.n., Zamolxe a inițiat o serie de reforme religioase şi sociale cu scopul de a civiliza neamul Său.

Ucenicia Lui Zamolxe Arianul făcută cu înțeleptul Pythagoras a şlefuit baza învățăturilor Sale. Credințele Lui Zamolxe erau:

1. Opune-te răului, respectă adevărul, caută dreptatea şi umple-te de lumină în suflet. Urmând acestea puterea întunericului scade.

2. Trăieşte în armonie cu oamenii, dar dacă ei nu sunt paşnici trebuie confruntați pentru că minții le sunt stăpânite de întuneric.

3. Omul care greşeşte să-şi repare complet faptele rele, dacă mai este posibil, iar dacă nu să-şi primească pedeapsa pentru greşeli.

4. Respectă pe oricine, dar dacă cineva nu merită onoarea pe care i-o dai atunci ignoră acea persoană.

5. În tot ce faci urmează lumina Lui Dumnezeu.

6. Cei care dobândesc Spiritul Înțelepciunii merg în împărăția Lui Dumnezeu şi sunt nemuritori.

7. Lui Dumnezeu sau zeilor nu le face niciodată sacrificii bazate pe omorârea ființelor şi pe distrugerea de flori şi fructe; divinitățile nu au nevoie de ofertele materiale ale oamenilor. Sacrificiul tău trebuie înțeles ca renunțarea la dezordine în gânduri, vorbe şi fapte.

8. Învață de la orice popor ceea ce are mai bun, astfel lumina neamului tău va străluci mai puternic.

9. Trăieşte simplu, frumos şi drept.

10. Să priveşti flacăra focului sacru, legătura ta cu Dumnezeu.

Zamolxe Arianul a devenit Mare Preot, apoi vicerege şi rege, putând în felul acesta să-Şi aplice mai eficient reformele. Ca legislator şi lider religios El a fost cunoscut în lumea greacă a vremii Sale şi a timpului ce a urmat. Câțiva istorici L-au menționat în cronicile lor. Zamolxe avea cunoştințe de astronomie, medicină şi matematică pe care le învățase inițial de la Pythagoras aprofundându-le ulterior în Babilonia şi în Egipt.

Religia pe care Zamolxe a fondat-o, cunoscută mai apoi ca zamolxianism, un cult solar, a fost atât un crez al salvării sufletului cât şi unul al misterelor. În ea sacrul se îmbina cu secularul fără ca societatea să devină teocratică. Nu se ştiu prea multe despre cum a evoluat ea de-a lungul timpului, dar se pare că, la un timp după moartea Lui Zamolxe, dacii au revenit la practicarea jertfelor. Aceasta poate explică de ce crezul zamolxian a avut un mare declin istoric – Mircea Eliade, un binecunoscut erudit în studii ale religiilor, Îl numeşte pe Zalmoxis/ Zamolxe, zeul dispărut.

Există astăzi urme clare ale crezului Lui Zamolxe în religia populară a românilor. Originea anumitor tradiții şi obiceiuri indică mai degrabă un filon autohton decât creştin. Studiile de etnografie şi folclor românesc au dezvăluit urme ale cultului zamolxian care au persistat şi chiar evoluat de-a lungul secolelor de dominație creştină, cu precădere cea a Bisericii Ortodoxe Române (BOR). În prezent un nou crez renaşte ca neozamolxianism, zamolxianism modern (termenii sunt sinonimi cu spiritualitatea zamolxiană), armonizând vechile învățături ale Lui Zamolxe cu spiritualitatea modernă bazată pe parteneriatul om – natură.

SUMMARY AND THE IDEA PERSPECTIVE

Zamolxe (Zamolxis or Zalmoxis) is best known among historians and students of religious studies as a messianic god and civilizing hero of Dacians, the ancestors of the present days Romanian people, after a long process of ethno genesis. The reconstruction of a biographical account of Zamolxe, the Great God of Dacians, is a challenging task. Although the information from antiquity may rely on legends and myths, a biographical sketch could still be created. The result is that any biography is as legendary as the historical data employed.

Certain data is used as pillars of reference. It is known for instance from the historian Herodotus that Zamolxe lived in the island of Samos with Pythagoras, who most likely was born about 580 BCE. If we presume that Zamolxe was Pythagoras' pupil, there may be a gap of 20 years between their birth dates, hence Zamolxe's birth is about in the year 560 BCE. Thus he is part of the Axial Age along with other paradigmatic religious figures such as Buddha, Confucius, Lao-Tze, Mahavira, Pythagoras, and prophet Zechariah.

We presume Zamolxe's birthday to be what is nowadays Christmas Day, 25 December. The place of birth is in the area of Sarmisegetuza Regia, where existed for long an old sanctuary of the Dacian religion that Zamolxe managed to reform during his lifetime. Remnants of the ancient cult temples civilisation can still be seen today in Romania at Sarmisegetuza Regia.

The life of Pythagoras played a great role in that of Zamolxe. The Samian sage (Pythagoras was born in the Greek island of Samos) left Babylon in 535 BCE at the time of Persian invasion (by king Cyrus the Great) and stayed in Egypt until the Persians (king Cambyses II) conquered it in 525 BCE. Pythagoras was taken to Babylon, as captive, by the Persians and stayed there with a Zoroastrian priest, named Zarates, until 520 BCE when he returned from the 20 year long spiritual journey to Samos, his birthplace in Ionia (part of the ancient Greece). Such well-known historical data serve as points of reference in time.

Herodotus remarks that Zamolxe studied with Pythagoras (the historian's words were that Zamolxe was his slave, but we interpret the statement as being his pupil instead, since there aren't accounts of

Pythagoras keeping slaves). The time period of Zamolxe's study with Pythagoras was probably of two years until the sage decided in 518 BCE to go to Croton, a Greek colony in Magna Graecia, the Southern Italy.

Another reasoning is that Zamolxe reiterated the long journey of his spiritual master. In 518 BCE Zamolxe probably went to Babylon where he studied with the same priest Zarates three years, then he passed through Jerusalem in 515 BCE at the time of dedication of the second temple, and then he went to Egypt in the same year for a further three years in order to deepen his learning. Overall it can be said that Zamolxe was away from Dacia eight year, a time when he acquired great wisdom of the ancient spiritual world. Returning home in about 512 BCE, Zamolxe started a series of religious reforms in order to civilise his people.

His apprenticeship with Pythagoras shaped the backbone of his teachings. The beliefs that Zamolxe held were that:

1. Do oppose evil, honour the truth, look for justice and fill your soul with justice. By following those, the power of darkness diminishes.

2. Live in harmony with people, but if they are not peaceful enough they should be confronted for their minds are mastered by darkness.

3. Any person who did wrong deeds should restore them if possible; else that person is to be punished for own mistakes.

4. Respect everybody, but if someone is unworthy of it just ignore that person.

5. In all that you do, look at following the light of God.

6. Those with plenty of The Spirit of Wisdom go to the kingdom of God and are immortals.

7. Never offer sacrifices, based on killing and destruction of flowers and fruits, to God or gods; deities don't need your material offerings. Your sacrifice has to be understood as giving up disorder in thinking, speaking and acting.

8. Learn from any nation what they have the best, thus the light of your people shines brighter.

9. Live simply, beautifully and justly.

10. Look at the flame of the sacred fire that is your link to God.

Zamolxe the Arian became Great Priest, then king, thus being able to be more efficient with his reforms. As legislator and religious

leader Zamolxe was known in the Greek world of his time and thereafter. He had knowledge of astronomy, medicine and mathematics that were learned primarily from Pythagoras, then deepening it Babylonia and Egypt.

The religion that Zamolxe instituted, known as zamolxianism, a solar cult, was both a creed of soul salvation and of mysteries. In it the sacred intermingled with the secular, yet the society wasn't theocratic. Not much is known of the evolution of zamolxianism over the ages, but it seems that later on the Dacians reverted to sacrifices. That may explains why zamolxianism had a downturn in history – Mircea Eliade, a well-known scholar of studies in religion, calls Zamolxe/ Zalmoxis a vanishing god.

There are today relevant traces of Zamolxe's creed in the popular religion of Romanians. The origin of certain traditions and customs point out to a native rather than Christian basis. Studies in Romanian ethnography and folklore have uncovered trails of Zamolxian creed that survived and even evolved during centuries of Christian domination (mainly of the Romanian Orthodox Church). At present a new creed is emerging as Neo-zamolxianism, modern Zamolxianism (terms similar to that of Zamolxian spirituality) blending the old teaching of Zamolxis with modern spirituality based on human-nature partnership.

BIBLIOGRAFIE RECOMANDATĂ

Bahn, Paul G., editor (1996) *Tombs, Graves and Mummies*, London: Weidenfeld & Nicolson.

Balas, Edith (1987) *Brancusi and Rumanian folk traditions*, New York: Columbia University.

Berciu, Dumitru; Berciu-Drăghicescu, Adina (1986) *Războiul dintre geți și perși 514 î.e.n.*, București: Editura Militară.

Bergson, Henri (1935) *The Two Sources of Morality and Religion*, Garden City: Doubleday and Company.

Bernea, Ernest (1997) *Spațiu, timp și cauzalitate la poporul român*, București: Editura Humanitas.

Blaga, Lucian (1983) *Meșterul Manole*, București: Editura Albatros.

Bradley, Pamela (1999) *Ancient Egypt:Reconstructing the Past*, Cambridge: Cambridge University Press.

Bucurescu, Adrian (1998) *Dacia secretă*, București: Editura Arhetip.

Budiș, Monica (1998) *Microcosmosul gospodăresc: Practici magice și religioase de apărare*, București: Editura Paidea.

Buliga, Sorin Lory (2008) *Brâncuși: Religiozitate, filosofie și artă*, Craiova: Editura Universitaria.

----- (2009) *Simbolistică sacră în opera lui Constantin Brâncuși*, Craiova: Scrisul Românesc.

Bunson, Margaret (1991) *The Encyclopedia of Ancient Egypt*, Oxford: Facts On File Limited.

Busuioceanu, Alexandru (2009) *Zamolxis sau mitul dacic în istoria și legendele spaniole*, București: Editura DACICA.

Chevalier, Jean; Gheerbrant, Alain (1994) *Dicționar de simboluri*, vol. 1-3, București: Editura Artemis.

Clark, Kenneth (2005 [1969]) *Civilisation: A Personal View*, London: John Murray (Publishers).

Coruț, Pavel (2005) *Omul din Carpați*, București: Editura Ștefan.

----- (2006) *Oamenii lui Zamolxe*, București: Editura Ștefan.

----- (2007) *Ultimul mag*, București: Editura Pavel Coruț.

----- (2008) *Codul lui Zamolxe*, București: Editura Pavel Coruț.

----- (2009) *Noi vom renaște dintr-un vis*, București: Editura Pavel Coruț.

----- (2010a) *Mântuirea de după cumplita rătăcire*, București: Editura Pavel Coruț.

----- (2010b) *Zamolxe Arianul*, București: Editura Pavel Coruț.

Crainicu, Felix; Ioniță, Cristi (2009) *Legendele dacilor liberi*, București: Editura Dacica.

Crișan, Ion Horațiu (2007) *Medicina în Dacia*, București: Editura Dacica.

----- (2008) *Civilizația geto-dacilor*, 2 vol., București: Editura Dacica.

Cueșdean, Lucian Iosif (2006) *Româna, limba vechii Europe*, București: Editura Solif.

Cursetji, Pavry; Dastur, Jal (1926) *The Zoroastrian Doctrine of a Future Life: From Death to the Individual Judgement,* Columbia University Indo-Iranian Series, Vol. 2. New York: Columbia University Press.

Darmesteter, James (1880), trad., *The Zend-Avesta.* Part 1, The Sacred Books of the East, Vol. 4, F. Max Müller, ed., Oxford: The Clarendon Press.

----- trad. (1883) *The Zend-Avesta.* Part 2, The Sacred Books of the East, Vol. 23, F. Max Müller, ed., Oxford: The Clarendon Press.

David, Rosalie (1998) *Handbook to Life in Ancient Egypt*, New York: Facts On File, Inc.

Delcea, Eugen (2000) *Secretele Terrei: Istoria începe în Carpați*, Craiova: Editura Obiectiv.

Densușianu, Nicolae (2000 [1913]) *Dacia preistorică*, Editura Meteor.

Drăgan, Constantin Iosif (1976) *Noi, tracii şi istoria noastră multimilenară*, Milano: Editura Nagard.

Durkheim, Émile (1971) *The Elementary Forms of the Religious Life*, London: George Allen & Unwin Ltd.

Eliade, Mircea (1943) *Comentarii la Legenda Meşterului Manole*, Bucureşti: Editura Publicom.

----- (1965) *Rites and Symbols of Initiation*, New York: Harper & Row Publishers.

----- (1972) *Zalmoxis, the Vanishing God: Comparative Studies in the Religions and Folklore of Dacia and Eastern Europe*, Chicago: University of Chicago Press.

----- (1977) *Forgerons et alchimistes*, Paris: Flamarion.

----- (1980) *De la Zalmoxis la Genghis-Han*, Bucureşti: Editura Ştiințifică şi Enciclopedică.

----- (1987), editor şef, *The Encyclopedia of Religions*, New York: Macmillan Publishing Company.

----- (1992) *Istoria credințelor şi ideilor religioase*, Chişinău: Universitas.

Evseev, Ivan (1994) *Dicționar de simboluri şi arhetipuri culturale*, Timişoara: Editura Amarcord.

Finnegan, Ruth H. (1992) *Oral Traditions and the Verbal Arts: A Guide to Research Practices*, London: Routledge.

Fochi, Adrian; Datcu, Iordan (2002) *Bibliografia generală a etnografiei şi folclorului românesc*, Bucureşti: Editura Saeculum I.O.

Gahlin, Lucia (2001) *Egypt: Gods, Myths and Religion*, London: Lorenz Books.

Gaivoronschi, Vlad (2002) *Matricile spațiului tradițional*, Bucureşti: Editura Paidea.

Gavriluță, Nicu (1998) *Mentalități şi ritualuri magico-religioase*, Iaşi: Polirom.

Gebhardi, Ludewig Albrecht (1778) *Geschichte des Reichs Hungarn und der damit verbundenen Staaten*, Leipzig: I. Theil.

Gennep, Arnold van (1996) *Riturile de trecere*, Iaşi: Polirom.

Georgescu Mircea (2010) *Dacia lui Zamolxis, zeul celest*, Filipeştii de Târg: Editura Antet.

Ghinoiu, Ion (2001) *Panteonul românesc*, Bucureşti: Editura Enciclopedică.

----- (2003a) *Atlasul etnografic român*, Vol. I – Habitatul, Bucureşti: Editura Academiei Române şi Editura Monitorul Oficial.

----- (2003b) *Atlasul etnografic român*, Vol. II – Ocupațiile, Bucureşti: Editura Academiei Române.

----- (2004) *Cărările sufletului*, Bucureşti: Editura Etnologică.
----- (2005) *Comoara satelor: calendar popular*, Bucureşti: Editura Academiei Române.
----- (2007) *Sărbători şi obiceiuri româneşti*, Bucureşti: Editura Elion.
----- (2008a) *Atlasul etnografic român*, Vol. III – Tehnica populară; Alimentaţia, Bucureşti: Editura Academiei Române.
----- (2008b) *Mică enciclopedie de tradiţii româneşti: sărbători, obiceiuri, credinţe, mitologie*, Bucureşti: Editura Agora.
Gnoli, Gheraldo (1980) *Zoroaster's Time and Homeland: A Study of the Origins of Mazdeism and Related Problems*, Naples.
----- (1987) "Zarathushtra," in *The Encyclopedia of Religions*, edited by Mircea Eliade, New York: Macmillan Publishing Company.
Godea, Ioan (2007) *Dicţionar etnologic român*, Bucureşti: Editura Etnologică.
Godwin, Joscelyn (1981) *Mystery Religions in the Ancient World*, London: Thames and Hudson Ltd.
Grant, Michael (1986) *A Guide to the Ancient World: A Dictionary of Classical Place Names*, The H. W. Wilson Company.
Herodot (1961), *Istorii*, vol. 1, Bucureşti: Editura ştiinţifică.
Huszti, András (1791), *Ó és újj Dacia AZ AZ Erdelynek Regi Es Mostani Allapotjarol Valo Historia*, Kessinger Publishing.
Kernbach, Victor (1983) *Dicţionar de mitologie generală*, Bucureşti: Editura Albatros.
Klausner, Joseph (1955) *The Messianic Idea of Israel from its Beginning to the Completion of the Mishnah*, New York: The Macmillan Company.
Kossowicz, Cajetanus (1867) *Gâta Ahunavaiti*, Petropoli: Impensis Caesareae Universitatis.
Krohn, Kaarle (1971) *Folklore Methodology Formulated by Julius Krohn and Expanded by Nordic Researchers*, Austin: University of Texas Press.
Lehner, Mark (2008) *The Complete Pyramids*, London: Thames & Hudson Ltd.
Lozovan, Eugen (2006) *Dacia Sacră*, Bucureşti: Editura Saeculum I.O.
MacKenzie, Andrew (1977) *Dracula Country: Travels and Folk Beliefs in Romania*, London: Barker.
Manolache, Dumitru (2006) *Tezaurul dacic de la Sinaia – Legendă sau adevăr ocultat?*, Bucureşti: Editura Dacica.
Mellersh, H. E. L. (1976) *Chronology of the Ancient World: 10,000 B.C. to A.D. 799*, London: Barrie and Jenkins Ltd.
Miulescu, Nicolae (1975) *Daksha, God's Country*, Editura Nagard.
Modorcea, Grid (2001) *Brâncuşi înainte de Brâncuşi*, Bucureşti: Editura Semne.
Mommsen, Theodor (1856) *Römische Geschichte*, vol. III, Berlin.
Muşat, Mircea (1980) *Izvoare şi mărturii străine despre strămoşii poporului român: culegere de texte*, Bucureşti: Editura Academiei Republicii Socialiste România.
Neusner, Jacob (1984) *Messiah in Context: Israel's History and Destiny in Formative Judaism*, Philadelphia: Fortress Press.
Noica, Constantin (1991) *Pagini despre sufletul românesc*, Bucureşti: Editura Humanitas.
Oltean, Dan (2002) *Religia dacilor*, Bucureşti: Editura Saeculum.

----- (2008) *Munţii dacilor: Călătorii pe plaiurile regeşti ale Sarmizegetusei*, Bucureşti: Editura Dacica.
Papadopol-Calimah, Al. (2007) *Scrieri vechi pierdute atingătoare de Dacia*, Bucureşti: Editura Dacica.
Patai, Raphael (1979) *The Messiah Texts,* Detroit: Wayne State University Press.
Pavry, Cursetji; Jal, Dastur (1926) *The Zoroastrian Doctrine of a Future Life: From Death to the Individual Judgement*, Columbia University Indo-Iranian Series, Vol. 2., New York: Columbia University Press.
Piticaru, Ilie (1941) *Teoria evoluţiei spirituale*, Bucureşti: Tiparul „Cartea românească".
Platon (1974) *Charmides*, Opere I, Bucureşti: Editura Ştiinţifică.
Rădulescu-Motru, Constantin (1999) *Psihologia poporului român şi alte studii de psihologie socială*, Bucureşti: Editura Paideia.
Rogoz, Viorel (2002) *Familia în credinţe, rituri, obiceiuri*, Satu Mare: Editura Solstiţiu.
Russu, Ion Iosif (2009 [1944-1948]) *Religia geto-dacilor: zei, credinţe, practici religioase*, Bucureşti: Editura Dacica.
----- (2009 [1959]) *Limba traco-dacilor*, Bucureşti: Editura Dacica.
Sărbătoare, Octavian (2010a) *Pe Calea Lui Zamolxe: Trilogie zamolxiană*, Sydney: Sarbatoare Publications.
----- (2010b) *Românul s-a născut zamolxian: Întrebări şi răspunsuri despre renaşterea zamolxiană*, Bucureşti: Editura DacoRomână TDC.
Săvescu, Napoleon (1999) *Noi nu suntem urmaşii Romei*, Bucureşti: Editura Intact.
Senn, Harry A.; Stephens, Martine (1982) *Were-wolf and vampire in Romania*, New York: Columbia University.
Sims, Martha C. (2005) *Living Folklore: An Introduction to the Study of People and their Traditions*, Logan: Utah State University Press.
Stahl, Henri H. (1983) *Eseuri critice despre cultura populară românească*, Bucureşti: Editura Minerva.
Stroe, Geo (1999) *DacoRomânia nemuritoare: Legende şi realităţi*, Bucureşti: Editura Tempus.
----- (2002) *Ştiinţa dacoromânisticii pe înţelesul tuturor*, Bucureşti: Editura Tempus.
----- (2006) *În căutarea lui Zamolse în DacoRomânia*, Bucureşti: Editura DacoRomână TDC.
Toader, Şerban (2007) *Pomană şi dar*, Bucureşti: Editura Etnologică.
Tonciulescu, Paul Lazăr (1999) *De la Tărtăria la Ţara Luanei*, Bucureşti: Editura Miracol.
Trompf, Garry (1990) *In Search of Origins*, New Delhi: Sterling Publishers Private Limited.
Vartic, Andrei (1997) *Magistralele tehnologice ale civilizaţiei dacilor*, Chişinău: Editura Basarabia.
----- (1998) *Drumul spre Kogaionon*, Chişinău: Editura Basarabia.
Ubicini, Abdolonyme (1886) *Les origines de l'histoire Roumaine*, Paris: Ernest Leroux.
Vinereanu, Mihai (2008) *Dicţionar etimologic al limbii române pe baza cercetărilor de indo-europenistică*, Bucureşti: Editura Alcor.

Vulcănescu, Mircea (1991) *Dimensiunea românească a existenței*, Bucureşti: Editura Fundației culturale române.
Vulcănescu, Romulus (1985) *Mitologie română*, Bucureşti: Editura Academiei Republicii Socialiste România.
Wertheim, Margaret (1995) *Pythagoras' Trousers: God, Physics, and the Gender Wars*, New York: Times Books.
Zaehner, Richard Charles (1956) *The Teachings of the Magi: A compendium of Zoroastrian Beliefs*, London: Sheldon Press.

INDEX

Ahura Mazdah, 9, 53-67, 105
Aigyptos *vezi* Egipt
akousmatos, 28
alfabetul getic (dacic), 36
Amun/Amen, 35, 70, 72, 74-75, 77, 81-82, 85
Angra Mainyu, 60-63
Apollon Lykeios, 24, 27, 39, 50
Apolovraci, 112, 115-116
asha, 59, 67, 71
astre, 43
astrologie, 44, 77
astronomie, 93, 125
atash/ focul sacru zoroastrian, 56,
Babilon, 23, 36, 38, 43-44, 52-55, 57, 60-62, 65-66. 68, 71-73, 84, 86, 104
Bendisa, 18-22, 24-25, 89-90, 92, 96, 113, 116-117
căsătoria la daci, 16-20
Cirus (Cyrus) Cel Mare/ Koresh, 6, 23, 61, 65, 123, 126
Crăciun, tatăl Lui Zamolxe, 5, 12-15, 18-19, 21-22, 24, 79, 112, 116-117, 123
Croton, 55, 87, 107-108, 110, 124
Crucea Lui Zamolxe, 99, 117
poporul Lui Dumnezeu, 9, 109
Darius, 53, 60-61, 65-67, 86, 104-105
Decalogul Lui Zamolxe, 101-102
direptate/ dreptate, 60, 71, 81, 84, 86, 89, 115
Domnazâna, 16, 20, 39, 47, 51, 55, 91-93, 95, 98-99, 101-102, 108, 112, 114-116
Dumniezău/ Dumnezeu, 5, 9-16, 18-21, 24-28, 37, 39, 42, 47-48, 50-53, 55, 60-61, 66, 69, 79, 87, 89-90, 92-93, 95-102, 106, 108-109, 111-116
Egipt/ Egypt, 5-8, 10, 23, 35, 39, 43, 52, 62, 70-71, 74-75, 78, 81-86, 95, 98, 104, 126-128
Eneeas, 108
faravahar, 64
focul sacru, 13, 16-18, 20, 36, 49, 51, 56-57, 65, 73-74, 82, 89, 96, 98, 101, 105, 113, 115-117
frashokereti, 63
Grădina Maicii Domnului, 90, 112, 116
Heracleitos/ Heraclit din Efes, 46-49
hesychasmos vezi isihasm
hitiți, 9, 64, 71, 84
Ierusalim, 5-6, 23, 52, 66-68, 70, 84, 106, 124
isihasm/ *hesychasmos*, 45, 110-111
isihia/ *hesychia*, 110-111
Istros/ Istru, 6, 26-27, 35, 45, 48-50, 54-55, 89, 104, 107
Iudeea, 7, 67, 84
iustitia, 108
înțelepciune, 8, 21, 24, 27-30, 32, 40, 48-50, 53-55, 57, 61, 63, 65-66, 70, 74, 79-80, 82-83, 85, 87, 90-96, 99-103, 108-110, 113, 116-118, 124
întoarcerea Lui Zamolxe, 7, 66, 115
jertfe *vezi* sacrificii
Jgheabul Urieşilor, 97
Jurământul Iubirii Sacre, 19
justiția, 59-60, 93, 108, 115, 117
katharsis, 28-29
Koresh *vezi* Cirus Cel Mare
latinii, 9, 40, 107-108
Legile Belagine/ Legile Frumoase, 101
limba avestană, 57-58, 62, 66, 105
limba dacă, 10, 15, 49, 93, 101
limbajul păsărilor, 37

logos, 41-42, 47-49, 54, 59, 71, 81, 93, 108
Luxor *vezi* Theba
Maat, 23, 71-75, 78-79, 81, 85-86
maat, 41, 71, 81
Maica Domnului, mama Lui Zamolxe, 91, 112, 116
manthre, 58, 64-65
messageți, 61
medicină sacerdotală, 29, 42-43, 93, 100, 125
Moș Crăciun, 117
Nefertibet, 72-75, 78-79, 81, 85-86
nemurire/ nemurirea sufletului, 8, 34, 40, 70, 80-81
novaci, 115-116
numere, 35, 41-42, 49, 59, 62
oameni veniți din stele, 84
Obeliscul Lui Zamolxe, 116
om și lume, 31-32
omul cu aripi/ soarele cu aripi, 84
ordine și haos (dezordine), 28, 30, 41, 62-63, 102
persani/ perși, 6, 9, 23, 36, 53-55, 57-64, 66-68, 70-73, 86, 104-105
profetul Zaharia, 68-71, 84, 106, 123
profeții, 7, 32, 37, 67, 113-115
Pythagoras,
  în Croton, 55, 87, 107-108, 110
  în Dacia, 110-112
  în Egipt, 23, 52, 73
reîncarnare, 10, 81, 84
ritualuri de trecere, 103
romani, 40, 108
rug sacru pentru copii, 106
Rugul Lui Zamolxe, 90, 117
rumâni, 6, 38, 45, 106, 113, 116-118
sacrificii/ jertfe, 7-8, 15-16, 36, 54, 56, 68-69, 83, 102-103, 108, 114, 124-125
sanatana dharma, 59
Saoshyant, 63
sciți, 61, 86, 104
Senefer, 72, 75-78, 81-85
Templul din Ierusalim, 6, 23, 67-70
Theano, 107
Theba, 23, 52, 71-73, 75, 81
theios aner, 24
Thracia/ Thrake *vezi* Tracia
Tracia, 22, 26-27, 50, 54-55, 86-87, 108
urieși, 97, 116
Veda, 58-59
vestale, 12, 50, 108
virtus, 108
Zamolxe/ Zamolxis/ Zamolxion/ Zamolxes,
  Arianul, 5-9, 11, 15-16, 50-51, 60, 64, 76, 80, 105, 114, 116, 118, 124-125
  Fiul Lui Dumnezeu, 5, 9-10, 113, 116, 118
  în Babilon, 54-67
  în Dacia, 12-26, 89-120
  în Egipt, 71-86
  în Iudeea, 67-71
  în Marea Piramidă, 79-81
  în Samos, 27-53
  în Valea Regilor, 81
Zarates, 23, 36, 44, 53-57, 60-68, 71, 73, 123
Zarathushtra/ Zoroaster/ Zoroastru, 6, 36, 53-54, 56-57, 63-67, 70, 104-105
Zâna Focului Sacru, 98, 101
Zâna Ila, 16, 18, 51
Zâna/ Zeița Vesta, 101
Zâna Zânelor, 17-18, 20, 47, 51, 90
Zerubabel, 23, 66-68
zgriminteși, 95, 109
Zoroaster/ Zoroastru *vezi* Zarathushtra

CUPRINS

Prefață 5

Cap. 1 – Zamolxe, Fiul Lui Dumnezeu 12
Cap. 2 – La şcoala lui Pythagoras 27
Cap. 3 – Învățătura înțelepților 54
Cap. 4 – Un neam renăscut din focul sacru 89
Cap. 5 – Noi dacii, poporul Lui Dumnezeu 107

Echivalențe de nume proprii 121
Prescurtări 121
Mic dicționar de termeni 122
Sumar şi perspectiva de idei 123
Summary and the idea perspective 126
Bibliografie recomandată 129
Index 134

DESPRE AUTOR

Octavian Sărbătoare s-a născut în România în 1952 şi din 1987 trăieşte în Australia. A absolvit Facultatea de Litere cu specializările de licență în studii ale religiilor şi filosofie, apoi un an de specialitate postlicență în studii ale religiilor, Master la Litere (studii de pace şi conflict) cu distincție şi diplomă postuniversitară (economie politică) la Universitatea din Sydney, Australia. Este autorul unor cărți de cercetare în domeniul social cât şi de beletristică, în limbile engleză şi română.

ABOUT THE AUTHOR

Octavian Sarbatoare was born in Romania in 1952. Since 1987 he has been living in Australia. He completed his BA in Philosophy and Studies in Religion, BA (Honours) in Studies in Religion, Master of Arts with Merit (PACS) and Graduate Diploma (Political Economy) at the University of Sydney, Australia. He is the author of various books of scholarly research and fiction, both in English and Romanian.

Alte scrieri de Octavian Sărbătoare:

Editura DacoRomână TDC, Bucureşti, România:

Românul s-a născut zamolxian: Întrebări şi răspunsuri despre renaşterea zamolxiană (Bucureşti: Editura DacoRomână TDC, 2010).

Editura IRECSON, Bucureşti, România:

Iubire în India şi *Mesagerii iubirii* (Bucureşti: Editura IRECSON, 2009). Volum omagial Mircea Eliade 2007.

Editura Flori Spirituale, Deva, România:

India puterilor magice – Vol. 1 (Deva: Editura Flori Spirituale, 2007). Volum omagial Mircea Eliade.

Jivanmukti: Calea eliberării spirituale în viață (Deva: Editura Flori Spirituale, 2007). Volum omagial Mircea Eliade 2007.

Iubire în India (Deva: Editura Flori Spirituale, 2007). Volum omagial Mircea Eliade 2007.

Spirit şi iubire în India – Vol. 1 (Deva: Editura Flori Spirituale, 2007). Volum omagial Mircea Eliade 2007.

Yoghinii Indiei – Vol. 1 (Deva: Editura Flori Spirituale, 2007). Volum omagial Mircea Eliade 2007.

Aşteptând Salvatorul Lumii în India (Partea întâi) (Deva: Editura Flori Spirituale, 2008).

Din înțelepciunea hindusă: Yoga Sutras – Aforisme Yoga (Deva: Editura Flori Spirituale, 2008).

Pe Calea Lui Zamolxe – Trezirea strămbunilor (Deva: Editura Flori Spirituale, 2009).

Sarbatoare Publications, Sydney, Australia:

Din înțelepciunea chineză: Tao-te Ching – Cartea Căii şi Puterii (Sydney: Sarbatoare Publications, 2005).

Gândeşte bine, vorbeşte frumos, fii drept – Cugetări (Sydney: Sarbatoare Publications, 2006).

În căutarea Lui Dumnezeu – India – Vol. 1, Vol. 2, Vol. 3 (Sydney: Sarbatoare Publications, 2006).

India nemuritoare (Sydney: Sarbatoare Publications, 2007).

Soseşte Salvatorul Lumii – Vol. 1, Vol. 2 (Sydney: Sarbatoare Publications, 2006).

Pe Calea Lui Zamolxe – Renaşterea neamului românesc (Sydney: Sarbatoare Publications, 2009).

Pe Calea Lui Zamolxe – Vieți din foc şi piatră (Sydney: Sarbatoare Publications, 2009).

Pe Calea Lui Zamolxe – Trilogie zamolxiană (Sydney: Sarbatoare Publications, 2010).

Românul s-a născut Zamolxian: întrebări şi răspunsuri despre renaşterea Zamolxiană (Sydney: Sarbatoare Publications, 2010).

India misterelor (Sydney: Sarbatoare Publications, 2010).

Books in English

Awaiting the World Saviour in India: Basic Scriptural References, and Modern and Contemporary Perspectives (Sydney: Sarbatoare Publications, 2006).

Awaiting the World Saviour in the Middle East: Basic Scriptural References, and Modern and Contemporary Perspectives (Sydney: Sarbatoare Publications, 2006).

Hermeneutics of the Sacred: An Introduction to Mircea Eliade's Phenomenological Approach to the Study of History of Religions. (Sydney: Sarbatoare Publications, 2007).

From St. Augustine to Samuel Huntington: A Study of Just War Tradition, Human Rights and the Clash of Civilisations (Sydney: Sarbatoare Publications, 2007).

Long Road to Peace: Studies in International Regional Conflicts (Sydney: Sarbatoare Publications, 2007).

Love Story in India: *Mircea Eliade birth centenary volume – Romantic prose* (Sydney: Sarbatoare Publications, 2007).

A Sanskrit Dictionary of Spirituality: *Scholar's Terms* (Sydney: Sarbatoare Publications, 2009).

COLECȚIA DECENEU

Zamolxe Arianul, Salvator al geto-dacilor, strămunii poporului român, a trăit în acelaşi timp istoric cu mari personalităţi ale gândirii umane din toate timpurile, Pythagoras, Buddha, Mahavira, Confucius, Lao-tzu, profetul Zaharia. Erou civilizator al neamului său, Zamolxe a fost la vremea aceea Mare Preot, rege şi apoi zeificat. Emergenţa conştiinţei dacice la românii de azi face ca spiritualitatea zamolxiană a înţelepciunii să fie calea renaşterii neamului românesc în condiţiile în care omenirea se găseşte într-o criză de viziune existenţială. Actualele generaţii umane sunt martore ale unor evenimente cosmice remarcabile ce acţionează ca surse energetice în inducerea unor noi stări de conştiinţă individuală şi colectivă. Spirala ciclică a istoriei trezeşte neamul românesc şi îl reînscrie la viaţă prin reconstituirea spiritualităţii native bazată pe Legile Frumoase zamolxiene şi prin readucerea centralităţii ei în Munţii Carpaţi, temelia noastră milenară.

Autorul Octavian Sărbătoare

ISBN 978-0-9807337-4-7

SARBATOARE PUBLICATIONS